

Najaarsrapportage 2021

waterschap
limburg

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWAB0636750906

KvK: 67682065

088 88 90 100

info@waterschaplimburg.nl

www.waterschaplimburg.nl

titel Najaarsrapportage 2021
versie AB 24 november 2021
status Definitief
zaaknr. 2021-Z2361
documentnr. 2020-D122

vrijgave

Dit document is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur.

Inhoudsopgave

1	Bestuurlijke samenvatting	5
1.1	Leeswijzer	7
2.	Programma hoogwaterbescherming Maas: waterveiligheid	10
2.1	Wat willen we bereiken?	10
2.2	Wat hebben we ervoor gedaan in 2021?	11
2.3	Wat heeft het gekost?	21
3.	Programma zuiveren en waterketen	22
3.1	Wat willen we bereiken?	22
3.2	Wat hebben we ervoor gedaan in 2021?	23
3.3	Wat heeft het gekost?	28
4.	Programma waterkwaliteit	29
4.1	Wat willen we bereiken?	29
4.2	Wat hebben we ervoor gedaan in 2021?	30
4.3	Wat heeft het gekost?	37
5.	Programma klimaatadaptatie regionaal systeem	38
5.1	Wat willen we bereiken?	38
5.2	Wat hebben we ervoor gedaan in 2021?	38
5.3	Wat heeft het gekost?	59
6.	Programma crisisbeheersing	64
6.1	Wat willen we bereiken?	64
6.2	Wat hebben we ervoor gedaan in 2021?	64
6.3	Wat heeft het gekost?	66
7.	Programma bestuur en organisatie	67
7.1	Wat willen we bereiken?	67
7.2	Wat hebben we ervoor gedaan in 2021?	67
7.3	Wat heeft het gekost?	80
8	Kredietvoting en -verlening	84
8.1	Programma Hoogwaterbescherming Maas: waterveiligheid	85
8.2	Programma Waterkwaliteit	85
8.3	Programma Klimaatadaptatie regionaal systeem	86
8.4	Programma Crisisbeheersing	91
8.5	Programma Bestuur en organisatie	91
9	Begroting naar kosten-/opbrengstensoorten	92
9.1	Kosten	93
9.2	Opbrengsten	98

10	Reserves en voorzieningen	100
10.1	Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves	100
10.2	Onttrekkingen aan voorzieningen	103
11	EMU-saldo	105
12	Schadeclaims	106
13	Bijlagen	107
Bijlage 1.	Schadedossiers per 01-10-2021	107
Bijlage 2.	Investeringslijst per 01-09-2021	110

1 Bestuurlijke samenvatting

Waterschap Limburg zorgt in de provincie Limburg voor veilige dijken, droge voeten, voldoende en schoon water

Voor u ligt de Najaarsrapportage 2021. In deze rapportage focussen we ons op de periode die achter ons ligt: de eerste acht maanden van 2021 en kijken we vooruit naar het einde van het jaar 2021.

Het kader voor deze bestuursperiode (2019-2023)

Het uitgangspunt is dat het Waterschap Limburg de basis op orde heeft en haar uitdagende opgaven verantwoord oppakt. We bezien onze beleidsthema's meer in samenhang en stemmen organisatie en financiën hier op af. We zijn ambitieus en maken keuzes. Onze ambities moeten haalbaar en betaalbaar blijven!

We richten ons op *verbinden, vernieuwen en versterken*. We hebben geïnvesteerd in een gezonde basis voor Waterschap Limburg en Waterschapsbedrijf Limburg. We werken aan anders kijken naar onze uitdagingen en samen optrekken met overheden, bedrijven en inwoners.

Drie belangrijke opgaven staan centraal bij Waterschap Limburg: waterveiligheid, klimaatadaptatie en waterkwaliteit. Het unieke Limburgse landschap vraagt om een geheel eigen aanpak. De frequentie en intensiteit van buien nemen toe. Daarnaast hebben we te maken met (extreme) droge periodes.

De succesfactoren voor veilig, voldoende en schoon water zijn:

- *Verbinding met de omgeving*, zodat opgaven vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid en integraal worden opgepakt;
- *Innovatie* om vanuit vernieuwing en verbetering bij te dragen aan een optimaal, integraal, effectief en veilig waterbeheer;
- *Samenwerking* met alle belanghebbenden;
- *Een wendbare organisatie* met versterkte uitvoerings- en innovatiekracht;
- *Kostenbewustzijn*, zodat we een betaalbaar waterschap blijven en onze ambities haalbaar zijn.

Zo creëren we draagvlak in de omgeving voor ons werk, delen we kennis en kunde met de omgeving en vergroten we de zichtbaarheid van het waterschap. We gaan voor een gedeelde bestuurlijke en ambtelijke ambitie en agenda en een waterschap dat in financieel opzicht sober en doelmatig is en in control is. We gaan uit van een realistische lastenontwikkeling die in overeenstemming is met de actuele uitdagende opgaven. We willen een betaalbaar waterschap zijn, dat tot de voordeligste waterschappen van Nederland behoort. Daarbij maken we optimaal gebruik van de in de organisatie aanwezige kennis en competenties.

Algemeen beeld

Het algemene beeld in deze najaarsrapportage is dat de voortgang van de uitvoering op schema ligt. Het merendeel van de (verwachte) afwijkingen van de 'Begroting 2021' wordt veroorzaakt door de nasleep van de wateroverlast in juli 2021. Zo investeren medewerkers onder andere tijd in het coördineren van de herstelwerkzaamheden en het evalueren van de crisissituatie, dat heeft invloed op de capaciteit die resteert voor het waarmaken van de begrotingsdoelen.

Tot en met augustus 2021 zijn er van de 142 te onderscheiden activiteiten in de 'Begroting 2021' op programmaniveau 121 (85 %) groen, 20 (14 %) oranje en 1 (1 %) rood. Op projectniveau kunnen er afwijkingen zijn. Hieronder de stand van zaken tot en met augustus 2021 op programmaniveau:

Programma Hoogwaterbescherming Maas: waterveiligheid	Programma Zuiveren en waterketen	Programma Waterkwaliteit
 16	 14	 11
 7	 2	 1
 1	 0	 0

Programma Klimaatadaptatie regionaal systeem	Programma Crisisbeheersing	Programma Bestuur en organisatie
 47	 4	 29
 5	 1	 4
 0	 0	 0

- geen wezenlijke afwijkingen, realisatie conform begroting
- wezenlijke afwijking, maar realiseerbaar vóór het einde van het jaar of minder dan 6 maanden vertraging
- wezenlijke afwijking, niet realiseerbaar vóór het einde van het jaar én minstens 6 maanden vertraging

Financieel

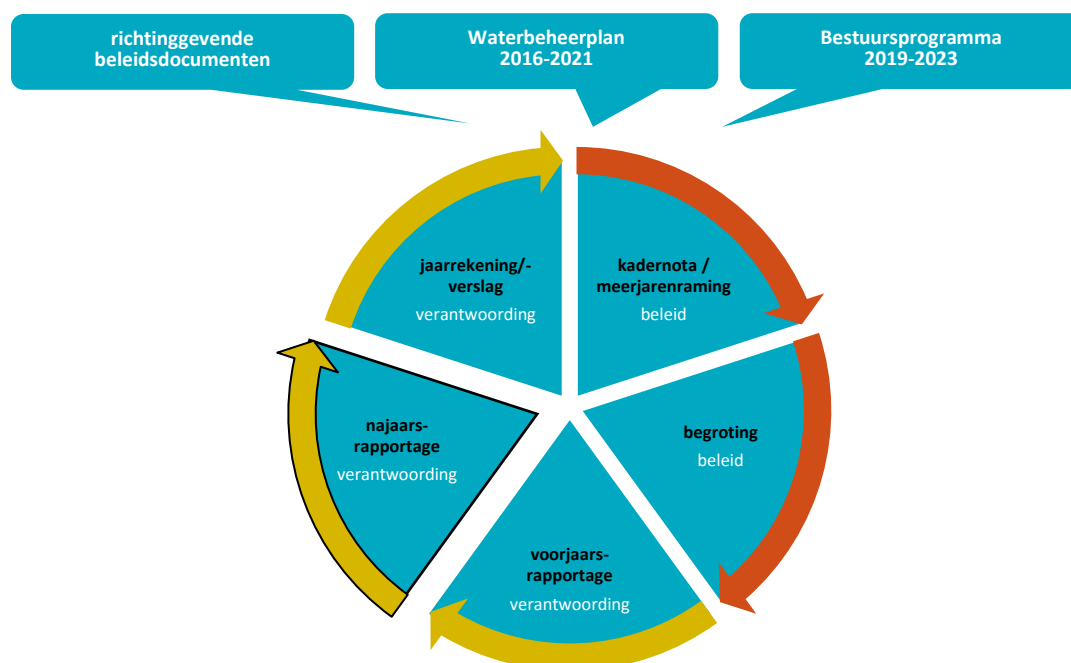
In deze tussentijdse rapportage worden de begrote kosten weergegeven, aangevuld met de realisatie hiervan in de eerste acht maanden, een prognose voor het gehele jaar en bijstellingen (prognose minus bijgestelde begroting).

De voorgestelde bijstellingen leest u in de hoofdstukken 8 (kredietvoting en -verlening) en 9 (begroting naar kosten- en opbrengstsoorten).

1.1 Leeswijzer

Voor u ligt de 'Najaarsrapportage 2021' van Waterschap Limburg (WL). Dit is het vierde document uit de 'Bestuurlijke planning & control cyclus 2021'. Het is de tweede tussentijdse rapportage, waarin de nadruk ligt op de afwijkingen ten opzichte van onze opdracht voor het jaar 2021, zoals beschreven in de 'Begroting 2021'.

De 'bestuurlijke planning & control cyclus 2021' ziet er als volgt uit:

In de najaarsrapportage kijken we terug naar de eerste acht maanden van dit jaar. Per programma - een samenhangend geheel van activiteiten, op basis waarvan het algemeen bestuur (AB) het beleid van het waterschap vast stelt - beantwoorden we de volgende vragen:

- Wat hebben we ervoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Wat hebben we ervoor gedaan?

In de begroting hebben we aangegeven wat we in 2021 gaan doen. In deze najaarsrapportage (hoofdstuk 2 t/m 7) geven we per bullet aan wat de stand van zaken is. We gebruiken daarvoor gekleurde waterdruppels, die de volgende betekenis hebben:

- geen wezenlijke afwijkingen, realisatie conform begroting;
- wezenlijke afwijking, maar realiseerbaar vóór het einde van het jaar of minder dan 6 maanden vertraging;
- wezenlijke afwijking, niet realiseerbaar vóór het einde van het jaar én minstens 6 maanden vertraging.

Wat heeft het gekost?

Programmabegroting

In de programmabegroting hebben we ook aangegeven wat de voorgenomen activiteiten mogen kosten. Per programma (hoofdstuk 2 t/m 7) kijken we naar de kosten en opbrengsten van de eerste acht maanden en geven we een prognose voor het gehele jaar en de bijstellingen (prognose minus begroting). De bijstellingen worden in kleur gepresenteerd, waardoor in één oogopslag de financiële stand van zaken inzichtelijk wordt.

groen heeft een positief effect op het exploitatieresultaat,

rood heeft een negatief effect. De bijstelling lichten we nader toe.

Het programma Bestuur en organisatie vervult een bijzondere functie. Dit bevat ook de activiteiten die erop gericht zijn de organisatie te ondersteunen bij de realisatie van de bestuurlijke doelstellingen. Hier worden de ondersteunende activiteiten verantwoord en uiteindelijk doorberekend naar de programma's. Alle kosten met betrekking tot huisvesting, informatiebeleid en automatisering juridische, facilitaire, financiële en personeelsaangelegenheden behoren tot het programma Bestuur en organisatie. Ook de salariskosten en de rente en afschrijvingen worden verantwoord binnen dit programma. Omdat bovengenoemde kosten voornamelijk eenmaal per jaar worden doorberekend naar de programma's bij het opmaken van de jaarrekening, wordt met de doorberekening in deze tussentijdse rapportage geen rekening gehouden.

Bovendien zijn de verplichte bijdragen 2021, die maandelijks voor $\frac{1}{12}$ deel worden betaald, buiten beschouwing gelaten:

- Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) € 76.531.100.
- Belasting samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) € 4.385.700.

Kredietvotering en -verlening

Conform de 'verordening ex artikel 108 beleids- en verantwoordingfunctie Waterschap Limburg' (art. 6 en 7) wordt over de door het DB verleende kredieten in de voor- en najaarsrapportage evenals de jaarrekening gerapporteerd aan het AB. Aan deze verplichting wordt in hoofdstuk 8 voldaan.

Begroting naar kosten-/opbrengstesoorten

Naast de programmabegroting blijft de begroting naar kosten-/opbrengstesoorten een verplichting (hoofdstuk 9). In deze voorjaarsrapportage wordt de bijstelling op de kosten- en opbrengstesoorten toegelicht.

Reserves en voorzieningen en EMU-saldo

In hoofdstuk 10 rapporteren we over de onttrekkingen aan de overige bestemmingsreserves en voorzieningen en in hoofdstuk 11 over het EMU-saldo 2021.

Schadeclaims

Over de stand van zaken van de schadeclaims wordt gerapporteerd in hoofdstuk 12.

Najaarsrapportage 2021 - programma's

waterschap
limburg

2. Programma hoogwaterbescherming Maas: waterveiligheid

Waterschap Limburg als waterkerend waterschap

Portefeuillehouder (*portefeuille*)

N.t.b. - (*beheer & onderhoud*)

Jos Teeuwen (*Hoogwaterbeschermingsprogramma, Maaswerken, aanleg & verbetering*)

2.1 Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat:

- onze inwoners goed beschermd zijn tegen overstromingsgevaar van de Maas;
- de werking van onze dijken geborgd is op het moment dat het er echt toe doet;
- alle dijken voor 2050 voldoen aan de geldende norm;
- daar waar mogelijk dijkversterking gekoppeld wordt aan andere lokale of regionale ontwikkelingen (meekoppelkansen);
- het programma Noordelijke Maasvallei in 2026 gerealiseerd is.

Indicator	Begroting 2021	VJR 2021 1 mei 2021	NJR 2021 1 sep 2021	Einddoel	Jaar
Hoogwaterbescherming Maas: waterveiligheid					
1) mate waarin de primaire waterkering voldoet aan de normen (in km)					
o voldoet	0 km	47 km	47 km	185 km	2050
o voldoet niet	100 km	138 km	138 km	0 km	2050

Toelichting: of een dijktraject 'voldoet' of 'niet voldoet' aan de wettelijke norm wordt bepaald op basis van de wettelijke beoordeling ((LBO1/WBI). De wettelijke beoordeling (LBO1) moet vóór 1-1-2023 gereed zijn. Vanuit de huidige actuele inzichten 'voldoet' 47 km en 138 km 'voldoet niet'. Uiterlijk voor 2050 moeten alle dijktrajecten voldoen aan de norm. Om aan de norm te voldoen worden dijkversterkingsprojecten gerealiseerd binnen het HWBP (o.a. Noordelijke Maasvallei). Zodra de lopende projecten binnen het HWBP NMV zijn gerealiseerd, resteert ca 90 km (+/-30%).

2.2 Wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

Beleid en kaders

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Voor de primaire waterkeringen ligt het strategisch beleid vast in het 'Beheerplan waterkeringen 2017-2022'. De evaluatie en herziening van dit beheerplan staat gepland voor 2022.
Daar waar door ontwikkelingen in het landelijke beleid en instrumentarium een behoefte aan kaders ontstaat, bijvoorbeeld op het gebied van hoge gronden, werken we in 2021 beleidskaders nader uit.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Het thema 'hoge gronden als onderdeel van de waterkering' is als verkenning ondergebracht onder het project waterschapsverordening. Deze verkenning loopt. Er wordt een beleidskader opgesteld voor het bepalen van de ligging en bescherming van hoge gronden, waarna dit kan worden uitgewerkt en vastgelegd in de legger en waterschapsverordening. Door de nasleep van het zomerhoogwater zal de doorloop van deze verkenning mogelijk enkele maanden vertraging oplopen.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We voeren de wettelijke beoordeling van onze primaire waterkeringen uit vóór 1 januari 2023, waarna de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) dit in behandeling neemt en uiterlijk eind 2023 aanbiedt aan de Eerste en Tweede Kamer. In 2021 zullen we hiervoor 60 km aan waterkeringen beoordelen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● De wettelijke beoordeling verloopt nog steeds volgens planning. In 2021 zijn 12 rapportages tot nog toe vastgesteld door bestuur. Voor alle dan resterende dijktrajecten is de beoordeling in uitvoering.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We versterken onze waterkeringen in een cyclisch programma en werken daarom doorlopend aan een meerjarige lange termijn planning voor dijkversterking tot 2050. De toekomstige versterkingen doorlopen de reguliere prioritering binnen het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). We bereiden een strategie voor de langetermijnprogrammering van dijkversterkingen tot 2050 en daaruit volgend bereiden we ingangstoetsen voor. Dit is de eerste stap om toegang te krijgen tot de landelijke financiering en planning. We hebben ook de ambitie om de verkenning te starten voor die waterkeringen die niet (meer) voldoen en in het landelijk programma zijn opgenomen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Voor Het Bat/Lage Loswal Venlo is de ingangstoets geaccepteerd en opgenomen in de HWBP programmering 2023-2034. Er wordt een werkatelier georganiseerd. Met de gemeente Venlo is een intentieovereenkomst gesloten voor onderzoeksfase. Voor Vierwaarden is de preverkenning uitgevoerd, waarin alle initiatieven in het gebied

ten noorden van Venlo aan de oost- en westzijde van de Maas zijn geïnventariseerd. Daarnaast zijn de gesprekken over mogelijke financiële bijdragen gevoerd, hetgeen in een nog te sluiten bestuursovereenkomst en in het BO MIRT 2021 bestendigd zal worden. Er zijn geen kosten gemaakt, enkel uren geïnvesteerd ten behoeve van de trekkersrol die bij WL is belegd voor de preverkenning en uit de reeds verleende beschikking voor Venlo worden gefinancierd.

Indicator	Begroting 2021	VJR 2021 1 mei 2021	NJR 2021 1 sep 2021	Einddoel	Jaar
Hoogwaterbescherming Maas: waterveiligheid					
2) mate waarin de primaire waterkering is beoordeeld conform WBI (in km)					
o beoordeling nog niet in uitvoering	50 km	28 km	0km	0 km	2023
o beoordeling in uitvoering	60 km	70 km	88km	0 km	2023
o beoordeling bestuurlijk vastgesteld	75 km	87 km	97km	185 km	2023

Beheer en onderhoud

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Het opzetten, actueel houden en periodiek controleren van de beheersinstrumenten (legger, beheerregister) om de staat van de waterkeringen zichtbaar te maken.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Het opzetten, actueel houden en periodiek controleren van de kernregistraties verloopt volgens planning. De kernregistratie is de bron voor beheersinstrumenten in verschillende processen. Dat zijn bijvoorbeeld de legger en het beheerregister, maar ook de uitvoering van het instandhoudingsplan door areaalbeheer en het wettelijke beoordelingsinstrumentarium (WBI) voor de waterkeringen. We behandelen aanvragen leggerwijzigingen bij vergunningen en projectplannen en meldingen omtrent het watersysteem, -keringen en kunstwerken. We adviseren gemeenten, bedrijven, maatschappelijke organisaties en particulieren hoe hun initiatief in harmonie met de waterbelangen kan worden gerealiseerd.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We geven invulling aan de wettelijke zorgplicht op het onderhoud en beheer van de primaire waterkeringen met de focus op veiligheid en biodiversiteit. Hierin blijven we leren, actualiseren en optimaliseren door jaarlijks deel te nemen aan of het organiseren van een peer review. Alle bevindingen rapporteren we middels een landelijke afspraak via een veiligheidsrapportage aan de ILT.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● De veiligheidsrapportage 2020 is geaccordeerd door het DB en verstuurd naar de ILT. In mei 2021 hebben we deelgenomen aan de peer review bij Waterschap Aa en Maas, hier zijn de zorgplichtprocessen, gegevens beheren en vergunningverlening besproken.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We houden het waterkerend vermogen van onze waterkeringen in stand. Daarvoor gaan we in 2021 naast de reguliere werkzaamheden uit het 'Instandhoudingsplan Areaal' op diverse fronten aan de slag met nieuwe ontwikkelingen. Zo wordt in het kader van de nieuwe onderhoudscontracten gestart met een 'bouwteam maaien' met als doel het realiseren van een erosiebestendige graszode, waarbij kansen voor biodiversiteit binnen de financiële mogelijkheden optimaal worden benut. Vanuit het proces inspecteren is aandacht voor het leren werken met het nieuwe OBS Infor, waarmee werkorders worden gegenereerd voor zowel inspectie en onderhoud. Hiermee inspecteren en onderhouden wij het gehele areaal op een uniforme en aantoonbare wijze. Tot slot wordt doorgepakkt op het uitvoeren van gedetailleerde inspecties conform de NEN2767. Hiermee krijgen we een nog beter beeld van de prestaties van onze assets.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Het realiseren van een erosiebestendige graszode is beschreven in het beheer en onderhoudsplan voor maaien van de waterkeringen. Vervolgens is het beheer (2 a 3 x maaien per jaar) volgens plan uitgevoerd. Enige afwijking op het plan is dat maaironde 2 niet is uitgevoerd volgens planning vanwege hoogwater in de Maas. De kwaliteit van de grasmat in Noord is zichtbaar verbeterd tot (H1/H2) op enkele locaties is een H3 (optimaal) reeds ontwikkeld. De grastoets in Zuid zal plaatsvinden in december 2021.

Infor/OBS heeft zijn waarde in volle omvang laten zien tijdens het hoogwater. In korte tijd is een volledig beeld vastgelegd in het systeem omtrent schadebeelden als gevolg van hoge waterafvoeren en wateroverlast. De verdere implementatie met betrekking tot de overige onderdelen zal komende periode worden voortgezet.

De veldwerkzaamheden van de pilot NEN-2767 (conditiemeting van assets) worden afgerond in Q3 2021. De resultaten worden vervolgens in het Infor-OBS systeem verwerkt.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Waterschap Limburg heeft de meeste waterkerende kunstwerken (coupures, demontabele wanden en afsluiters) in haar beheer van alle waterschappen. Kunstwerken zijn kwetsbare onderdelen in de waterkering en vergen veel beheer en onderhoud. Ook voor de calamiteitenorganisatie is het grote aantal kunstwerken een flinke last; elk kunstwerk moet immers bij (dreigend) hoogwater worden gesloten en/of gecontroleerd. Bovendien levert elk kunstwerk een extra bijdrage

aan de faalkans van de waterkering. Zowel vanuit beheer en onderhoud, calamiteitenzorg én de opgave om de keringen blijvend aan de nieuwe normen te laten voldoen, is het daarom zaak het aantal kunstwerken terug te brengen. Dit beleid is vastgelegd in het Beheerplan Waterkeringen 2017-2022. De reductie van kunstwerken vindt met name via het spoor van 'versterken/projecten' plaats. De reductie via het spoor van 'beheer en onderhoud' komt zelden tot niet voor. We focussen ons met name op vergunningstrajecten en vooroverleggen met projectteams.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● De opgave om het aantal kunstwerken en coupures terug te dringen is een duidelijk streven in de dijkversterkingsprojecten. Tegelijkertijd zien we dat de (ruimtelijke) complexiteit van de projecten groot is, waardoor op knelpuntlocaties soms toch voor een coupure of demontabele waterkering moet worden gekozen.

Waar op de ene locatie een reductie kan worden gerealiseerd, wordt het aantal op andere locaties juist uitgebreid (zoals bij Well of Baarlo-Hout-Blerick). Hiermee blijven de coupures en demontabele wanden een beroep doen op de beheer- en crisisorganisatie.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We geven uitvoering aan het assetmanagementbeleid, het strategisch assetmanagementplan en de onderliggende assetmanagementplannen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● De uitvoering van de acties uit het strategisch assetmanagementplan hebben op onderdelen een vertraging als gevolg van de watercrisis in juli. Naar verwachting is de vertraging minder dan 6 maanden. Onderdelen die reeds zijn afgerond en waar nodig vastgesteld zijn: rollen, taken en verantwoordelijkheden assetmanagement, risicomatrix en geïnvesteerd vermogen. Ook de onderliggende assetmanagementplannen krijgen steeds meer vorm.

Het oplossen van assetknelpunten voorloopt nog steeds conform planning, hoewel we ook hier zien dat de werkdruk op de eigen organisatie en aannemers erg groot is.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We werken naar een beter gegevensbeheer.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Het gegevensbeheer is geborgd door middel van de afspraken die gemaakt zijn uit het project Data to go. In de Gegevensfabriek wordt dit bewaakt. De Gegevensfabriek is de nieuw ingerichte beheerorganisatie van WL rondom het inwinnen, verwerken en beschikbaar stellen van de GEO-informatie in de kernregistratie. In deze "fabriek" wordt de kwaliteit van de gegevens bewaakt door middel van afspraken over aanlevering, verwerking en uitlevering.

Indicator	Begroting 2021	VJR 2021 1 mei 2021	NJR 2021 1 sep 2021	Einddoel	Jaar
Hoogwaterbescherming Maas: waterveiligheid					
3) mate waarin we voldoen aan de zorgplicht voor primaire waterkeringen (aantal processen dat voldoet)	7/7	7/7	7/7	7/7	- ²

² geen einddatum, dient te allen tijde te voldoen.

Toelichting: de zorgplicht processen zijn in basis op orde, op het punt van evaluatie en gevolgeving wordt in 2021 wel extra energie ingezet om de PDCA-cyclus beter gesloten te krijgen. In 2020 is gewerkt aan het meer inzichtelijk maken van processen en (interne) procesindicatoren; in 2021 wordt er gekeken of en hoe de bestuurlijke indicator verfijnd moet worden.

Aanleg en verbetering

Klimaatverandering en aanscherping van de veiligheidsnormen leiden tot een grote waterveiligheidsopgave voor de gezamenlijke partijen langs de Maas. Maasbreed is een investering van meerdere miljarden euro's nodig om in 2050 aan de normen te voldoen. Waterschap Limburg moet op diverse plekken waterkeringen aanleggen of verbeteren. Hieraan werken we in:

- het interne programma HWBP;
- het interne programma Dijkversterkingen Maaswerken en
- het externe Deltaprogramma Maas.

Interne programma HWBP

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Na afstemming met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) starten we de verkenning naar 'Venlo-Velden' en 'Blerick Groot-Boller'.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Conform de afspraken uit het BO MIRT najaar 2020 voeren we voor IenW een preverkenning uit voor het project Vierwaarden. Het traject Venlo-Velden is één van de deelgebieden. In het BO MIRT najaar 2021 zal blijken of er een opdracht volgt voor de verkenningsfase Vierwaarden, incl. de exacte scope en het daarvoor beschikbare budget. Verder zijn we medio 2021 aan de slag gegaan met de herstart van de verkenning Blerick Groot-Boller.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Voor 'Arcen' en 'Well' starten we de planuitwerking, wordt het ontwerp projectplan Waterwet voorbereid en eind 2021 ter visie gelegd.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Voor Arcen en Well is de planuitwerkingsfase in Q3 2020 van start gegaan. Het bepalen van een SMART projectscope vertraagd door discussie over normering (Well) en het verkrijgen van beschikkingen bij het landelijk HWBP en IenW. Het ter visie leggen van beide ontwerp projectbesluiten vanuit de Omgevingswet schuift om deze redenen door naar het boekjaar 2022, maar maakt het nog geen onbeheerst project.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Voor 'Thorn-Wessem' en 'Baarlo' worden de voorkeursalternatieven vastgesteld en starten we de planuitwerking.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Het DB WL heeft het voorkeursalternatief Thorn-Wessem op 16 maart 2021 vastgesteld en ook het ministerie van IenW is hiermee schriftelijk akkoord. De planuitwerking is opgestart met het opstellen van een plan van aanpak en het voorbereiden van de beschikkingaanvraag planuitwerking Thorn-Wessem bij het landelijk HWBP. Het project Baarlo Hout-Blerick was aanvankelijk vertraagd door het uitblijven van een akkoord op het financieel afsprakenkader door de Provincie Limburg. In juni is hier alsnog een akkoord op gegeven door alle betrokken partijen. Het ontwerp voorkeursalternatief ligt in september 2021 ter visie.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We ronden in 2021 de planuitwerkingen in 'Heel' en 'Beesel' af en starten de realisatie op deze dijktrajecten.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Eind 2020 is reeds de planuitwerkingsfase van de projecten Heel en Beesel afgerond. In december ontvingen we de HWBP-beschikking voor de realisatiefase van deze beide projecten en verkozen we Mourik/FL als aannemer (publicatie op TenderNed van het voornemen tot gunning) voor deze twee dijkversterkingen. In januari 2021 was de gunning voor de realisatie definitief en bleek de winnende inschrijving aanmerkelijk lager dan in eerste instantie begroot. Deze positieve aanbesteding heeft zich geuit in een lagere HWBP-subsidiebeschikking, alsmede een bijstelling van de verwachte uitgaven in de begroting Het boekjaar 2022 is het jaar van de uitvoering voor Beesel en Heel. De mijlpaal "hoogwaterveilig" is uiterlijk 1e helft 2023 bereikt.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Voor het traject 'Kessel' is in 2019 de bestemming gewijzigd en zetten we in 2021 de procedure voort om dit tracé uit de waterwet te halen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Voor het project Kessel zijn geen ontwikkelingen te melden; ongewijzigde situatie. In de evaluatie van de Waterwet komt het project Kessel als opgaaf te vervallen.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We stellen in 2021 de Projectplannen Waterwet vast voor de projecten: 'Nieuw-Bergen', 'Willem-Alexanderhaven Roermond' en 'Steyl-Maashoek'. Voor project 'Belfeld' leggen we het ontwerp projectplan Waterwet ter visie.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Het ontwerp projectplan Waterwet (OPPW) van Nieuw Bergen is door het DB WL vastgesteld en op 26 maart 2021 ter visie gelegd. De verwachting is dat het definitieve projectplan eind 2021 door Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg wordt vastgesteld. De OPPW's van de projecten Willem-Alexanderhaven Roermond, Steyl-

Maashoek en Belfeld en zijn in voorbereiding. Verwachte vaststelling OPPW's van Steyl en Willem-Alexanderhaven Roermond is in september en november 2021. De definitieve PPW's volgen in 2022. Het OPPW van Belfeld wordt in Q2 2022 door het DB WL vastgesteld.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Voor project 'Buggenum' starten we de marktbenadering volgens 2-fasen aanpak en bereiden we een ontwerp projectplan Waterwet voor.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Vooruitlopend op de marktbenadering Buggenum (volgens de 2-fasen aanpak) is het noodzakelijk om een akkoord te hebben vanuit landelijk HWBP op een sober en doelmatig ontwerp van het project. Voor het zogenaamde "dijkvak 5" (meest dichtbij gelegen dijkvak aan de Maas) is dat nog niet het geval. Het aangepaste ontwerp daarvoor is gereed en overleg met de financier(s) vindt in Q2 en Q3 plaats. Afhankelijk van dat resultaat starten we (naar verwachting eind 2021) de marktbenadering. Het ontwerp van de winnende inschrijver uit die marktbenadering genereert belangrijke input voor de daaropvolgende planologische procedure, die we in 2022 voorbereiden.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We innoveren en zo realiseren we kostenefficiënte oplossingen en vergroten we het draagvlak voor waterveiligheid. We dragen onder meer actief bij aan de 'Projectoverstijgende Verkenning Gebiedseigen Grond' (POV-DGG) van het landelijke HWBP en voeren pilots uit naar diverse technische innovaties.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Sinds 2018 is waterschap Limburg gastheer van en deelnemer aan de POV-DGG. Deze POV betreft een volledig gesubsidieerd onderzoeksproject onder regie van het landelijke HWBP. Het waterschap is hierin niet risicodragend en betaalt geen eigen bijdrage (PGA) aan deze POV.

2021 wordt voor de POV-DGG het oogstjaar waarin een technisch kader wordt opgesteld waarin het ontwerpen van dijken van gebiedseigen grond centraal staat.

Verder zijn een aantal activiteiten voorzien t.a.v. duurzaamheid, omgeving en contractering die als aanvulling op het Technisch Kader een bijdrage kunnen leveren aan het gebruik van gebiedseigen grond.

Van de overige technische innovaties zijn er 2 die we ook daadwerkelijk gaan toepassen, namelijk de Geo Clay Liners (GCL) en GeoCrete. Beide op het dijkversterkingsproject Beesel. Die uitvoering vindt plaats in 2022.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We zetten in 2021 de lopende MIRT/HWBP-verkenning 'Lob van Gennep' voort en besluiten eind 2021 over een voorkeursalternatief.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Het project Lob van Gennep werkt aan de vele onderzoeken, waaronder de effecten van de drie alternatieven op waterstanden, milieu en leefomgeving. De tussenresultaten daarvan zijn in Q4-2020 met de omgeving gedeeld.
Een definitieve beslissing volgt aan het eind van de verkenning. De tussenresultaten van de onderzoeken wijzen eenzelfde richting in; namelijk dat het alternatief 'Reguliere Dijken' het meest kansrijk is om het voorkeursalternatief te worden. Bij dit alternatief worden de dijken verhoogd en versterkt conform de wettelijke waterveiligheidsnorm. Het beoogde besluit VKB wordt eind 2021 voorzien. Indien er zich geen ongewenste gebeurtenissen voordoen, dan volgt in circa Q2 2022 de formele voorkeursbeslissing door de minister van IenW.
De HWBP-subsidie voor de verkenningfase Lob van Gennep is in Q4-2020 beschikbaar en tevens is de HWBP-bijdrage nog in 2020 voldaan.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We leveren de projecten van het Hoogwaterbeschermingsprogramma op in de periode van 2021 tot en met 2026.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Conform de huidige projectplanningen (standlijn 1 april – VGR Q1 2021) zijn alle projecten van HWBP WL uiterlijk in 2028 'Hoogwaterveilig'. Het betreft daarmee de projecten van het voormalige programma Noordelijke Maasvallei, incl. de Lob van Gennep. De meer recente projecten vanuit Maas 2050 kennen een later oplevermoment.

Indicator	Begroting 2021	VJR 2021 1 mei 2021	NJR 2021 1 sep 2021	Einddoel	Jaar
Hoogwaterbescherming Maas: waterveiligheid					
4) lengte primaire waterkering in HWBP-projecten (in km)					
○ voorbereidingsfase	58,8 km	58,8 km	58,8 km	65,9 km	2023
○ uitvoeringsfase	6,7 km	6,7 km	6,7 km	65,9 km	2026
○ versterkt	0,4 km	0,4 km	0,4 km	65,9 km	2026

[Interne programma Dijkversterkingen Maaswerken](#)**Begroting 2021** - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- In 2021 draagt het programmateam Dijkversterkingen Maaswerken er zorg voor dat de restpunten van de projecten door de betreffende aannemers zullen worden afgehandeld.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Een aantal restpunten is nog niet afgedaan. Dit zijn restpunten omtrent deuren en berekening van stabiliteit. De verwachting is dat de restpunten begin Q4 zijn afgehandeld.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Eind 2021 vindt de financieel administratieve afronding van het programma plaats.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● De eindafrekening zal plaats vinden begin 2022. Deze heeft vertraging opgelopen binnen zowel het team van het waterschap, als het team van Rijkswaterstaat. Enige zaken zijn verschoven, de afrekening van de laatste projecten wordt verwacht in Q1-2022.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Daarnaast zal in 2021 de overdracht naar de beheerder plaats vinden en zal het documentbeheer worden afgerond.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● De overdracht naar de beheerder vindt plaats voor het nieuwe maaiseizoen in 2022. De beheerder is betrokken bij de oplevering en restpuntenafhandeling.

Externe Deltaprogramma Maas

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- De Stuurgroep Deltaprogramma Maas, bestaande uit alle regionale betrokkenen in het stroomgebied van de Maas en het Rijk, werkt langs twee sporen aan ruimtelijke maatregelen samenhangend met de veiligheidsopgave voor de Maas:
 1. de uitwerking van een maatregelenpakket voor de korte termijn en
 2. een adaptieve strategie voor de lange termijn.

Hierbij kunnen rivierverruimende maatregelen vanuit het Deltaprogramma/MIRT worden gefinancierd aangevuld met cofinanciering uit de regio. Daarnaast is het voor rivierverruimende projecten, die zorgen voor een waterstandsdeling, onder voorwaarden mogelijk de hierdoor uitgespaarde kosten aan dijkversterking in de rivierverruimingsprojecten in te zetten (in te brengen). Jaarlijks levert de regio plannen aan voor het MIRT passend in het kader van de diverse opgaven die er liggen. WL participeert actief in het Deltaprogramma.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Het waterschap participeert in het Deltaprogramma en onderliggende structuren. Naast uitwerking van het Deltaprogramma 2022 wordt deze structuur in 2021 vooral gebruikt voor het nader uitwerken van het programma Integraal Rivier Management (zie verderop).

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- In het Integraal Rivier Management wordt de landelijke hoogwaterveiligheidsopgave verbreed met andere thema's zoals bevaarbaarheid, natuur en zoetwatervoorziening. Dit biedt nieuwe kansen voor de uitwerking van integrale gebiedsuitwerkingen, zoals de Zuidelijke Maasvallei/Maastricht en Venlo/Velden-Grubbenvorst-Hertogenbroek, waar voor ons ook een urgente dijkopgave speelt. WL participeert in landelijke initiatieven en onderzoeken op het gebied van integraal riviermanagement en de regionale uitwerkingen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Waterschap Limburg participeert actief in de uitwerking van het programma IRM. In 2021/2022 wordt gewerkt aan een set kansrijke alternatieven die uiteindelijk zullen landen in een voorkeursalternatief. Daarnaast is WL betrokken bij de 3 IRM-pilots binnen de beheergrenzen. Dit betreft de projecten Maastricht-Maasoever, Verlaging Dam Lateraalkanaal en Samenhangende uitwerking ten Noorden van Venlo.
-

2.3 Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Hoogwaterbescherming Maas: Waterveiligheid	Begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	2.444.400	2.462.700	1.363.811	2.462.700	-
Opbrengsten	-	-	-	-	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	2.444.400	2.462.700	1.363.811	2.462.700	-

Bijstelling van de kosten en opbrengsten is niet noodzakelijk, deze worden conform begroting gerealiseerd.

Investerings

(bedragen in €'s x 1.000)

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	Uitgaven 2021			Inkomsten 2021		
			Begroting	Realisatie t/m 3-8-21	Prognose	Begroting	Realisatie t/m 3-8-21	Prognose
P400001	30	Bijdrage kosten HWBP	10.430	10.357	10.430	-	-	-
P400003	5	Uitvoeren veiligheidstoetsing waterkeringen	2.000	440	2.000	-	-	-
P400009	0	Deltaprogramma Maas 2	-	7	-	-	-	-
P41****	30/0	HoogWaterBeschermingsProgramma	29.518	5.917	23.840	26.649	3	17.822
P410015	30	HWBP Niet-subsidiabele kosten (100% WL)	-	111	2.900	-	-	-
P410012	30	HWBP POV Dijkversterking Gebiedseigen Grond	1.277	242	971	1.277	-	971
P4154**	30	HWBP Lob van Gennep	6.895	1.292	7.290	6.205	1.800	6.561
P42****	0	Bestuursvereenkomst sluitstukken Maas	2.987	1.197	2.721	2.987	-	2.721
	30	KD001 - PGA voortrollend programma dijkversterking	400	-	-	-	-	-
	5	KD002 - Inventarisatie kunstwerken geprogrammeerd onderhoud 2020	75	-	-	-	-	-
PROGRAMMA HOOGWATERBESCHERMING MAAS: WATERVEILIGHEID			53.582	19.563	50.152	37.118	1.803	28.075

Projecten waarbij geen projectnummer is vermeld zijn nog op te starten projecten uit de kadernota 2020-2025 (omschrijving begint met KD) óf door het prioriteer en programmeerteam geprogrammeerde nieuwe projecten voor 2022.

Toelichting investeringen: De inkomsten zijn een rekenkundige afgeleide van de uitgaven. U ziet dat de prognose lager is dan de begroting, dit op basis van een realistische bijstelling voorjaarsrapportage 2021. Realisatie blijft nog achter op de nieuwe prognose, echter geeft het programma aan de geprognostiseerde uitgaven nog te gaan realiseren in 2021.

3. Programma zuiveren en waterketen

Circulair handelen en samenwerken in de keten

Portefeuillehouder (*portefeuille*)

Arnold Jansen (*zuiveren*)

Josette Van Wersch (*gemeentelijke samenwerking, samenwerking in de waterketen*)

3.1 Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat:

- de kwaliteit van het water van huishoudens en bedrijven na zuivering uiterlijk in 2027 voldoet aan de doelen uit de Kaderrichtlijn Water en aan het Limburgs Effluentbeleid;
- de streefbeelden zoals geformuleerd in de 'Toekomstvisie waterzuiveren en waterketen 2030' voor energieneutraliteit, grondstoffenhergebruik, hergebruik van effluent, klimaatneutraliteit en medicijnresten (via de begroting van het Waterschapsbedrijf) voor 2030 zijn gerealiseerd;
- we de afspraken uit het Bestuursakkoord Water (BAW) nakomen. Hierbij gaan we voorop in het benutten van mogelijkheden voor efficiëntie en kwaliteitswinst;
- we samenwerking in de waterketen invullen met de andere waterbeheerders, ieder vanuit de eigen wettelijke taak;
- we integraal kijken naar waterkwaliteitsopgaven op stroomgebiedsniveau.
- het zwerfafval in het stroomgebied van de Maas minder wordt en het milieubewustzijn en het commitment groter wordt door internationaal samen te werken (LIVES: Litter free rivers and streams).
- we samen met het bedrijfsleven en instellingen opruimen en vervuiling voorkomen, niet alleen in en langs de Maas maar ook in en langs de Limburgse beken (De Maas Cleanup).

Indicator	Begroting 2021	VJR 2021 1 mei 2021	NJR 2021 1 sep 2021	Einddoel	Jaar
Zuiveren en waterketen					
1) % KRW-overstorten dat is teruggebracht naar een overstort-frequentie afgestemd op de kwetsbaarheid van het ontvangende water	50%	47%	47%	100%	2027
2) % aan rwzi's dat voldoet aan het Limburgs Effluentbeleid	78%	78%	59%*	100%	2027

*: het % rwzi's dat voldoet aan LEB is afgenomen t.o.v. 2020 omdat met ingang van 2021, conform het Limburgs Effluentbeleid, strengere eisen zijn gaan gelden voor N en P voor een aantal RWZI's.

3.2 Wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

Beleid en kaders

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Het Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) en Waterschap Limburg werken aan de zuiveringstaak vanuit drie strategische thema's:
 1. schoon en ecologisch gezond water;
 2. vergroten duurzaamheid;
 3. vergroten maatschappelijke waarde.

WBL stelt roadmaps op om deze thema's verder uit te werken.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Het Strategisch Plan van WBL is op details aangepast n.a.v. de opmerkingen vanuit het AB van WBL en in uitvoering. WBL monitort voortgang op de drie strategische thema's en stuurt waar nodig bij.
-

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We onderzoeken in welke vorm we het beste invulling kunnen geven aan de samenwerking binnen de waterketen in Limburg.
-

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De samenwerking binnen de regio's verloopt goed. Samen wordt constructief gewerkt aan doelmatig water(keten)beheer. Er worden ook dit jaar weer diverse samenwerkingsprojecten uitgevoerd (o.a. groene revolutie schoolpleinen, campagnes onder de vlag van Waterklaar, opstellen bouwstenen omgevingsplannen) en veel kennis en ervaringen gedeeld. Binnen het AROL/BROL wordt nagedacht over een herijking van haar opdracht. Hierbij wordt vanuit de verschillende partijen constructief nagedacht over het (verder) verbeteren van de samenwerking. De eerste resultaten zullen dit najaar worden opgeleverd.
-

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We adviseren over gemeentelijke riolerings- en afkoppelplannen en voeren de stimuleringsregeling verder uit.
-

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- In de regio Waterpanel Noord stellen 11 van de 15 gemeenten een nieuw GRP op. De stand van zaken is dat acht van de elf gemeentelijke rioleringsplannen zijn gestart of zich in de afrondende fase bevinden. De afronding van die acht gemeentelijke rioleringsplannen binnen Waterpanel Noord is voorzien in het vierde kwartaal van 2021. Zowel het integrale BRP Westelijke Mijnstreek alsook de gemeentelijke rioleringsplannen van de gemeenten in regio Westelijke Mijnstreek worden dit jaar afgerond.
-

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Samen met andere waterbeheerders werken we aan het verbeteren van de waterkwaliteit in de afvalwaterketen conform afspraken uit het Nationaal Bestuursakkoord Water. Kosteneffectieve oplossingen worden bereikt door samen te werken.
-

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Binnen de samenwerking in de waterketen wordt door de samenwerkingspartners ook doorlopend gewerkt aan het verbeteren van de waterkwaliteit. Een belangrijke maatregel is de aanpak van riooloverstorten, waarover onder het volgende kopje wordt gerapporteerd. Door middel van de werkwijze die ontwikkeld is via de Redeneerlijn overstorten wordt bekeken en beoordeeld op welke wijze sanering van riooloverstorten het meest kosteneffectief en met het grootste effect uitgevoerd kan worden. Ook de stimuleringsregeling afkoppelen draagt bij aan het verbeteren van de waterkwaliteit, doordat er door af te koppelen minder overstorten vanuit het riool op het oppervlaktewater plaatsvinden. Via Waterklaar wordt het brede publiek geïnformeerd over de bijdrage die zijzelf kunnen leveren, o.a. met de knop waterkwaliteit op www.waterklaar.nl. Ook wordt dit jaar door het AROL/BROL de voorkeurstabel verantwoord afkoppelen geactualiseerd en wordt waterkwaliteit via het ruimtelijk spoor (beter) verankerd in o.a. omgevingsvisies en -plannen en de 'Bouwstenen omgevingsplannen' en 'Handreiking klimaattoets' die in 2022 door Waterpanel Noord worden opgeleverd.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We maken met de gemeenten afspraken over de riooloverstorten en we verkennen de mogelijkheden in de Omgevingswet om gemeenten een meetverplichting te geven omtrent het aantal (frequentie) overstorten. Deze afspraken zijn intentioneel van aard. Om de juiste maatregelen te bepalen voeren wij samen met de gemeenten ecologische toetsen uit. Wij verschuiven het accent van normgericht naar effectgericht.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Als onderdeel van de projectmatige aanpak van de overstorten wordt de inventarisatieronde in het vierde kwartaal van 2021 opgestart. Hiermee krijgen we een goed beeld van de stand van zaken bij de gemeenten en de knelpunten die er zijn bij de uitvoering van maatregelen. De aanpak op regionaal niveau voor de regio Parkstad en Waterpanel Noord wordt in het vierde kwartaal opgepakt. De uitdaging op het gebied van financiering van assetmanagement doet daar niet aan af.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We sluiten aan bij landelijke ontwikkelingen. Medicijnresten, chemische stoffen, microplastics en nieuwe opkomende stoffen verwijderen we zoveel mogelijk is binnen de geldende kaders. We nemen het initiatief om het onderwerp bij de zorgverleners onder de aandacht te brengen via zogenaamde FTO-bijeenkomsten met huisartsen en apothekers. We werken ook samen met het academisch ziekenhuis Maastricht (Maastricht UMC+) om bij artsen in opleiding het bewustzijn te vergroten van de effecten van medicijnresten in ons water.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- In de zomer van 2021 is (o.a. in het Maastricht UCM+) een succesvolle proef uitgevoerd waarbij röntgencontrastmiddelen met behulp van plaszakken direct bij de patiënt zijn afgevangen. Dit succes heeft ertoe geleid dat deze werkwijze ook bij andere ziekenhuizen toegepast gaat worden.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Op de 17 rwzi's voeren we een uitgebreid onderzoek uit naar de samenstelling van water op het gebied van medicijnenresten en andere microverontreinigingen. Ook brengen we in beeld in hoeverre de rwzi's bijdragen aan de totale vracht van deze stoffen op het ontvangende oppervlaktewater. Op grond van de resultaten wordt besloten op welke rwzi's aanvullende zuivering van medicijnresten en andere microverontreinigingen nodig en wenselijk is. Uit landelijk pilots blijkt of full scale zuiveren van microverontreiniging haalbaar is en onder welke voorwaarden. In Limburg voeren wij op de rwzi in Simpelveld een pilot uit.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Het Limburg brede monitoringsprogramma loopt. Momenteel voeren we samen met RHVDH de eerste evaluatie uit. Binnen deze evaluatie interpreteren we de huidige analyseresultaten. Daarnaast wordt er gekeken welke hiaten er nog zijn in onze huidige meetsamenstelling en frequentie. Door middel van de resultaten uit de evaluatie passen we het meetprogramma doelmatig aan voor 2022.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek naar de 'Systeemsprong Hoensbroek' wordt nader onderzoek gedaan. We willen stikstof, fosfor en microverontreinigingen zo optimaal mogelijk verwijderen. We streven naar de meest doelmatige aanpak om de gewenste oppervlaktewaterkwaliteit te realiseren.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Het onderzoek naar systeemsprong Hoensbroek (lees Geleenbeek) is opgestart. WBL en WL onderzoeken gezamenlijk de meest doelmatige aanpak om de KRW doelstellingen te kunnen realiseren per 2027, in samenhang met de overige doelstellingen uit de totaalopdracht die door WL aan WBL is gegeven.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We onderzoeken samen nieuwe zuiveringsconcepten.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- WL is betrokken bij deze initiatieven.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- De rwzi Weert is omgebouwd naar een Nereda-installatie. We onderzoeken nieuwe toepassingen van gezuiverd water.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Deze opgave is opgenomen in het DHZ pakket en wordt verder uitgewerkt. Er zijn eerste informatieve gesprekken gevoerd over doelstellingen, mogelijkheden en wensbeelden

m.b.t. hergebruik van gezuiverd water. WL adviseert bij de ontwikkeling van een groot groente-verwerkend bedrijf om samen met WBL duurzaamheid, circulariteit en hergebruiksmogelijkheden van gezuiverd water in de praktijk te brengen.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Op de rwzi in Roermond voeren we een pilot uit met een CoRe-pilotinstallatie. CoRe is een 'next generation'-zuiveringstechnologie die twee producten oplevert:
 1. schoon water en
 2. een geconcentreerd residu dat rijk is aan grondstoffen.CoRe staat voor Concentrate, Recover & Re-use.
-

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Het project loop tot eind 2021. Daarna volgt evaluatie.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Voor de verwijdering van medicijnresten, de invulling van duurzaamheid, het naleven van afspraken met betrekking tot energieneutraliteit en voor de terugwinning van grondstoffen werken we (WBL en WL) sturingsindicatoren c.q. prestatie indicatoren uit.
-

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● WBL heeft voor een deel van de strategische doelen KPI's ontwikkeld op basis waarvan WBL rapporteert. Voor de resterende doelen worden nog KPI's opgesteld.

Beheer en onderhoud

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Op de rwzi's in Susteren, Venray, Wijlre, Hoensbroek, Meijel en Gennep geven we in de komende planperiode (2022-2027) met maatregelen invulling aan het Limburgs Effluentbeleid.
-

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● De systeemsprong Hoensbroek Geleenbeek is in nauwe samenwerking met WBL in ontwikkeling. De methodiek zal dienen als format voor de invulling van de resterende KRW opgave van de rwzi's in de periode 2022-2027.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- WBL onderhoudt de transportstelsels en de rwzi's. In 2020 stond een aantal grotere renovaties op de planning voor de rwzi's in Stein en Panheel. Deze twee worden halverwege 2021 opgeleverd.
-

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● De bedoelde rwzi's zijn inmiddels opgestart. De zuiveringsprestaties moeten nog gestabiliseerd en geoptimaliseerd worden. Per 2022 zullen deze rwzi's voldoen aan de gestelde eisen.

Aanleg en verbetering

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- WBL investeert daar waar nodig in nieuwe of verbeterde transportgemalen en -leidingen, rioolwaterzuiveringsinstallaties en slibverwerkingsinstallaties.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De aanleg en verbetering van het transportsysteem en van rwzi's is volgens planning opgepakt. Financiering van assets is een belangrijk punt van aandacht voor de nabije toekomst.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- WBL werkt in samenwerking met WL nieuwe technieken verder uit met als doel goedkoper en efficiënter te zuiveren o.a. Nereda, Verdygo, o-waterconcept en CoRe.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- WBL werkt voortdurend aan verbetering van het zuiveringsproces door actieve deelname aan onderzoeken naar verschillende zuiveringsconcepten (bij SuperLocal (O-water) is het onderdeel grijswater in werking gezet. Op rwzi Simpelveld loopt proef naar medicijnrestenverwijdering. De CoRe-pilot loopt door tot in Q4-2021 en de pilot vetzuren uit zeefgoed (Bio-ZANG) draait op Aarle-Rixtel).

3.3 Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Zuiveren en waterketen	Begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	403.900	403.900	92.251	403.900	-
Opbrengsten	61.200	61.200	-	61.200	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten en bijdrage WBL	342.700	342.700	92.251	342.700	-

Bijstelling van de kosten en opbrengsten is niet noodzakelijk, deze worden conform begroting gerealiseerd.

Investeringen

n.v.t.

4. Programma waterkwaliteit

Werken vanuit een integrale blik op het watersysteem

Portefeuillehouder (*portefeuille*)

Arnold Jansen (*Kaderrichtlijn Water, waterkwaliteit*)

4.1 Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat:

- het oppervlaktewater en grondwater schoon zijn en het overgrote deel van de natuurbeken natuurlijk ingericht is en natuurvriendelijk wordt onderhouden, met behoud van de afvoerfunctie;
- we de KRW-maatregelen van ons watersysteem in 2027 hebben gerealiseerd;
- ook in de beken met een algemeen ecologische functie (AEF) de waterkwaliteit en ecologie aan een gezond basisniveau voldoen;
- de biodiversiteit in de beekdalen toeneemt en we geen waterkwaliteitsproblemen afwentelen naar benedenstroomse gebruikers.

Indicator	Begroting 2021	VJR 2021 1 mei 2021	NJR 2021 1 sep 2021	Einddoel	Jaar
Waterkwaliteit					
1) waterkwaliteit KRW (in % waterlichamen dat voldoet)					
○ chemische toestand	59%	52,5%	0% ¹	100%	2027
○ fytoplankton	100%	100%	100%	100%	2027
○ macrofauna	43%	33%	41% ²	100%	2027
○ vis	37%	27%	30% ²	100%	2027
○ waterflora	37%	27%	31% ²	100%	2027

¹Toelichting chemische toestand: in de KRW- beoordeling geldt dat als één stof niet voldoet, het waterlichaam niet voldoet. Voorheen vonden we hier een hoger percentage, namelijk 52,5%. In 2020 hebben we echter op verzoek van Rijkswaterstaat/als onderdeel van een landelijk onderzoek in biota (vis en schelpdieren) extra metingen uitgevoerd. De stoffen Heptachloor (sHPCl1) en gebromeerde difenylethers (sPBDE6) voldoen (landelijk) niet, dit is geprojecteerd op de andere waterlichamen. Hierdoor voldoet de chemische toestand (vrijwel) nergens meer.

²Toelichting toestand macrofauna, vis en waterflora: in meer waterlichamen wordt de doelstelling bereikt, maar dit blijft iets achter bij de prognose in de begroting. Dit komt doordat de toestand geleidelijk verbeterd, terwijl het waterlichaam pas voldoet bij het behalen van de doelstelling.

4.2 Wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

Beleid en kaders

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We bereiden het Limburgse deel van het volgende KRW Stroomgebiedbeheerplan (SGBP) voor en daartoe loodsen we het Waterbeheerprogramma 2022-2027 als onderliggend regionaal plan door de vaststellingsprocedure.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Het planprocedure van het Ontwerp-Stroomgebiedbeheerplan Maas 2022-2027 ligt op schema. Het ontwerp-plan lag tot 22 september 2021 ter inzage.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Zodat ook buitenlandse vervuilingbronnen worden aangepakt, spreken we in op buitenlandse stroomgebiedbeheerplannen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Een gezamenlijke nationale reactie op het SGBP 2022-2027 voor Noordrijn-Westfalen is ingediend en WL heeft ook zelf gereageerd naar bevoegde instanties. Het openbaar onderzoek voor het SGBP van Wallonië heeft vertraging opgelopen, vooralsnog wordt indienen in het derde kwartaal verwacht.

De Internationale Maascommissie (IMC) is het openbaar onderzoek gestart voor het internationale stroomgebiedsdistrict van de Maas voor het overkoepelend deel van het beheerplan voor de derde cyclus van de KRW. WL geeft een reactie samen met de Maaswaterschappen en de Maasprovincies via het ministerie van IenW.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We geven een impuls aan het beïnvloeden van drie belangrijke externe stakeholders op het vlak van waterkwaliteit: de buurlanden, de gemeenten en de agrarische sector. We gaan voortvarend in gesprek, stimuleren en helpen waar mogelijk.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

Buurlanden:

-
- Het netwerk voor België en Duitsland is in kaart gebracht voor wat betreft bevoegde instanties en stroomgebiedspartners.
 - Er is een start gemaakt met joint factfinding (een cijfermatige onderbouwing van de kwaliteitstoestand aan weerszijden van de grens).
 - Verkenning gestart naar euregionale subsidiemogelijkheden.
 - Inbreng in opzet en organisatie in internationaal 'rendez-vous'.

Gemeenten:

- Riooloverstorten vormen op diverse plaatsen nog een bedreiging voor de waterkwaliteit. We zetten daarom veel energie op de aanpak van overstorten door gemeenten. Hierover wordt elders gerapporteerd.
- Afkoppelen levert – naast verminderen wateroverlast en droogte- ook een belangrijke bijdrage aan de aanpak van de waterkwaliteit (minder overstorten en

minder belasting hemelwater watersysteem). Samen met gemeenten wordt momenteel een vervolg op de huidige stimuleringsregeling voorbereid die naar verwachting aansluitend aan de huidige regeling op 1-1-2022 in werking treedt.

- Bij de op te stellen strategie bedrijventerreinen wordt ook aandacht besteed aan waterkwaliteit.
- We zetten in op het betere verankeren van waterkwaliteit in ruimtelijke omgevingsvisies en -plannen in op het verbeteren van de waterkwaliteit. Wij leveren hiervoor inbreng bij het opstellen van plannen en stellen samen met gemeenten in navolging van de bouwstenen omgevingsvisies ook bouwstenen voor omgevingsplannen en een handreiking klimaattoets (waterpanel Noord) op. Via Waterklaar informeren en stimuleren wij samen met de andere waterpartners het brede publiek over de bijdrage die zij zelf kunnen leveren aan het verbeteren van de waterkwaliteit.

Agrarische sector:

- DAW-plan: De LLTB heeft met de agrarische sector een Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW-plan) opgesteld. Het waterschap draagt hier ook financieel aan bij. Agrarische bedrijven worden momenteel bezocht door bodemadviseurs en erfmissiescans worden opgesteld. Projecten als 'grondig boeren met mais' en 'grondig boeren met aardappelen' zijn opgestart om teeltmethoden te ontwikkelen ter reductie van de stikstof en fosfaatemissie. Binnen deze deelprojecten geven we advies.
- Moerasfilter: het waterschap is gestart met een pilot om de emissie van stikstof en fosfaat uit drainage water te verwijderen middels een moerasfilter. De aanleg zal waarschijnlijk in 2022 plaatsvinden.
- Bezem door de kast: de Provincie Limburg, WML en wij voeren momenteel weer de actie bezem door de gewasbeschermingsmiddelenkast uit. Nu, kort na de start, hebben zich reeds 200 deelnemers aangemeld. De actie loopt t/m december.
- De LLTB heeft in samenwerking met LTO Nederland een subsidie aangevraagd bij het ministerie van LNV voor de inrichting van een landbouwportaal in Limburg en een pilot gebiedsgerichte aanpak GLB-gelden. Deze is positief beschikt en beide projecten worden door de LLTB opgepakt in nauwe samenwerking met ons en andere partijen. Wij adviseren hier in welk gebied dit project het beste kan worden opgepakt en brengen onze waterdoelen in.
- In het project Natuurinclusieve Landbouw Limburg wordt met een coalitie van verschillende partijen vormgegeven aan kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw. We zijn hier nauw bij betrokken om onze waterdoelen in te brengen.
- In november 2021 zal er weer een POP3+ regeling worden opengesteld door de Provincie Limburg met als doel het verbeteren van de waterkwaliteit en – kwantiteit vanuit de agrarische sector. Waarschijnlijk vraagt het waterschap hier ook subsidie aan voor beekherstelprojecten.
- In de zomer van 2021 is gestart met een verkenning van de 'boerderij van de toekomst'. Hiervoor zijn contacten gelegd tussen de boerderij van de toekomst in Brabant en PPO Vredepeel/Wijnandsrade.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Samen met andere waterbeheerders in het Maasstroomgebied trekken we intensief op om de waterkwaliteit te verbeteren en de bronnen voor de drinkwaterbereiding duurzaam veilig te stellen. Een voorbeeld hiervan is doorontwikkeling van de Schone Maasatlas in het samenwerkingsverband Schone Maaswaterketen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De Atlas is opgeleverd en breed gedeeld met de partners van de Schone Maaswaterketen en ook daarbuiten. Het beheer van de Atlas is voor de komende tijd belegd en daarmee gegarandeerd. Dit najaar wordt onderzocht welke aanvullingen (technisch en organisatorisch) mogelijk zijn om daarmee alle lozingsbronnen in beeld te brengen.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We maken soortbeschermingsplannen voor tenminste twee kwetsbare soorten met ruimte voor een 3^e soort.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De soortbeschermingsplannen voor de Beekprik en de Gewone bronlibel zijn in concept gereed. Het gesprek met de provincie over een derde te selecteren soort wordt ingepland, zodat in 2022 ook het derde plan opgesteld kan worden.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We starten met pilots voor beekdalbrede ontwikkeling van 'natuurbeken'. De Stroomgebiedsbrede Ecohydrologische Systeem Analyse (SESA) passen we verder toe op andere stroomgebieden en beektypen (terrasbeken, bronbeken, heuvellandbeken, beekmoerassen en doorstroommoerassen). Dit geeft ons inzicht in de werking van het watersysteem en de effectiviteit van maatregelen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De SESA is uitgevoerd voor twee laaglandbeektypes (Grote Molenbeek en Tungelroyse beek) en is inmiddels opgestart voor type heuvellandbeek (Geul). De planning is om deze begin volgend jaar af te ronden.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We voeren de maatregelen uit zoals die opgenomen zijn in de gebiedsdossiers Drinkwater. Voor een aantal maatregelen is WL trekker. Voor de overige maatregelen ondersteunen we de daarvoor aangewezen trekkers (provincie, gemeente en/of WML).

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Samen met WML en WBL hebben we de waterwinlocatie Roodborn onder de loep genomen. We zijn nu aan het verkennen welke maatregelen het meest doelmatig bijdragen aan de problematiek die WML ervaart in het wingebied. De uitwerking van de overige dossiers is opgepakt en in gang gezet.
-

Monitoring

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We verzamelen, bewerken, verwerken, toetsen, analyseren en rapporteren meetgegevens voor beheer van de waterkwantiteit en -kwaliteit. Met deze meetgegevens stellen we bijvoorbeeld jaarlijks de KRW-rapportage op, waarvan de resultaten worden gepubliceerd op het landelijk www.waterkwaliteitsportaal.nl.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De werkzaamheden worden zoals beschreven uitgevoerd. Onlangs is bijvoorbeeld de KRW Toestandbepaling 2020 afgerond en gerapporteerd via het Waterkwaliteitsportaal.

Regionale analyse waterkwaliteit

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Om na te gaan welke maatregelen voor waterkwaliteit en ecologie het meeste bijdragen aan ons doelbereik, voeren we een verdiepingsslag uit op basis van de uitgevoerde KRW-watersysteemanalyses en onderzoeksprojecten.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De Limburg brede monitoring wordt momenteel uitgevoerd en geëvalueerd. Binnen de evaluatie kijken we hoe geneesmiddelen uitgebreid kunnen worden met overige microverontreinigingen om meer begrip van de toxiciteit te krijgen. Wat betreft de knop stedelijk water heeft een verkenning plaatsgevonden hoe we deze knop beter kunnen implementeren in de aanpak.

Indicator	Begroting 2021	VJR 2021 1 mei 2021	NJR 2021 1 sep 2021	Einddoel	Jaar
Waterkwaliteit					
2) beoordeling zwemlocaties volgens zwemwaterrichtlijn 2006 (in #)					
○ uitstekend	19	19	19	19	2027
○ goed	0	0	0	0	2027
○ aanvaardbaar	0	0	0	0	2027
○ slecht	0	0	0	0	2027
3) % oordelen 'Voldoet' voor alle gemeten prioritaire stoffen (chemische stoffen)	97,2%	95,0%	85% ¹	100%	2027
4) gemiddelde maatlatscore (EKR) voor de ecologische kwaliteitselementen:					
○ macrofauna	0,52	0,51	0,53 ²	0,58	2027
○ vis	0,39	0,39	0,40 ²	0,49	2027
○ overige waterflora	0,51	0,51	0,50	0,54	2027
5) % oordelen 'Goed' (= voldoet aan de norm) voor betreffende parameters:					
○ nutriënten (stikstof en fosfor)	53%	29,5%	36,9%	100%	2027
○ overige parameters (zuurstof/temperatuur/zuurgraad/ chloride)	89%	84,0%	85,1%	100%	2027

¹ In de KRW- beoordeling geldt dat zodra één stof niet voldoet, het waterlichaam niet voldoet. Voorheen vonden we hier een hoger percentage, namelijk 97,2%. In 2020 hebben we echter op verzoek van Rijkswaterstaat/als onderdeel van een landelijk onderzoek in biota (vis en schelpdieren) extra metingen uitgevoerd. Twee stoffen die niet voldoen in 42 waterlichamen, dit zijn 84 combinaties waterlichaam-oordeel die niet voldoen. Zonder deze metingen was het percentage goed $((617*100)/(727 - 84) = 96\%)$. Dit zou zelfs een kleine stijging zijn ten opzichte van vorig jaar.

² Voor macrofauna en vis verbeteren de maatlatscores ruim volgens de prognoses. De lichte achteruitgang voor overige waterflora komt vooral door toevoeging van het waterlichaam Reindersmeer. Daarnaast blijft voldoende beschaduwing van watergangen een aandachtspunt.

Kwaliteitsmaatregelen

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Waterschap Limburg heeft haar eigen KRW-opgave in 2027 gereed. Hiervoor voeren we een groot aantal beekherstelprojecten uit, zorgen voor oplossingen voor vismigratie, zuiveren het afvalwater tot op het niveau dat is afgesproken in het Limburgs effluentbeleid en we vragen gemeenten en provincie om sanering van relevante lozingen van stoffen bij bedrijven.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

De KRW-opgave van waterschap Limburg wordt uitgevoerd in de periode tot en met 2027. Thans worden de beekherstel- en vismigratieprojecten geprioriteerd en geprogrammeerd. In het ontwerp WBP zijn de resterende 7 rwzi's opgenomen voor realisatie uiterlijk 2027.

In 2021 hebben we 25 beekherstelprojecten in voorbereiding (21,8 km) of uitvoering (38,6 km). In totaal ruim 60 km. Verdeeld over een aantal projecten is er op dit moment 25,3 km in uitvoering. Aan het eind van het jaar verwachten we deze km's gerealiseerd te hebben.

De wateroverlast van juli heeft vanzelfsprekend ook impact gehad op de beschikbare personele capaciteit van de projecten. Er zijn daarnaast twee negatieve effecten te onderscheiden. Ten eerste, het uitvoeren van herstelwerkzaamheden bij projecten in uitvoering zorgt voor extra druk op de voortgang van de uitvoering. Voor het project "Geul benedenstrooms kern Valkenburg" schuiven de geplande werkzaamheden van de tweede helft van dit jaar grotendeels door naar 2022, omdat eerst herstelwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Daarnaast wordt verwacht dat bij enkele projecten het omgevingsproces meer tijd gaat kosten.

De geplande uitgaven zijn op enkele plekken naar beneden bijgesteld als gevolg van overdracht van uitvoeringswerkzaamheden naar terreinbeheerders en niet-geslaagde grondverwerving. Daarnaast vindt er nazorg plaats voor een aantal in 2020 opgeleverde projecten. Naast de beekherstelopgaven zijn er ook nog een aantal overige projecten in voorbereiding of uitvoering (zie hoofdstuk Klimaatadaptatie regionaal systeem).

Beekherstel in uitvoering

In 2021 zullen naar verwachting 10 beekherstelprojecten in uitvoering worden afgerond, in totaal 23,7 km.

- Corio Glana Highlight 20 fase 1 (1,5 km)
- Herinrichting Loobeek Venrays broek en De Spurkt (6 km)
- Herinrichting Kanjel en Gelei (7 km)
- Gebiedspilot Kwistbeek (6,6 km)
- Tielebeek bovenloop (2 km)
- Groote Molenbeek A73-Wittebrugweg voormalige Zoutloods (0,3 km)
- Maasmonding Wolterskamp (0,3 km)

Daarnaast wordt in 2021 voor de volgende beekherstelprojecten de uitvoering gestart, maar nog niet afgerond (totaal 15,2 km):

- Geleenbeek Oude Maas (4,4 km)
- Dam buffer de Dem en middenloop Caumerbeek (1,4 km)
- Herinrichting Keutelbeek, kern Beek fase 1B (1,1 km)
- Huilbeek (2,8 km)
- Herinrichting Lollebeek, Castenrayse vennen (3,6 km)
- Meilossing (0,8 km)
- Geul benedenstrooms kern Valkenburg (0,6 km, vertraagd door wateroverlast)
- Groote Molenbeek bypass zand- en kruitvang (0,5 km)

Beekherstel in voorbereiding

We hebben nog 15 andere beekherstelprojecten in voorbereiding, in totaal 23,8 km.

- Lingsforterbeek beekmonding (1,3 km), gekoppeld aan HWBP-opgave Arcen.
- Wellse Molenbeek Beekmonding (1,1 km), gekoppeld aan HWBP-opgave Well
- Thornerbeek (7,5 km), gekoppeld aan HWBP-opgave Thorn-Wessem
- Kwistbeek benedenloop (1,0 km), gekoppeld aan HWBP-opgave Baarlo
- Molenbeek van Lottum (0,5 km)
- Wylrebeek (0,3 km)
- Groote Molenbeek A73-Wittebrugweg (2,4 km)
- Corio Glana Highlight 20 fase 2 (0,5 km)
- Corio Glana Highlight 16/17 (2,1 km)
- Ontkluizing Keutelbeek Geleen
- Rode Beek Millen-Susteren (5,0 km)
- Herinrichting Aa (1,9 km)
- Geleenbeek Millen-Nieuwstadt (2,3 km)
- Bosbeek (2,5 km)
- Worm (3,0 km)

De projecten die gekoppeld zijn aan de HWBP opgave volgen in principe de planning van het HWBP. Het ontwerp voor de dijk en de beek wordt gezamenlijk opgesteld.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- WBL voert conform de Toekomstvisie waterzuiveren en waterketen in 2021 een pilot uit naar verwijdering van medicijnresten op de rwzi Simpelveld. Deze pilot geeft inzicht in de effectiviteit van aanvullende zuivering van medicijnen en andere microverontreinigingen van afvalwater.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De pilot Simpelveld is in uitvoering. Door WBL is hiervoor een extra laboratoriumruimte en capaciteit ingezet. WL is actief betrokken bij de opzet en uitvoering van deze pilot.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We voeren het principe van de beekdalbrede benadering stapsgewijs in. Zo leren we hoe we het beste resultaten kunnen halen en hoe we de omgeving mee kunnen laten denken en werken. We brengen in beeld waar welke maatregelen het beste uitgevoerd kunnen worden. Dit levert een beekstelsysteem op dat beter opgewassen is tegen klimaatverandering.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De werkzaamheden lopen volgens planning. Dit jaar staat in het teken van voorbereiding om volgend jaar van start te kunnen met de uitvoering van een aantal maatregelen.
-

4.3 Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Waterkwaliteit	Begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	917.900	967.900	464.272	1.020.200	52.300
Opbrengsten	-	-	-	-	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten en bijdrage WBL	917.900	967.900	464.272	1.020.200	52.300

De toelichting op de hogere kosten is opgenomen in paragraaf 9.1. In deze paragraaf worden alle bijstellingen per kostensoort toegelicht inclusief de aanduiding of het een structurele of incidentele bijstelling betreft en wordt aangegeven op welk programma deze bijstelling betrekking heeft:

- Project eDNA-voedselwebanalyse in stromende wateren + € 16.000 incidenteel (pagina 94);
- bijdrage aan Provincie Limburg (gewasbestrijdingsmiddelen / bezem door de kast)+ € 36.300 incidenteel (pagina 96).

Investerings

(bedragen in €'s x 1.000)

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	Uitgaven 2021			Inkomsten 2021		
			Begroting	Realisatie t/m 3-8-21	Prognose	Begroting	Realisatie t/m 3-8-21	Prognose
P360045	5	Regionale analyse waterkwaliteit	20	3	20	-	-	-
P360055	5	Implementatie soortenbeleid	100	11	100	35	-	35
P360059	30	Innovatieve uitvoeringspilot waterkwaliteitsverbetering landelijk gebied (Begroting P599971 - KD007)	-	-	182	-	-	-
PROGRAMMA WATERKWALITEIT			120	14	302	35	-	35

5. Programma klimaatadaptatie regionaal systeem

Met de omgeving werken aan een complexe opgave

Portefeuillehouder (*portefeuille*)

Patrick van der Broeck (*handhaving*)

N.t.b. - (*beheer & onderhoud, peilbeheer, renovatie & herstelprogramma, projecten & inkoop*)

Arnold Jansen (*natuurgedreven projecten, waterbeheerprogramma*)

Jos Teeuwen (*vergunningen & plantoetsing*)

Josette Van Wersch (*Water in Balans, projecten in kader wateroverlast, aanpak droogte & wateroverlast, vergunningen & toezicht*)

5.1 Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat:

- we komen tot een duurzame inrichting van de leefomgeving waarin we wateroverlast en droogte proberen te voorkomen en de gevolgen beperken binnen de kaders van schoon en natuurlijk water;
- we aanvullend daarop proactief en doeltreffend bijsturen in ons watersysteem bij wateroverlast, droogte en overstromingen;
- we klimaatadaptief handelen vanaf 2020 en ons watersysteem klimaatbestendig en waterrobuust is vanaf 2050;
- we als waterschap een coördinerende en stimulerende rol hebben op het gebied van klimaatadaptatie;
- we ons watersysteem duurzaam en economisch verantwoord blijven beheren.
- iedere druppel telt: samen met gemeenten stimuleren we het klimaatbewustzijn en het afkoppelen van regenwater door burgers, bedrijven en woningbouwcoöperaties.
- we meetgegevens voor het beheer van de waterkwantiteit en -kwaliteit verzamelen, bewerken, verwerken, toetsen, analyseren en rapporteren. Op basis van de resultaten stellen we indien nodig ons beleid bij voor een verhoging van effectiviteit en/of efficiëntie.

5.2 Wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

Beleid en kaders

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Samen met de provincie herzien we de huidige normeringssystematiek wateroverlast om tot een risicogerichte benadering te komen die beter aansluit bij de daadwerkelijke risico's op wateroverlast. Daartoe starten wij in 2021, naast het overleg met de provincie, de afstemming en het overleg met u hierover. Dit zal eind 2021 leiden tot een voorstel om te komen tot een gewijzigde normeringskaart wateroverlast in de 'Provinciale Omgevingsverordening'.
-

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- In aansluiting op het proces van de nieuwe Provinciale omgevingsvisie wordt door de Provincie Limburg de Omgevingsverordening momenteel herzien en passend gemaakt op de Omgevingswet. De normeringsystematiek wordt daarbij in principe één op één over genomen, maar wel geherformuleerd op basis van de Omgevingswet. Tevens vinden enkele detailcorrecties plaats. Voor een herziening van de systematiek was hierbij geen ruimte in de planning. Dit schuift door richting 2022. De wateroverlast van juli 2021 vraagt bovendien mogelijk om een bredere heroverweging hoe om te gaan met de normering wateroverlast. Besluitvorming over een al dan niet te herziene normeringsystematiek is voor het einde van het jaar daarom niet haalbaar.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- In samenhang hiermee stellen we in overleg met u ook een afwegingskader vast hoe om te gaan met kosten en baten bij wateroverlastknelpunten en hoe ermee om te gaan als de vooraf gestelde normering niet haalbaar blijkt.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Een notitie hiervoor is in voorbereiding. De wateroverlast van juli 2021 vraagt mogelijk om een bredere heroverweging hoe om te gaan met de normering wateroverlast en de hiermee samenhangende problematiek van kosten en baten. Besluitvorming hierover is voor het einde van het jaar is waarschijnlijk niet haalbaar.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We brengen helderheid in de invulling van onze taakopvatting rondom oppervlakkig afstromend regenwater in Zuid-Limburg, zodat we duidelijk aan kunnen geven waar wij beheersverantwoordelijkheid nemen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Alle belangen overwegend heeft het DB besloten onze huidige inzet met betrekking tot afstromend regenwater in Zuid-Limburg voort te zetten. We zijn met het Ministerie van IenW in overleg hoe we dit juridisch beter kunnen (laten) borgen in de Waterwet. Hiermee samenhangend onderzoeken we de mogelijkheden om regenwaterbuffers breder in te zetten voor klimaatadaptatie.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- In het kader van waterbeschikbaarheid is in kaart gebracht welke beken droogvallen in de huidige en toekomstige situatie. Met behulp van deze informatie is het droogterisico van de beken bepaald. In afstemming met de provincie bepalen we of we de analyse willen verbreden naar onder andere de terrestrische ecologie (N2000-gebieden en NNP-gebieden). In 2021 stellen we de droogte-opgave vast samen met alle andere partijen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De uitwerking van de verdiepingsslag wordt uitgevoerd. Over de uitkomsten vervolgens vindt afstemming met de provincie plaats.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Samen met onze Brabantse en Limburgse waterpartners bereiden wij ons conform landelijke afspraken voor op de droogte- en wateroverlastopgave als gevolg van klimaatverandering via de

regionale Deltaprogramma's Hoge Zandgronden (DHZ) en Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). We hebben het maatregelpakket opgesteld gericht op verminderen van droogte en wateroverlast. Op basis hiervan werken we verder aan een regionaal bod (2022-2027) dat we indienen voor medefinanciering door het Rijk. Een gezamenlijk bod levert schaalvoordelen op. In 2021 leggen we afspraken met het Rijk over de subsidie vast en starten we met de voorbereiding van het uitvoeringsprogramma, dat start op 1 januari 2022.

Binnen de regio Limburg maken we hiervoor gezamenlijk afspraken binnen de Bestuurlijke Klimaatadaptatietafel Limburg (BKAL), waar wij een coördinerende rol in hebben.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Het regionale bod is vertaald in het werkplan 'Weerbaar tegen watertekort'. Dit werkplan is door het Regionaal Bestuurlijk Overleg Maas ingediend bij het landelijke Bestuurlijk Platform Zoetwater. Met de regionale partijen worden afspraken gemaakt over de onderlinge verdeling van de Deltafondsmiddelen. De afspraken zijn onderdeel van de Bestuursovereenkomst DHZ 2022-2027 die momenteel opgesteld wordt. De planning is dat deze in december 2021 ondertekend wordt. Parallel daaraan lopen de voorbereidingen voor de uitvoering.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Samen met gemeenten zetten wij ons in voor een klimaatadaptieve (ontsteden en vergroenen) bebouwde omgeving. Omdat een groot deel van het bebouwd gebied privaat eigendom is, stimuleren we o.a. met een gezamenlijke stimuleringsregeling 'afkoppelen regenwater private terreinen' en het platform 'Waterklaar' burgers, bedrijven en woningbouwcorporaties om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen en regenwater af te koppelen van het riool.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- In de onderstaande tabel zijn de uitgaven tot en met 6-9-2021 opgenomen, evenals een prognose van de uitgaven tot het einde van de looptijd van de regeling op 31 december 2021.

Financieel voortgang stimuleringsregeling afkoppelen (d.d.6 september 2021)

Financieel overzicht t/m 6-9-2021				
	Gereserveerde bedragen in mln.	Uitgaven in mln. t/m 6-9-2021 *	Prognose uitgaven t/m dec 2021 in mln.	Prognose restant 31-12-2021 in mln.
Bijdrage gemeentes Noord	€ 1,95	€ 1,55	€ 1,95	€ 0,00
Bijdrage WL/Provincie Noord	€ 1,95	€ 1,55	€ 1,95	€ 0,00
Totaal Noord	€ 3,90	€ 3,10	€ 3,90	€ 0,00
Bijdrage gemeenten Zuid	€ 2,28	€ 0,37	€ 0,91	€ 1,37
Bijdrage WL/Prov Zuid	€ 2,28	€ 0,37	€ 0,91	€ 1,37
Totaal Zuid	€ 4,56	€ 0,74	€ 1,82	€ 2,74
Totaal Limburg excl. DHZ	€ 8,46	€ 3,84	€ 5,72	
DHZ subsidie (Noord)	€ 1,00	€ 0,91	€ 1,00	€ 0,00
Totaal Limburg incl. DHZ	€ 9,46	€ 4,75	€ 6,72	
Restant (excl. DHZ)		€ 4,62	€ 2,74	€ 2,74

* = incl. kosten gezamenlijke activiteiten

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- De huidige stimuleringsregeling afkoppelen loopt tot en met 2021 en zal na afloop worden geëvalueerd (2023). Begin 2021 zullen de partners besluiten of de regeling eventueel wordt verlengd en wordt een eventuele verlenging/vervolgeregeling voorbereid. In onze meerjarenbegroting 2020-2025 is hiervoor al geld gereserveerd.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Tot eind van 2021 loopt de huidige gezamenlijke 'Stimuleringsregeling afkoppelen regenwater private terreinen' van WL en alle Limburgse gemeenten. Uit de voorgaande tabel blijkt dat de regeling – zeker in Noord- een groot succes is. Het budget in Noord wordt naar verwachting volledig uitgeput en dit najaar zijn naar verwachting al 9 van de 15 Noord-gemeenten door hun budget heen. In Zuid blijft naar verwachting wel een deel van het budget over (circa € 2,74 mln.) doordat de regeling daar later in werking is getreden en de fysieke omstandigheden (doorlatendheid bodem en beschikbare ruimte) voor afkoppelen lastiger zijn dan in Noord. In juli heeft het AB besloten de regeling in 2022 en 2023 (met uitloop naar 2024) voort te zetten. De voorbereiding voor de vervolgregeling van waterschap en de gemeenten ligt goed op schema. De gezamenlijke uitgangspunten voor de vervolgregeling zijn inmiddels door het DB en alle regio's vastgesteld. De ontwerp- vervolgregeling wordt naar verwachting in oktober aan het DB voorgelegd, waarna de inspraakprocedure gaat lopen. Naar verwachting treedt de vervolgregeling van WL op 1-1-2022 in werking.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We stellen samen met gemeenten, WML en WBL binnen het samenwerkingsverband Waterpanel Noord een nieuwe 'Handreiking watertoets/klimaattoets' op. We gaan ook verkennen of de gemeenten in de zuidelijke samenwerkingsverbanden een gezamenlijke watertoets/klimaattoets willen op- of vaststellen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Naar verwachting zullen de gezamenlijke "Handreiking klimaattoets" en de "Bouwstenen voor omgevingsplannen" in 2022 worden opgeleverd door Waterpanel Noord. WL werkt dit jaar uit welke onderdelen wij als Waterschap graag verankerd zouden willen hebben in beide documenten. Ook zullen we dit jaar verkennen of de gemeenten van de zuidelijke regio's vergelijkbare producten zouden willen op- of vaststellen met de gezamenlijke water(keten)partners in 2022.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We starten in 2021 met het herijken van ons stedelijk waterbeleid door onze visie op duurzaam klimaatadaptief stedelijk waterbeheer, waaronder de aanpak overstorten, afkoppelen hemelwater, instrumenten en de functies van water in de bebouwde omgeving te actualiseren. Aandachtspunt is hoe we hierin willen samenwerken met gemeenten.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Deze actie wordt eind 2021 opgepakt. In 2022 zullen de eerste resultaten van het herijkte beleidskader stedelijk waterbeheer naar verwachting worden opgeleverd.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- In 2021 gaan we verder met het uitwerken van de Strategie Klimaatbestendige Bedrijventerreinen. In samenwerking met de sector werken we uit hoe we nieuwe en bestaande bedrijventerreinen klimaatrobuuster kunnen maken.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De Stichting Duurzame bedrijventerreinen heeft een bedrijf ingehuurd om data van bedrijventerreinen te visualiseren. Met behulp van deze visualisatie kan informatie worden ingewonnen voor kansrijke projecten op gebied van afkoppelen. In Roermond loopt een project op bedrijventerrein Roerstreek Noord. In dit project wordt onderzocht of afkoppelen kan worden verplicht. Dit naar aanleiding van een verzoek van de bedrijven investering zone (BIZ). Waterschap Limburg adviseert hierbij. De stand van zaken van de strategie klimaatbestendige bedrijventerreinen wordt gepresenteerd op 27 september in een informatieve bijeenkomst van de commissie WZW. Het doel van de presentatie is om informatie te delen en om informatie op te halen bij het algemeen bestuur voor de verdere uitwerking van de strategie.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- In 2021 gaan we aan de slag met de uitkomsten van wateraanvoerstudie. Hierbij is gekeken naar scenario's om de verdeling van het water beter aan te laten sluiten op de vraag. Dit is een studie op systeemniveau, waarbij we ook het beprijzen van de onttrekking van oppervlaktewater willen onderzoeken.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De meetpilot is gestart in een pilotgebied binnen het wateraanvoersysteem. De zomer van 2021 is gebruikt om meetgegevens te verzamelen van dit pilotgebied. Deze meetgegevens worden in de resterende maanden van 2021 geanalyseerd. Op basis van deze analyse wordt bepaald of dat kwaliteit van de meetgegevens voldoende is om het meetnet uit te breiden naar het hele wateraanvoersysteem. Op basis van de eerste meetgegevens is een start gemaakt met de waterverdelingstool, deze wordt komende periode verder ontwikkeld. De meetgegevens vormen ook de basis voor het verder in kaart brengen van de knelpunten in het systeem en de eventuele mogelijkheden tot uitbreiding. Er wordt daarnaast nog gestart met het in kaart brengen met de mogelijkheden tot beprijzen, de meetpilot heeft op dit moment prioriteit en daarom is de verwachting dat de mogelijkheid tot beprijzen in 2022 onderzocht wordt.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- In 2019 zijn we gestart met het opstellen van het Waterbeheerprogramma 2022-2027 (opvolger huidig Waterbeheerplan). Inmiddels zijn we ruim een jaar onderweg met 'de omgevingsreis' van het waterbeheerprogramma. Veel organisaties hebben een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van dit programma. Dit heeft geresulteerd in een voorontwerp dat inmiddels door het dagelijks bestuur is vrijgegeven ter consultatie aan externe partnerorganisaties op weg naar de definitieve versie. In 2021 zal het ontwerp waterbeheerprogramma ter inzage worden gelegd en in 2022 van kracht worden.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Het opstellen van het WBP 2022-2027 loopt geheel volgens planning. Na een uitgebreid participatieproces heeft het ontwerp WBP van 26 maart t/m 6 mei ter inzage gelegen. Een uitgebreide communicatiecampagne, waaronder een talkshow heeft bijgedragen aan de bekendmaking van de terinzagelegging.
In totaal hebben 22 partijen van de gelegenheid gebruik gemaakt om een zienswijze in te dienen. Alle binnengekomen reacties hebben we gewogen en hiervan is een nota van zienswijze opgesteld. Deze is op 21 juli opiniërend besproken in het algemeen bestuur. Voor wat betreft de vaststelling van het WBP later dit jaar door het algemeen bestuur geldt, dat het waterschap verplicht is hierbij rekening te houden met de procedure van het Nationaal Waterprogramma (NWP). Dit nationale programma ligt tot en met 21 september ter inzage.
Voorstel is derhalve om het definitieve WBP op 8 december 2021 in een extra ingelaste openbare AB vergadering vast te stellen.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Als onderdeel van het Nationaal Waterprogramma vindt in 2021 besluitvorming plaats over het OverstromingsRisikoBeheerPlan (ORBP) Maas 2022-2027. We hebben daar onze bijdrage aan geleverd waarmee we in landelijk en internationaal verband duidelijk maken hoe we omgaan met risico's op wateroverlast vanuit de Maas en de belangrijkste zijbeken en welke maatregelen we daarvoor treffen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De formele vaststellingsprocedure voor het ORBP loopt inmiddels. De nodige inbreng bij het maken van het ORBP is geleverd.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We actualiseren en optimaliseren het droogtebestrijdingsplan op basis van de landelijke en regionale evaluaties. We hanteren dit droogtebestrijdingsplan als leidraad tijdens droogteperiodes.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Het implementatietraject is afgerond en het plan is voor eerst toegepast tijdens groeiseizoen 2021. Er zijn een aantal verbeterpunten gesignaleerd en het plan wordt dit najaar aangevuld zodat we in 2022 met een verbeterde versie verder werken.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We nemen deel aan de Regionale Energiestrategie Noord- en Midden-Limburg (RES NML) en de Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg (RES ZL).

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De rapportages voor deze strategieën zijn door de regio's opgeleverd onder de naam RES NML 1.0 en RES ZL 1.0. WL heeft hiervoor input geleverd. Het AB heeft dit vastgesteld op 12 mei 2021. Nu worden in de regio's afspraken gemaakt over de uitvoeringsstrategie en over het vervolg van de RES-organisaties. Tevens volgt in 2023 een actualisatie in de RES 2.0. De voortgang verloopt volgens planning.

Beheer en onderhoud

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Maatregelen volgend uit de Limburgse integrale wateraanpak (LIWA) werken we samen met belanghebbenden nader uit, zodat deze in de volgende planperiode worden gerealiseerd. Daarnaast wordt in 2021 LIWA ook gebruikt om onder andere het bod DHZ en DPRA nader te onderbouwen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- LIWA is als basis gebruikt voor de onderbouwing van de op te nemen maatregelen in het bod DHZ 2022-2027 en het bod Maatregelenpakket programma Natuur 2021-2023.

De pilot Rieterdijk/Groote Molenbeek is in een vergevorderd stadium van voorbereiding. Er is al contact gelegd met de omgeving bij het zoeken naar pilotgebied voor subirrigatie en met aangeleggen agrariërs voor verandering van grondgebruik.

In Q4 wordt een eerste stap gemaakt om te komen tot een uitwerking van LIWA in een pilot Geul. Hierbij wordt WiB nadrukkelijk betrokken alsook de bevinden en ervaringen van afgelopen zomer.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Geconstateerde optimalisaties in het proces peilbeheer worden geïmplementeerd.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Begin 2021 is een doorstart gemaakt met de nota peilbeheer. Op dit moment wordt gewerkt aan een herziene conceptversie van de nota peilbeheer. Deze wordt in 2021/2022 uitgewerkt tot een definitieve versie van de nota peilbeheer.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Door middel van het aanleggen van een gevalideerde set aan meetgegevens en een fasering in het droogteplan kunnen we gericht bijsturen in periode van droogte.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Het dashboard versie 1 is operationeel en wordt actief toegepast. Het dashboard zal mede naar aanleiding van oefenmomenten nog verder worden geoptimaliseerd. Aanvullend werken we aan het digitaal ontsluiten van zogenaamde droogte-inspecties.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- De vorig jaar ingerichte centrale regiekamer (CRK) 'watersysteem' met bestaande data en informatie wordt in 2021 verder doorontwikkeld met de eerste integratie van data- en voorspelmodellen. Zo versterken we de slagkracht en flexibiliteit en spelen we optimaal in op actuele ontwikkelingen in ons werkgebied. Daarnaast ondersteunt de CRK in het dagelijkse, operationele aansturen van cruciale processen zoals peilbeheer, calamiteitenbestrijding en geeft inzicht in de actuele toestand van beken en de Maas.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Op 1 september zijn we gestart met een dagelijkse bezetting van de CRK. Het vertalen van het wekelijkse monitoringsbericht naar een dagelijks waterbeeld gaan we de komende maanden verder uitwerken. Dit is tevens ook de basis voor het verder uitwerken van het dienstverleningsconcept zoals de onderwerpen peilbeheer en calamiteitenbestrijding. Dit pakken we op in themasessies met de direct betrokkenen. Het informatieknoppunt gaat het fundament bieden om relevante data van het waterschap met elkaar te verbinden om zo een beter overzicht en nieuwe inzichten te verkrijgen. Momenteel loopt de aanbesteding om zowel de juiste technologie te verkrijgen en de juiste implementatiepartner te contracteren. De meerwaarde van het gebruik van de CRK is tijdens de watercrisis in juli 2021 nogmaals verduidelijkt.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Met de provincie brede uitrol van ons onderhoudsbeheersysteem (OBS) gaan we steeds uniformer plannen en uitvoeren buiten. Door het gebruik van dit systeem krijgen we meer in- en overzicht op onze assets en hun staat van onderhoud en kunnen we beter voldoen aan de normen van de Zorgplicht.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Voorjaarsinspectie waterkeringen m.b.v. Infor tot stand gekomen. Hoogwatereffecten juli 2021 inzichtelijk gemaakt in Infor en daarmee werkorders geregistreerd in Infor. Ook de najaarsinspectie is reeds gepland in Infor. Uitvoering volgt en vindt komende weken plaats na gereedkoming van het maaien van de keringen.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- De beheerorganisatie van de statische, geografische data is op orde (uitkomst project 'Data-to-go'). Het in 2019 en 2020 uitgevoerde project 'Data-to-go' heeft een aantal concrete resultaten opgeleverd die ervoor moeten gaan zorgdragen dat de kwaliteit van de statische, geografische data (de zogenaamde kernregistratie) op orde komt en op orde blijft. Zo is er een nieuwe beheerorganisatie ingericht die zorgdraagt voor het borgen van de gemaakte afspraken omtrent het aanleveren, verwerken en ter beschikking stellen van deze gegevens. In de 'gegevensfabriek' wordt erop toegezien dat de kwaliteit van de te verwerken data geborgd is. Er zijn nieuwe rollen toebedeeld aan medewerkers waarbij met name de aandacht uitgaat naar kwaliteitsborging van data. In overleg met alle gebruikers zijn de kwaliteitscriteria van alle benodigde data bepaald en is er een data-strategieplan opgesteld. Er worden gebruikersgroepen opgestart waarin de verschillende databehoeften en kwaliteitscriteria steeds worden geëvalueerd en bijgesteld. Tenslotte heeft er in 2020 een aanbesteding plaats gevonden voor het structureel inwinnen van datagegevens. Deze data worden gebruikt om het watersysteem en waterkeringen up-to-date te houden en zijn tevens belangrijke input voor assetmanagement. Vanaf in 2021 starten we met de structurele inwinning en verwerking van deze data volgens het vastgestelde beheermodel. Hierdoor zijn we goed gesteld om de taken van het waterschap uit te kunnen voeren. De kwaliteit en

kwantiteit van de (dynamische) meetdata wordt in 2021 projectmatig op dezelfde manier vastgesteld. Dit levert betrouwbare en actuele adviezen die binnen acceptabele termijn geleverd worden, ten behoeve van o.a. peilbeheer, vergunningverlening en het afhandelen van meldingen en schadeclaims.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

Het beheer van de GEO-informatie is geborgd in de Gegevensfabriek. In de eerste helft van dit jaar is een start gemaakt met de structurele inwinning van GEO-gegevens. Het plan van aanpak voor het verbeteren van het proces van de kwaliteit en kwantiteit van de (dynamische) meetdata is projectmatig in uitvoering. Dit project zal in 2022 worden opgeleverd.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- De uitrol van ons onderhoudsbeheersysteem (Infor-OBS) gaat ons helpen bij het planmatig inspecteren volgens het integraal instandhoudingsplan. Hierdoor ontstaat een uniforme en provincie brede cyclus van planmatig inspecteren en onderhouden. De inspectiegegevens en het uitgevoerde onderhoud wordt vastgelegd in het onderhoudsbeheersysteem. Deze andere manier van werken is niet vanzelfsprekend. Goede ondersteuning en procesbegeleiding zijn daarvoor noodzakelijk. Ook voor de verdere ontwikkeling van Infor-OBS is externe capaciteit nodig.
-

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

Eind 2022 zullen we naar verwachting alle inspecties op een gestructureerde wijze (Infor) uitvoeren conform het instandhoudings- assetmanagementplan. Op dit moment is OBS volledig uitgerold over alle medewerkers van Inspecteren en Onderhouden. Doordat nog niet alle inspectieschema's zijn verwerkt in Infor, worden sommige assets momenteel nog anders vastgelegd. Maar ook deze zullen op termijn (uiterlijk eind 2022) in Infor zijn opgenomen. Tijdens en na de watercrisis in juli 2021 werd de toegevoegde waarde van Infor al benadrukt. Geconcludeerd kan worden dat de implementatie van alle inspecties in Infor op schema ligt, PPF deelt dit beeld.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We geven uitvoering aan het assetmanagementbeleid, het strategisch assetmanagementplan en de onderliggende assetmanagementplannen.
-

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

De uitvoering van de acties uit het strategisch assetmanagementplan hebben op onderdelen een vertraging als gevolg van de watercrisis in juli. Naar verwachting is de vertraging minder dan 6 maanden. Onderdelen die reeds zijn afgerond en waar nodig vastgesteld zijn: rollen, taken en verantwoordelijkheden assetmanagement, risicomatrix en geïnvesteerd vermogen. Ook de onderliggende assetmanagementplannen krijgen steeds meer vorm.

Het oplossen van assetkelpunten voorloopt nog steeds conform planning, hoewel we ook hier zien dat de werkdruk op de eigen organisatie en aannemers erg groot is.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We werken naar een beter gegevensbeheer.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Het gegevensbeheer is geborgd door middel van de afspraken die gemaakt zijn uit het project Data to go. In de Gegevensfabriek wordt dit bewaakt.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We structureren de aanpak van plaagsoorten via protocollen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● De strategische aanpak van Grote watervlakte is inmiddels in uitvoering. Verder wordt in Q4 gestart met plaagsoorten in relatie tot onderhouds- en uitvoeringsprojecten. Het gaat om borging van risicoanalyses en protocollen die toezien op toepassing van plaagsoortenvrije grond.

Muskus- en beverrattenbestrijding

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We zien een landelijke toename van beverratten, ook bij ons waterschap. Omdat WL voor een groot gedeelte uit grensgebied bestaat, hebben wij landelijk gezien een belangrijke rol in de bestrijding van muskus- en beverratten. Ook zien we een toename van werk door het beheer van de beverpopulatie. Juli 2020 is het project 'landelijke strategie terugdringen muskusrat tot aan de landsgrens' opgestart onder leiding van de Unie van Waterschappen. Deze strategie gaat nog meer inspanning van onze bestrijdingsdienst vragen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Om de nieuwe landelijke strategie 'terugdringen muskusrat tot de landsgrens' te realiseren, wordt er op dit moment gewerkt aan een landelijke solidariteitsfinanciering. Een voorstel ligt nu ter discussie en wordt geactualiseerd in aanloop naar een besluit in december 2021. Door het hoogwater van de Maas zien we een lichte stijging in de vangsten van zowel muskus- als beverratten. De stijging is niet zorgwekkend. We zitten er in de bestrijding bovenop.

Monitoring

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We starten in 2021, in analogie aan de statische data, met een ontwikkeltraject om de kwaliteit en kwantiteit van de (dynamische) meetdata op orde te brengen en houden.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Het plan van aanpak voor het verbeteren van de kwaliteit en kwantiteit van de (dynamische) meetdata is projectmatig in uitvoering. Dit project wordt in 2022 opgeleverd.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Ter ondersteuning van Centrale Regiekamer, crisisbeheersing (hoogwatervoorspelling), beleidsstudies en operationele advisering zetten we de

ontwikkeling van een integraal klimaatadaptatiemodel de komende jaren voort. In 2021 worden de eerste deelgebieden opgepakt.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● In mei 2021 is door het DB het plan van aanpak vastgesteld en het krediet beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van het Klimaatadaptatie model. De uitvoering van het plan van aanpak is gestart. Hiervoor is o.a. de aanbesteding van een Raamovereenkomst Klimaatadaptatiemodel gestart die in Q4 tot gunning van het eerste deelgebied moet leiden.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We starten in 2021 met het cyclisch uitvoeren van de watersysteemtoets, waarbij in een 6-jarige cyclus het hele beheersgebied wordt getoetst. We starten daar waar data en modellen op orde zijn.
-

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● De voorbereidende werkzaamheden zijn opgestart, zodat we voortvarend met de watersysteemtoets aan de slag kunnen wanneer het eerste rekenmodel van het Klimaatadaptatie modelinstrumentarium gereed is. Het betreft het opstellen van programma van eisen voor aanbesteding van de watersysteemtoets voor de stroomgebieden 'Oostrumsche beek en Loobeek' en 'De Geul'. Oplevering van het eerste rekenmodel staat gepland in Q2 2022, waarna direct kan worden gestart met de watersysteemtoets.

[Vergunningverlening, toezicht en handhaving](#)

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We behandelen vergunningaanvragen en meldingen omtrent het watersysteem, -keringen, grondwater en bijbehorende leggerwijzigingen en adviseren gemeenten, bedrijven en particulieren hoe hun initiatief in harmonie met de waterbelangen kan worden gerealiseerd.
-

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Gewerkt wordt aan de aanpassing van het vergunningenproces in verband met verdere optimalisatie en de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Bij het behandelen van vergunningaanvragen wordt gewerkt in de geest van de Omgevingswet, door met de aanvrager mee te denken om zo initiatieven mogelijk te kunnen maken zonder aantasting van het waterschapsbelang. Nog te weinig procedures worden binnen de termijn afgehandeld (72% terwijl de norm 90% is) door capaciteitsuitdagingen. Procedures waar bijvoorbeeld bouwactiviteiten door bedrijven of burgers aan gekoppeld zijn krijgen indien nodig voorrang. Zo zorgen we ervoor dat onze dienstverlening op niveau blijft en er geen knelpunten ontstaan. Daar hoort ook bij het contacteren van de aanvrager in geval een aanvraag uit de termijn loopt. We zorgen er tevens voor dat de achterstand bij vergunningverlening niet opnieuw oploopt. Dat doen we door constant te sturen op de voorraad vergunningaanvragen. Dit heeft top prioriteit. Voor de wat langere termijn kijken we naar optimalisering in het administratieve proces, de interne samenwerking en het op vlieghoogte brengen van onze junior vergunningverleners. Naast alles wat hiervoor

genoemd is om de dalende trend te keren, zijn we bezig met inhuur ten behoeve van vergunningverlening. Dat verloopt stroef als gevolg van een overspannen arbeidsmarkt.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We voeren onze vergunning-, toezicht- en handhavingstaken risicogestuurd uit aan de hand van het 'Beleidsplan VTH 2020-2022'.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Op 11 mei is het Uitvoeringsprogramma VTH aan het dagelijks bestuur voorgelegd en op 7 juli heeft het AB ermee ingestemd.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- In het kader van het toezicht wordt in eerste instantie getracht om via communicatie en proactief handelen spontane naleving te bewerkstellingen (preventie). We gaan in gesprek met het doel er samen uit te komen. Is dit station gepasseerd, dan is formeel handhaving aan de orde en treden we op om onze waterbelangen te borgen (repressief).

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● De in de begroting opgenomen werkwijze ('voorkomen is beter dan genezen') wordt in de praktijk toegepast.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We monitoren gericht in het kader van specifieke projecten (o.a. mestproblematiek en problematiek opkomende stoffen) en we bemonsteren indirecte lozingen van bedrijven, rwzi's en van de integrale afvalwaterzuiveringsinstallatie Sitech IAZI BV. Afhankelijk van de resultaten vinden vervolgacties plaats.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Bemonsteren vindt conform planning plaats.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Tijdens het zwemseizoen voeren we controles uit op zwemverboden en doen bemonsteringen op waterkwaliteit bij de officiële zwemlocaties. Informatie wordt gedeeld via de landelijke zwemwaterwebsite (www.zwemwater.nl).

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● De gebruikelijke controles en bemonsteringen zijn uitgevoerd. In verband met de wateroverlast in juli is één bemonsteringsronde bij een aantal getroffen zwemgelegenheden uitgesteld. Uit de uitgestelde bemonsteringsronde bleek dat de kwaliteit van de zwemgelegenheden in orde was. In verband met de wateroverlast zijn in samenwerking met onze crisiscommunicatie diverse extra berichten geplaatst op www.zwemwater.nl. Op deze manier hebben wij invulling gegeven aan een zorgvuldige communicatie op het gebied van zwemmen in de aangewezen zwemgelegenheden.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We zetten in op doorontwikkeling van de (keten)samenwerking met Rijkswaterstaat, de gemeenten en Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD), onder meer met het oog op beheersing van risico's bij indirecte lozingen (voorkomen aantasting doelmatige werking rwzi's) en het project 'Gebiedsgerichte Handhaving' van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) (o.a. mestfraude). Concreet richten we ons op het maken van afspraken met de Regionale Uitvoeringsdiensten m.b.t. advisering en toezicht op indirecte lozingen. Wat betreft het project 'Gebiedsgerichte Handhaving' nemen we deel aan de in te plannen gezamenlijke controles.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Er is een aantal gezamenlijke inspecties uitgevoerd met gemeenten/RUD waarbij een goede uitwisseling van kennis en ervaring heeft kunnen plaatsvinden. De toenemende samenwerking op dit gebied vergroot ons inzicht in de indirecte lozers. Dit inzicht is van belang met het oog op het doelmatig functioneren van de rwzi's. Het project Samen Sterk in Limburg is een website gestart met onder meer informatie over het project en met mogelijkheden voor het digitaal melden van geconstateerde overtredingen in het buitengebied.

Indicator	Begroting 2021	VJR 2021 1 mei 2021	NJR 2021 1 sep 2021	Einddoel	Jaar
Klimaatadaptatie regionaal systeem					
1) aantal vangsten:					
o muskusratten	<0,15/km	<0,06/km	<0,1/km	<0,15/km	- ¹
o beverratten	0/km	0,03/km	0,06/km	0/km	
2) % vergunningaanvragen dat binnen de termijn van acht weken afgehandeld is	90%	76% ²	72% ⁴	90%	- ¹
3) % spontane naleving (in %)	90%	95%	90%*	90%	- ¹
4) % plaatsen info op zwemwaterwebsite binnen 24 uur ³	95%	n.v.t.% ³	95%*	95%	- ¹

¹ geen einddatum, dient te allen tijde te voldoen.

² 77% van de aanvragen is binnen de termijn afgehandeld wanneer ook rekening gehouden wordt met verdaging.

³ zwemseizoen start op 1 mei

⁴ 74% van de aanvragen is binnen de termijn afgehandeld wanneer ook rekening gehouden wordt met verdaging.

*schatting

Aanleg en verbetering

Om het watersysteem klimaatrobust op orde te krijgen zijn in het programma 'Water in Balans' en de projecten 'WB21' een groot aantal projecten in voorbereiding of in uitvoering.

Het besluit tot uitvoering van een project kan vanuit één enkel doel worden genomen, maar we pakken het project bij voorkeur integraal aan, waarbij alle opgaven (wateroverlast, watertekort en waterkwaliteit) worden mee gekoppeld. Voor waterkwaliteit zie programma 'Waterkwaliteit'.

Wateroverlast (droge voeten)

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Wateroverlast en droogte zijn opgaven die deels met elkaar verweven zijn. Deze worden integraal opgepakt.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- In het programma Water in Balans ligt de focus op wateroverlast, maar worden waar mogelijk ook andere relevante (water)doelen, zoals droogte, meegenomen. Dit alles in nauwe samenwerking (co-creatie) met de omgeving, door aan vier 'knoppen' te draaien.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Alle wateroverlastknelpunten, waar niet aan de provinciale norm wordt voldaan en/of waar ons assetbeheer en -onderhoud moet worden aangepast, prioriteren en programmeren we meerjarig.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- In december 2020 heeft het DB de opgeschoonde lijst van wateroverlastknelpunten vastgesteld. Een belangrijk onderdeel van deze prioritering is het al dan niet voldoen aan de provinciale norm. Tevens wordt gewerkt aan de tweede tranche van het programmavoorstel Water in Balans. De tweede tranche wordt robuust geprogrammeerd waarbij oog is op ontwikkelingen in de omgeving zodat we hierop kunnen anticiperen. Robuust programmeren houdt in dat een meerjarig programma ervoor zorgt dat het systeem toekomstbestendig wordt ingericht en beheerd. Het watersysteem en het landschap wordt daarbij ingericht zodat het voldoende ruimte biedt om te functioneren, ook bij hevige regenval. En er wordt synergie gezocht met andere waterdoelen. De programmering van tranche 2 wordt in het najaar 2021 aan het algemeen bestuur ter vaststelling aangeboden.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- In het programma 'Klimaatadaptatie in de Praktijk' (KLIMAP) trekt Waterschap Limburg samen met diverse waterpartners onder regie van de Universiteit Wageningen (WUR) op om de opgedane kennis en praktijkervaring over hoe het water- en bodemsysteem op de hooggelegen Nederlandse zandgronden aan te passen om zo de gevolgen van extremer weer op te vangen. In het programma worden pilots uitgevoerd voor het toepassen van subinfiltratie als efficiënte irrigatiemethode met gebruik van diverse bronnen zoals grondwater en oppervlaktewater. Het gebied Mariapeel/Groote Molenbeek is aangedragen als case voor subirrigatie.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Begin 2021 is in samenwerking met KLIMAP een onderzoek opgestart naar de effecten van sub-infiltratie met gebruik van oppervlaktewater bij 5 agrariërs. De percelen van deze

agrariërs liggen verspreid over Noord- en Midden-Limburg, in de omgeving van de Peelgebieden. Gedurende het groeiseizoen zijn metingen verricht aan de grondwaterstanden, afvoeren, beekpeilen en is een opbrengstbepaling uitgevoerd. In het najaar zal door KLIMAP een eerste analyse worden uitgevoerd op de verzamelde meetgegevens en wordt bekeken tot wanneer het onderzoek nog zal doorlopen. In het najaar worden ook de mogelijkheden besproken om het onderzoek te benutten voor verdere ontwikkeling van de hydrologische modellering van sub-infiltratie voor de berekening van regionale effecten bij grootschalige toepassing. Huidige afspraak met KLIMAP is dat het onderzoek doorloopt tot zomer 2022.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Met WBL en andere betrokkenen wordt in 2021 een pilot voor subirrigatie met rwzi-effluent voorbereid, zoals die is opgenomen in het DHZ bod 2022-2027.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Samen met WBL werken we aan een procesvoorstel om te komen tot een pilot voor subirrigatie met rwzi-effluent.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Conform plan voeren we jaarlijks een aantal watersysteemprojecten uit om wateroverlast op te lossen en te voorkomen. Het merendeel van deze projecten wordt uitgevoerd vanuit het programma 'Water in Balans'.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Water in Balans

Projecten uit de 1^e tranche zijn in uitvoering. De doorlooptijd van diverse projecten is langer dan vooraf ingeschat. De projecten Eckeltsebeek en Schelkensbeek worden in 2021/begin 2022 afgerond. De projecten Oirsbeek en Meerssen worden gefaseerd uitgevoerd; deze zijn deels klaar maar lopen ook door tot 2023. Hegge en Lange Gracht zijn in de planuitwerkingsfase. De vijf nieuwe verkenningen zijn/worden in 2021 opgestart (conform DB besluit 22 december 2020). De verdere programmering van tranche 2 wordt de komende periode, mede in relatie tot de recente watercrisis, nader beschouwd.

Overige projecten in uitvoering

Naast de beekherstelopgaven (programma Waterkwaliteit) zijn/komen in 2021 de volgende projecten in uitvoering op het gebied van verdrogingsbestrijding of wateroverlast (niet vanuit Programma Water in Balans):

- Aanleg hoogwaterbescherming Slenaken (wateroverlast Gulpdal)
- Dam buffer de Dem en middenloop Caumerbeek
- WB21- knelpunten: Belfeldse leigraaf, Voerendaal barrier, Winnerstraatlossing en Eindhovensebaan. NB: voor een aantal knelpunten heeft nader onderzoek uitgewezen dat het nemen van maatregelen niet nodig of zinvol is. Op enkele locaties worden wel nog assetmaatregelen uitgevoerd.

Overige projecten in voorbereiding

De volgende projecten zijn in voorbereiding op het gebied van verdrogingsbestrijding of wateroverlast;

- Polder Griendtsveen
- Peelkanalen (baggeren en kunstwerken)
- WB21- knelpunt Leukderbeek
- Natte natuurparel Broekhuizerbroek
- Natte Natuurparel Waterbloem

*Programma 'Water in Balans'***Begroting 2021** - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- In het programma 'Water in Balans (WiB)' (november 2019) zijn 61 potentiële wateroverlast-knelpunten opgenomen die in tranches worden aangepakt.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Eind 2020 zijn de bestaande 61 potentiële wateroverlast-knelpunten nogmaals beoordeeld. Uit deze herbeoordeling op basis van factsheets en nieuwe (completere) rekenmodellen is de lijst van potentiële wateroverlast-knelpunten naar beneden bijgesteld. Maatregelen waren al uitgevoerd waardoor het knelpunt reeds is opgelost, er was geen overschrijding van de norm of het knelpunt voldeed niet aan de beleidsdefinities van wateroverlast. Daarnaast zijn lopende gebiedsprojecten in tranche 1 opgepakt. Hiermee is de scope teruggebracht naar 32 knelpunten. Met scenario-denken heeft het programma Water in Balans deze knelpunten tot circa 2045 (voorlopig) geprogrammeerd. In tranches met een looptijd van drie tot vijf jaar worden de knelpunten in overzichtelijke 'scopes' opgepakt. Een tranche zal uit 8 tot 10 projecten bestaan. De programmering van de tweede tranche Water in Balans wordt de komende periode nader beschouwd.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- In 2021 wordt verder uitvoering gegeven aan de projecten van Tranche 1 van WiB. In onderstaande tabel zijn de lopende projecten opgenomen met een fase aanduiding op hoofdlijnen.

Scope Tranche 1	t/m 2020	2021
Centrumplan Gulpen	Gerealiseerd	
Lange Gracht	planuitwerking	planuitwerking/uitvoering
Schelkensbeek	planuitwerking/uitvoering	planuitwerking/uitvoering
Eckeltsebeek	planuitwerking	uitvoering
Meerssen	planuitwerking/uitvoering	planuitwerking/uitvoering
Oirsbeek	planuitwerking/uitvoering	planuitwerking/uitvoering
Hegge	planuitwerking	planuitwerking/uitvoering
Geuldal (gebiedsvisie)	verkenning	verkenning
Geuldal - Hekerbeek	planuitwerking/uitvoering	uitvoering*
Geuldal - Mechelderbeek	planuitwerking	uitvoering
Einighausen	verkenning	verkenning
Breevennen	verkenning	verkenning

*mogelijk nog een nasleep van de uitvoering in 2020

De projecten 'Schelkensbeek', 'Meerssen' en 'Oirsbeek' kennen door de gefaseerde aanpak zowel in 2020 als in 2021 een planuitwerkings- én uitvoeringsfase.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De projecten van Tranche 1 zijn in uitvoering en op basis van het DB-besluit van 23 december 2020 wordt vooruitlopend op tranche 2 gewerkt aan 5 nieuwe verkenningen.

Scope Tranche 1	t/m 2020	2021
Centrumplan Gulpen	Gerealiseerd	
Lange Gracht	planuitwerking	planuitwerking
Schelkensbeek	planuitwerking/uitvoering	planuitwerking/uitvoering
Eckeltsebeek	planuitwerking	uitvoering
Meerssen	planuitwerking/uitvoering	planuitwerking/uitvoering
Oirsbeek	planuitwerking/uitvoering	planuitwerking/uitvoering
Hegge	planuitwerking	planuitwerking
Geuldal (gebiedsvisie)	verkenning	verkenning
Geuldal - Hekerbeek	planuitwerking/gerealiseerd	
Geuldal - Mechelderbeek	planuitwerking	uitvoering
Breevennen	verkenning	verkenning
Einighausen	verkenning	verkenning
Hekerbeekdal		verkenning
Mechelderbeekdal		verkenning
Lemiers/Oud Lemiers		initiatie/verkenning
Wijnandsrade		initiatie/verkenning

Toelichting: Einighausen was oorspronkelijk een project in de eerste tranche. Bij DB-besluit is het project doorgeschoven naar de 2^e tranche.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We werken een volgorde uit om de wateroverlastknelpunten op te lossen. Op basis daarvan wordt bepaald en bestuurlijk vastgesteld welke projecten in een tweede tranche worden opgenomen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- In december 2020 heeft het DB de opgeschoonde lijst van wateroverlastknelpunten vastgesteld. Een belangrijk onderdeel van deze prioritering is het al dan niet voldoen aan de provinciale norm. Tevens wordt gewerkt aan de tweede tranche van het programmaplan Water in Balans. De tweede tranche wordt robuust geprogrammeerd waarbij oog is op ontwikkelingen in de omgeving zodat we hierop kunnen anticiperen. Robuust programmeren houdt in dat een meerjarig programma ervoor zorgt dat het systeem toekomstbestendig wordt ingericht en beheerd. Het watersysteem en het landschap wordt daarbij ingericht zodat het voldoende ruimte biedt om te functioneren, ook bij hevige regenval. En er wordt synergie gezocht met andere waterdoelen.

Vanuit het Algemeen Bestuur is de vraag gesteld om een helder afwegingskader te formuleren voor de bepaling van het kantelpunt tussen kosten van maatregelen en de opbrengsten daarvan. Omdat de mogelijke baten zo divers kunnen zijn en afhankelijk zijn van vele factoren is er geen instrumentarium om dit kantelpunt helder en duidelijk vooraf te

definiëren. Het programma Water in Balans gaat echter sober en doelmatig om met de aan het programma toebedeelde middelen. Aan de voorkant maken we per project een inschatting van de maximale kosten. Dit doen we aan de hand van kentallen. Denk daarbij als voorbeeld aan een maximum bedrag voor het aanleggen van een buffer van € 200/m³ waterberging. De uiteindelijke kosten zijn echter een optelling van de voorbereidingskosten en de uitvoeringskosten. Wij zullen in de voortgangsrapportage van het programma, per project, na afloop de daadwerkelijk gemaakte kosten afzetten tegen de vooraf gemaakte raming op kentallen. Zo houdt het bestuur vinger aan de pols over de financiële afwikkeling van het programma en de daarin opgenomen projecten.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We werken de Geuldal gebiedsvisie verder uit.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- In het eerste kwartaal van 2021 is de samenwerkingsstrategie Geuldal opgeleverd. In de Samenwerkingsstrategie Geuldal wordt gepleit voor een brede, integrale gebiedsaanpak, die gestoeld is op de logica van gebiedskarakteristieken en het werken vanuit gedeelde belangen. De volgende leidende principes komen in de samenwerkingsstrategie naar voren:

- Water is de verbindende factor in het Geuldal.
- Samenwerken op basis van gedeelde belangen.
- Geen lokale knelpuntbenadering maar systeembenadering voor opgaves en oplossingen.
- Vanuit integraliteit ook andere doelen meenemen zoals droogte, natuur, waterkwaliteit (meerwaarde creatie).
- Het afstroomgebied is de operationele eenheid.
- Maatregelen baseren op gebiedslogica.

De inzichten nemen we mee in de verkenningen die we in het Geuldal starten. We onderzoeken samen met het cluster Kaders & Ontwikkelingen wat de beste aanpak is om met bredere opgaves in het Geuldal aan de slag te gaan. Verder vinden er hydrologische onderzoeken plaats naar het hele watersysteem van de Geul. Hierbij wordt ook onderzocht hoeveel water we in de Geul vanuit België binnen krijgen (meetpunt Hommerich).

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- In 2021 wordt een aantal nieuwe verkenningen opgestart om de wateroverlastknelpunten op te lossen. Deze zullen deels in maar mogelijk ook buiten het Geuldal vallen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- In december 2020 heeft het dagelijks bestuur besloten om, vooruitlopend op de vaststelling van tranche 2, in 2021 vijf nieuwe verkenningen te starten. Drie van deze verkenningen liggen in het Geuldal; Mechelderbeekdal, Hekerbeekdal en Lemiers /Oud Lemiers. De projecten Wijnandsrade en Einighausen liggen buiten het Geuldal.

[Watertekort \(voldoende water\)](#)

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We houden bij droogte de situatie nauwlettend in de gaten en doen wat mogelijk is om agrariërs, industrie, natuur en andere watergebruikers van voldoende water te voorzien.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Aan de hand van de monitoring hebben we dit jaar medio juni een onttrekkingsverbod oppervlaktewater ingesteld. Dat blijft van kracht tot 1 oktober 2021. Buiten deze droogteperiode, hebben als gevolg van een relatief natte zomer geen verdelingsvraagstuk aan de hand gehad, gerelateerd aan droogte.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- WBL onderzoekt hoe effluent kan bijdragen aan een structurele bestrijding van watertekorten (o.a. rwzi Meijel).

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Het DHZ programma start formeel pas in 2022. Vooruitlopend daarop zijn al eerste gesprekken en verkenningen uitgevoerd tussen WL en WBL.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- De maatregelen zoals opgenomen in de DHZ-Bestuursovereenkomst Fase 1 (2016-2021) 'Wel goed water geven' voeren we uit.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Ten opzichte van de voorjaarsrapportage zijn er geen wijzigingen in de voortgang van de Bestuursovereenkomst DHZ fase 1.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We voeren samen met Waterschap Aa en Maas de benodigde aanpassingen aan ons kanalenstelsel door voor de doorvoer van de verhoogde hoeveelheid Maaswater (5,4 m³/s i.p.v. 3,4 m³/s) en brengen in kaart welke aanpassingen aan ons regionale watersysteem nodig zijn voor het optimaliseren van de wateraanvoer.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Optimalisatie wateraanvoer (hoofdstructuur): Project Peelkanalen
Binnen het cluster P&I wordt het project Peelkanalen uitgevoerd. In het eerste kwartaal van 2021 zijn zowel de 'Samenwerkingsovereenkomst Peelkanalen' als het 'Waterakkoord systeem Peelkanalen 2021' met Waterschap Aa en Maas opgesteld. Vervolgens werden deze documenten door beide besturen vastgesteld.
Overeenkomstig de samenwerkingsovereenkomst is het Waterschap Aa en Maas trekker van het baggeren van de Helenavaart en het Kanaal van Deurne. In een bouwteamconstructie wordt het werk op dit moment verder voorbereid.
Het op orde brengen van de kunstwerken, het op één deeltracé baggeren en één deeltracé verbreden van het Peelkanaal trekt Waterschap Limburg. Eind 2020 is hiervoor een ingenieursbureau gecontracteerd. Inmiddels heeft een uitgebreide veldinspectie van alle kunstwerken plaatsgevonden en zijn eisen en wensen opgehaald. Ook voor dit werk wordt een bouwteam samengesteld, de aanbesteding hiervoor loopt op dit moment.

Optimalisatie wateraanvoer (regionaal)

In 2021 is een meetpilot opgestart in het wateraanvoersysteem om zo meer inzicht te krijgen in het huidige functioneren en de mogelijkheden te onderzoeken om in de toekomst

het water actief te sturen. Op dit moment zijn de meetgegevens voor het pilotgebied binnen voor de zomer van 2021. Deze gegevens vormen de basis voor analyse en bijbehorende gesprekscyclus met de buitendienst. Op deze manier worden de knelpunten in het wateraanvoersysteem in kaart te brengen. In 2021 zal dit gebeuren voor het pilotgebied en in 2022 voor het gehele wateraanvoersysteem mits de meetpilot meetgegevens van voldoende kwaliteit levert en het meetnet wordt uitgebreid.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We sluiten in 2021 een nieuw waterakkoord (WATAK) af voor het waterbeheer (Maas en kanalen) met de beheerders in Limburg en Noord-Brabant.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● RWS is trekker van het vernieuwde WATAK. De tekst is gereed en naar verwachting zal de ondertekening in Q4 2021 plaats vinden. Het nieuwe WATAK is feitelijk voortzetting van het huidige WATAK en is vooral procesmatig van aard.

[Vervanging en aanpassing assets](#)

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We geven verder uitvoering aan de vervanging en aanpassing van onze assets. Hierbij maken we expliciete keuzes op basis van kosten, prestaties en risico's en kijken we nadrukkelijk naar onze doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en innovatie en de veiligheid van onze omgeving en medewerkers. Bij stuwen maken we bijvoorbeeld de expliciete afweging of deze op afstand bedienbaar moeten zijn of niet.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Overzicht van voortgang van meest belangrijke assets.

De volgende assetknelpunten zijn in uitvoering of gereed (uitvoeringsfase en nazorgfase):

- Profielherstel/verdediging Itterbeek
- Herstel kunstwerk Schouwsmolen Itterbeek
- Profielherstel Peelloop
- Profielherstel Aanvoerleiding Evertsoord incl. stuw en duikers
- Profielherstel Grauwveen1 incl. stuw
- Profielaanpassing Belfeldse Leigraaf
- Revisie vuilvang Tungelroysebeek
- Revisie vuilvang Uffeltsebeek
- Diverse stuw en afsluitmiddel vernieuwingen

De volgende assetknelpunten zijn in voorbereiding (verkenning en planvormingsfase):

- Vervangen stuw Siberië
- Profielherstel Afwateringskanaal
- Profielherstel Zijtak Everlosebeek
- Vervangen gemaal lange heide

- Vervanging vuilvang Niers
- Profielherstel Aanvoerleiding Kwistbeek inclusief 2 sifonduikers
- Profielherstel Tongerlo en vervangen gemaal Tongerlo
- Profielaanpassing Verdeelwerk Grauwveen/Kabroeksebeek (diverse assets)
- Profielaanpassing Strijthagerbeek
- Profielherstel Grensgraaf
- Vervanging duiker/overkluizing Nederweerder Riet
- Profielherstel AVL Kwistbeek incl. 2 duikers
- Aanpassing 17 pomplocaties waterkering (putten voorzien van vaste zuigleiding en muurbevestigingen t.b.v. hijsdavit)
- Diverse stuw en afsluitmiddel vernieuwingen

Getracht wordt deze voorbereiding conform planning uit te voeren, waarbij vermeld moet worden dat het schadeherstel na de watercrisis van juli j.l. mogelijk wel tot enige aanpassing kan resulteren.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We werken naar een beter gegevensbeheer via het project 'Data-to-go' en via het reguliere beheer en onderhoud.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Het gegevensbeheer is geborgd door middel van de afspraken die gemaakt zijn uit het project Data-to-go. In de Gegevensfabriek wordt dit bewaakt.

Indicator	Begroting 2021	VJR 2021 1 mei 2021	NJR 2021 1 sep 2021	Einddoel	Jaar
Klimaatadaptatie regionaal systeem					
5) % van de zoetwatermaatregelen uit de Bestuursovereenkomst Zoetwater (DHZ fase 1 2016-2021) dat uitgevoerd is	100%	70%	80%	100%	2021
6) % van de zoetwatermaatregelen uit de Bestuursovereenkomst Zoetwater (DHZ fase 2 2022-2027) dat uitgevoerd is	n.v.t. ¹	n.v.t.	n.v.t.	100%	2027

¹ deze fase van de bestuursovereenkomst begint in 2022.

5.3 Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Klimaatadaptatie regionaal systeem	Begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	14.070.400	14.053.200	6.825.357	14.908.700	855.500
Opbrengsten	554.700	554.700	262.524	554.700	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	13.515.700	13.498.500	6.562.833	14.354.000	855.500

De toelichting op de lagere kosten is opgenomen in paragraaf 9.1. In deze paragraaf worden alle bijstellingen per kostensoort toegelicht inclusief de aanduiding of het een structurele of incidentele bijstelling betreft en wordt aangegeven op welk programma deze bijstelling betrekking heeft.

De mutaties op dit programma zijn allen incidenteel:

- Onderzoek naar de bestrijding van de Waternavel + € 715.000 (pagina 94);
- Adviezen en onderzoek derden + € 138.000 (pagina 94);
- Bijraming inzet projectleider Informatieknooppunt + € 15.000 (pagina 94)
- Budgetverlaging i.v.m. lagere gebruikerskosten mobiel data meetpunten - € 10.000 (pagina 95);
- Budgetverlaging vanwege beperkte afvoer vuil en reststoffen - € 2.500 (pagina 94)

Investerings

(bedragen in €'s x 1.000)

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	Uitgaven 2021			Inkomsten 2021		
			Begroting	Realisatie t/m 3-8-21	Prognose	Begroting	Realisatie t/m 3-8-21	Prognose
P003101	30	Aansluiten oude Geulmeanders, Gulpen	10	3	10	-	-	-
P003102	30	Herinrichting Geul benedenstrooms kern Valkenburg fase 2 (Leeuw brouwerij)	1.800	1.037	1.800	560	-	560
P003103	30	Vispassage Epermolen	49	26	49	16	-	16
P003104	30	Vispassage Volmolen	10	1	10	3	-	3
P026401	30	Herinrichting Kanjel en Gelei, gemeenten Meerssen en Maastricht	3.900	1.498	3.900	1.746	-	1.746
P034201	30	Vispassage Wittemermolen Wittem	25	3	25	-	-	-
P057301	30	Vispassage Baalsbruggermolen Kerkrade	-	1	-	-	-	-
P057302	30	Herinrichting Worm (Nato-depot - Rimborg)	-	-	150	-	-	-
P071002	30	Herinrichting Vlootbeek Benedenloop (Reigersbroek - Linnerweg)	-	-	10	-	-	-
P078302	30	Aanpak lekverlies Middelsgraaf te Susteren	293	260	293	-	-	-
P080102	30	Rode Beek Susteren - Oud Roosteren	10	0	10	3	-	3
P080105	30	Herinrichting Rode Beek Millen-Susteren	150	39	100	50	-	33
P086201	30	Herinrichting Geleenbeek Corio Glana algemeen	20	18	20	-	40	-
P086202	30	Herinrichting Geleenbeek Echt - Sifon	5	4	5	2	-	2
P086204	30	Herinrichting Geleenbeek Millen - Nieuwstadt	75	7	30	25	-	10
P086205	30	Herinrichting Geleenbeek Oud-Roosteren A2	5	6	5	2	-	2
P086206	30	Herinrichting Geleenbeek Katsbek Nieuwstadt - Oud Roosteren	-230	-230	-230	-	-	-
P086208	30	Herinrichting Oude Maas (Geleenbeekmonding)	300	76	300	-	-	-
P086209	30	Herinrichting Geleenbeek Corio-Glana, highlight 16 en 17	-	-	15	-	-	-
P111702	30	Ontkluizing keutelbeek in de kernen Beek en Neerbeek, fase 1B/2	-	10	-	-	-	-
P111704	30	Ontkluizing Keutelbeek Geleen	-	-	15	-	-	-
P115201	30	Corio Glana Highlight 20 fase 1	2.400	1.356	2.400	800	-	800
P115203	30	Corio Glana highlight 20, fase 2	250	156	250	-	-	-
P144601	30	Herinrichting Molenbeek van Lottum - Siebersbeek	50	47	50	-	-	-
P146802	30	WB21 knelpunt Raam en Vistrap Tungelroysebeek	50	17	50	16	-	16
P151402	30	Herinrichting benedenloop Wellse Molenbeek	30	0	30	17	-	17
P180901	30	Herinrichting benedenloop Kwistbeek	35	1	35	17	-	17
P180902	30	Gebiedspilot Kwistbeek	2.200	309	2.200	1.100	-	1.100
P181701	30	Tielebeek bovenloop	800	831	800	600	-	600
P192701	30	Meilossing, afronding herinrichting	330	106	150	100	-	50
P228201	30	Herinrichting Huilbeek	300	22	300	100	6	100
P228301	30	Maasmonding Wolterskamp	30	6	30	10	-	10

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	Uitgaven 2021			Inkomsten 2021		
			Begroting	Realisatie t/m 3-8-21	Prognose	Begroting	Realisatie t/m 3-8-21	Prognose
P254601	30	Herinrichting Venrays Broek en de Spurkt	1.735	618	1.735	4.531	146	4.531
P262701	30	Herinr.Haelensebeek Hhu-Nunhem	15	2	15	-	-	-
P278401	30	Herinrichting Wylrebeek monding	50	23	50	-	-	-
P282101	30	Herinr. Castenrayse vennen	1.250	127	1.250	1.100	3	1.100
P316101	30	Herinrichting Thornerbeek	65	3	65	35	-	35
P316800	30	Maasgaard Algemeen	5	0	5	-	-	-
P316801	30	Groote Molenbeek A73	10	8	10	3	-	3
P316802	30	Groote Molenbeek - Kasteelse bossen	200	30	200	60	-	60
P316806	30	Vismigratiekneipunt zand- en vuilvang Groote Molenbeek	100	11	100	35	-	35
P323401	30	Herinrichting Aa	200	5	200	60	-	60
P325202	30	Herinrichting benedenloop Lingsforterbeek	25	1	25	15	-	15
P360007	30	Grondverwerving meandering waterlopen	-	7	-	-	-	-
P360013/P 360014	0	Strategische grondverwerving (SGV) Watersysteemprojecten	500	-	500	-	-	-
P360027	30	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Groote Molenbeek Rieterdijk	600	-	600	-	-	-
	30	Herinrichting Groote Molenbeek Wittebrugweg	-	-	25	-	-	-
	30	Herinrichting Roggelsebeek, incl Neerpeelbeek	-	-	75	-	-	-
	30	Herinrichting Grensbeek	-	-	10	-	-	-
Projecten Beekherstel			17.652	6.495	17.677	11.006	195	10.924
P146801	30	Sarsven/Banen	25	1	25	-	-	-
P177901	30	Broekhuizerbroek	150	65	150	50	-	50
P265201	30	Waterbloem	250	44	250	80	-	80
P360026	30	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Wateroverlast Niers	250	-	-	125	-	-
P360029	5	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Streefbeeld Stroomgebiedsbrede Ecologische Systeem Analyse (SESA)	100	-	100	-	-	-
P360040	30	Optimalisatie hoofdstelsel wateraanvoer (Noordervaart en Peelkanalen)	950	200	950	350	-23	350
P360057	30	Extra boerenstuwen als droogtemaatregel	624	171	624	-	-	-
	30	KD010 - Investerings Reg watersysteem klimaatadaptatie/droogte (DHZ DPRA); 2020 € 0,2mln bruto	400	-	400	200	-	200
Projecten Verdrogingsbestrijding			2.749	483	2.499	805	-23	680
P003106	30	Geuldal visie aanpak - WIB	546	-37	35	180	-	12
P012101	30	Mechelderbeekdal	793	201	360	-	-	119
P012102	30	Capaciteitsuitbreiding RWB Vijlenbergerweg	-	74	83	-	-	27
P016901	30	Waterberging Lange Gracht - Water in Balans	237	-65	631	390	-	208
P021101	30	Regenwaterbuffer de Heek - WIB	161	87	126	-	-	41

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	Uitgaven 2021			Inkomsten 2021		
			Begroting	Realisatie t/m 3-8-21	Prognose	Begroting	Realisatie t/m 3-8-21	Prognose
P021102	30	Hekerbeekdal	651	215	366	-	-	121
P038401	30	Lemiers en Oud Lemiers	-	9	35	-	-	11
P042401	30	Aanleg hoogwaterbescherming Slenaken	500	150	500	250	-	250
P084301	30	Vergroten bergingscapaciteit regenwaterbuffer Etzenraderhuiske	42	-	42	14	-	14
P093001	30	Wijnandsrade	-	0	41	-	-	14
P096306	30	Bufferdam de Dem/Caumerbeek middenloop	250	26	250	83	-	83
P115301	30	Einighausen	3	9	123	-	-	41
P148302	30	Pilot retentiegebied Breevennen	7	1	2	-	-	-
P177803	30	Gebiedspilot Schelkensbeek - Water in Balans	1.068	206	1.013	300	-	334
P251502	30	Kabroeksebeek - werkpad America	-	1	-	-	-	-
P255901	30	Gebiedspilot Eckeltsebeek - Water in Balans	1.570	167	1.607	520	-	530
P360019	30	WB21 toets 2015	500	184	500	160	-	160
P360034	5	Water in balans	705	145	200	330	-	66
P360044	30	Gebiedspilot Meerssen - Water in Balans	1.012	241	877	750	-	289
P360046	30	Gebiedspilot Oirsbeek - Water in Balans	1.083	501	886	600	-	292
P360056	30	Aanpak wateroverlast Hegge	316	70	146	100	-	48
P360058	30	Propositie Heuvelland	200	-	200	-	-	-
	30	KD008 - Programmaplan Water in Balans	2.100	-	945	-	-	-
Projecten Wateroverlast			11.744	2.347	8.968	3.677	-	2.660
P003105	30	Herstel kademuren en vispassage Commandeursmolen	-	2	-	-	-	-
P065104	30	Oeverherstel Roer te Roermond, voorstad Sint Jacob	5	3	5	-	-	-
P360006	30	Kleine investeringswerken fase 3	10	6	10	-	-	-
P360042	30	Vervangingsinvesteringen assets	3.700	1.513	3.700	-	-	-
P360052	5	Ontwikkeling voorspellingsmodellen voor wateroverlast en Ontwikkeling klimaat-adaptatiemodel	295	8	120	-	-	-
P502016	5	Ibrahym 3.0	325	58	325	150	-	150
P503003	5	Tractiemiddelen 2019-2022	300	-	300	-	-	-
P503004	15	Uitbreiding meetnet	50	-	50	-	-	-
P503005	10	Vervangen meetapparatuur	400	39	200	-	-	-
Projecten Vervanging en aanpassing assets			5.085	1.628	4.710	150	-	150
P504001	0	Bebording zwemwater	25	-	25	-	-	-
	5	KD011 - Uitwerking SESA beekdalbrede toepassing	50	-	50	-	-	-
P360050	5	Waterbeheerprogramma (WBP) 2022-2027	72	33	72	-	-	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	Uitgaven 2021			Inkomsten 2021		
			Begroting	Realisatie t/m 3-8-21	Prognose	Begroting	Realisatie t/m 3-8-21	Prognose
P360051	6	Watersysteemtoets 2019	75	-	-	-	-	-
	30	KD006 - Specifieke projecten: €0,1mln p/j	100	-	100	-	-	-
Projecten overig			322	33	247	-	-	-
PROGRAMMA KLIMAATADAPTATIE REGIONAAL SYSTEEM			37.552	10.987	34.101	15.638	172	14.414

Projecten waarbij geen projectnummer is vermeld zijn nog op te starten projecten uit de kadernota 2020-2025 (omschrijving begint met KD) óf door het prioriteer en programmeerteam geprogrammeerde nieuwe projecten voor 2022.

6. Programma crisisbeheersing

Netcentrisch werken als verbindende factor

Portefeuillehouder (*portefeuille*)

Patrick van der Broeck (*crisisbeheersing*)

6.1 Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat:

- wij duidelijk en snel communiceren over de crisissituatie en inwoners en belanghebbenden manieren bieden hoe te handelen;
- burgers bij crises vertrouwen op de overheid;
- wij een (veer)krachtige partner zijn in crisisbeheersing;
- wij onze rol en taken in het multidisciplinaire speelveld optimaal vervullen;
- wij verder professionaliseren in de samenwerking met onze crisispartners rond kwaliteit, efficiëntie, uniformiteit en elkaar kennen en begrijpen.

6.2 Wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

Calamiteitenplannen

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We voeren het jaarplan Opleiden, Trainen & Oefenen (OTO) uit en actualiseren het meerjarig beleidsplan OTO.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- OTO traject is lopend en op schema. De crisisrollen zoals genoemd in het Crisisplan 2.0 zitten allemaal in een OTO traject. De positieve ervaringen van de trainingen en oefeningen resulteren in aanvullende vragen om te oefenen. Hier hebben we een pas op de plaats moeten maken in verband met te weinig capaciteit voor de begeleiding.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Om voorbereid te zijn op risico's maken we samen met onze netwerkpartners bestrijdingsplannen. In deze plannen wordt nadrukkelijk de verbinding gelegd met de multidisciplinaire speelveld. De eigen verantwoordelijkheid van de burgers (zelfredzaamheid) nemen wij ook mee in de planvorming.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Dit is een continu proces welk loopt. Wij stemmen de planvorming af met de ketenpartners, kijken in de planvorming waar de kansen en noodzaken zitten voor handelingsperspectief en in afstemming van met name de veiligheidsregio's wordt gekeken naar de invulling en continuïteit hiervan.
-

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Ieder jaar actualiseren we een deel onze calamiteitenplannen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De actualisering van de bedrijfscontinuïteitsplannen en het plan m.b.t. Waterkwaliteit dienen eind 2021 klaar te zijn. Vanwege hoogwater juli 2021 loopt dit proces mogelijk in het najaar vertraging op.

Indicator	Begroting 2021	VJR 2021 1 mei 2021	NJR 2021 1 sep 2021	Einddoel	Jaar
Crisisbeheersing					
1) mate waarin de rollen in de crisisorganisatie zijn belegd (in %)	85%	90%	>95%	100%	2024
2) aantal bestrijdingsplannen dat geactualiseerd is	2	1	1	2	¹

¹ gelijk voor ieder jaar.

Calamiteitenbestrijding**Begroting 2021** - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We evalueren na opschalingen en sturen op acties en verbeterpunten. Hiervoor stellen we organisatie brede richtlijnen op.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Alle incidenten zijn geëvalueerd en conform planning/proces uitgevoerd. De evaluatie Hoogwater juli 2021 is in voorbereiding.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Voor Netcentrisch Werken geven we implementatie verder vorm. Dit betreft bemensing, werkafspraken intern en met Veiligheidsregio's en realisatie LCMS Water.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Scholingen en trainingen van alle crisisrollen die met LCMS gaan werken loopt. Gedurende het Hoogwater juli 2021 is al volop gewerkt met LCMS. Naar grote tevredenheid, ook vanuit de Veiligheidsregio's. De planning voor de go-life oefening staat. Het volledige project loopt conform planning.

Indicator	Begroting 2021	VJR 2021 1 mei 2021	NJR 2021 1 sep 2021	Einddoel	Jaar
Zuiveren en waterketen					
3) % verbeterpunten uit evaluaties dat voor het eerstvolgende GRIP-incident geïmplementeerd is	> 90%	n.v.t.	> 90%	> 90%	- ¹

¹ gelijk voor ieder jaar.

6.3 Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Crisisbeheersing	Begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	434.100	605.400	1.725.491	605.400	-
Opbrengsten	-	-	-	-	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	434.100	605.400	1.725.491	605.400	-

Bijstelling van de kosten en opbrengsten is niet noodzakelijk, deze worden conform begroting gerealiseerd.

Investerings

(bedragen in €'s x 1.000)

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	Uitgaven 2021			Inkomsten 2021		
			Begroting	Realisatie t/m 3-8-21	Prognose	Begroting	Realisatie t/m 3-8-21	Prognose
P360047	30	Aanleg pompostelplaatsen	10	1	10	-	-	-
P502017	5	HoogwaterInformatieOmgeving (HIO)	50	7	50	-	-	-
P502018	5	WBI + sterkteberekeningen dijken calamiteiten	125	-	125	-	-	-
P505001	10	Vervanging pompen hoogwaterbestrijding/vergroten capaciteit	124	1	124	-	-	-
PROGRAMMA CRISISBEHEERSING			309	9	309			

7. Programma bestuur en organisatie

Werken aan een duurzame, innovatie en toekomstgerichte organisatie

Portefeuillehouder (*portefeuille*)

Patrick van der Broeck (*mens & organisatie, strategie & communicatie, klantcontact*)

N.t.b. - (*data & monitoring/data op orde, Omgevingswet, innovatie*)

Arnold Jansen (*duurzaamheid, innovatie*)

Remy Sleijnen (*programming & financiën, kaders & ontwikkeling, informatie, innovatie*)

Jos Teeuwen (*innovatie*)

Josette Van Wersch (*innovatie*)

7.1 Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat:

- we onze organisatie hebben ingericht conform de eisen gesteld door de Omgevingswet;
- we kostenbewust zijn, zodat we een betaalbaar waterschap blijven en onze ambities haalbaar zijn;
- we bestuurlijk vernieuwen en proactief en betrouwbaar zijn;
- we zichtbaar en bekend zijn in onze omgeving, passend bij onze positionering;
- we innoveren om vanuit vernieuwing en verbetering bij te dragen aan een optimaal, integraal, effectief en veilig waterbeheer;
- samenwerking met het onderwijs bijdraagt aan onze behoefte aan slagkracht en innovatie;
- we een wendbare organisatie zijn met versterkte uitvoerings- en innovatiekracht;
- we één van de beste werkgevers van Nederland zijn;
- we met innovaties onze koploperpositie vasthouden in samenwerking met bedrijven, agrariërs, overheden en kennisinstellingen;
- we 100% energieneutraal werken in 2025;
- we een goed werkende, up-to-date en veilige ICT-omgeving ter beschikking hebben;
- we voorbereid zijn op de ontwikkelingen die de digitale toekomst van een modern waterschap vraagt;
- we het totale data-proces op orde krijgen en houden.

7.2 Wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

Omgevingswet

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We werken toe naar de implementatie van de Omgevingswet per 1 januari 2022 en staan gesteld voor invulling hiervan. Advisering aan andere partijen helpt ons in het behalen van onze doelen én in het beperken van onze klimaatopgave van morgen of overmorgen. Concreet voor 2021 betekent dit dat:
-

-
- we onze huidige set regels aanpassen aan de systematiek van de Omgevingswet en aan de digitale standaarden die nodig zijn voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO-LV).
 - we daarvoor de Keur en de uitvoeringsregels naar de waterschapsverordening moeten omzetten en vaststellen.
 - we de organisatie instrueren om projectbesluiten vast te stellen per 1 januari 2022.
 - we de in 2020 ingezette acties afronden om in staat te zijn om vergunningaanvragen, meldingen en andere berichten te ontvangen vanuit het DSO-LV.
 - we beschikken over en werken met een regelbeheersysteem om projectbesluiten (wijzigingen van) de waterschapsverordening met toepasbare regels te publiceren via het DSO-LV.
 - we de aansluitingen op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) realiseren, testen en oefenen in 2021.
 - we de organisatie zo inrichten dat bestuurders en medewerkers de Omgevingswet in het dagelijks werk toepassen en wordt voldaan aan wettelijke termijnen en beoordelingsregels.
 - we met ketenpartners samenwerkingsprocessen inrichten.
 - we participatiebeleid vaststellen en participatie deel uit laten maken van de besluitvormingsprocessen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● In 2021 hebben we de Waterschapverordening omgezet en ter visie gelegd. Ook zijn afspraken gemaakt met ketenpartners over de invoering en inrichting van de omgevingstafels bij gemeenten waarbij het waterschap zal aanschuiven bij het overleg van complexere initiatieven uit de omgeving en de betrokkenheid van het waterschap bij het vergunningenproces van de gemeenten. In het eerste kwartaal zijn de technische aansluitingen op het DSO-LV gerealiseerd en in augustus 2021 hebben we aangetoond dat we onze Waterschapsverordening volledig kunnen publiceren in het DSO-LV. We zijn inmiddels in staat vergunningaanvragen, meldingen en andere berichten te ontvangen vanuit het DSO-LV. Samen met het algemeen bestuur is de kadernotitie 'Uitgangspunten Participatiebeleid' vormgegeven in maart 2021 vastgesteld. Deze kadernotitie vormde het uitgangspunt voor de conceptnotitie Participatiebeleid en voor de ontwerp Participatie- en inspraakverordening die ter inzage hebben gelegen van 2 augustus tot en 12 september 2021. In de loop van 2021 is diverse besluitvorming voorzien, welke conform planning in voorbereiding is. Met behulp van de door de waterschappen ontwikkelde gamingtool zijn bij alle clusters, MT en bestuur bewustwordingssessies gehouden. Diverse aanpassingen aan processen zijn doorgevoerd of in voorbereiding. Instructies voor het werken met projectbesluiten worden gegeven.

Programmering, Planning en Financiën

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We zorgen voor een integrale prioritering en programmering van het waterschapswerk. Dit vertaalt zich naar een uitvoerbare meerjarenbegroting met oog voor risico's en balans in onze opgave, capaciteit en middelen.
-

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Op basis van het bestuursprogramma, waterbeheerprogramma en kadernota hebben we onze opgave voor 2022 en verder geprioriteerd, geprogrammeerd en vertaald naar de meerjarenbegroting 2022-2027.
We zijn gestart met het in beeld brengen van de korte en lange termijn gevolgen van de hoogwatercrisis in juli 2021 op onze opgave. Dit zal landen in de voorjaarsrapportage 2022 en kadernota 2023-2028.
-

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We houden de organisatie op koers en sturen op “de goede dingen doen en de dingen goed doen”.
-

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- We hebben een jaarrekening, kadernota, begroting, voorjaarsrapportage en najaarsrapportage opgesteld waarin de doelen en activiteiten van het waterschap zijn vastgelegd en waarover verantwoording is afgelegd. We toetsen met analyses, onderzoeken en audits of de organisatie de “goede dingen doet en de dingen goed doet”.
-

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We verzamelen en analyseren informatie, maken prognoses, signaleren afwijkingen en mogelijke risico's in de toekomst.
-

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- In het tweede kwartaal van 2021 is de risico-inventarisatielijst geüpdatet. Daarnaast is de systematiek meer in lijn gebracht met WBL door niet langer een drempelwaarde te hanteren (voorheen allen risico's > 400K meegenomen) en dezelfde gevolgklasse-indeling te hanteren. Voor de kans-klassen hanteren we afwijkende categorieën, omdat we met de indeling van WBL (drie klassen) vooralsnog niet uit de voeten kunnen. Binnen WL wordt met vijf klassen gewerkt. De uitkomst van de geüpdatet risico-inventarisatielijst (de berekende weerstandscapaciteit) is opgenomen in de begroting 2022.
-

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Wij voeren regie op een gezonde meerjarenbegroting die structureel in evenwicht is. De begroting, voortgangsrapportages en jaarrekening zijn transparant en geven het bestuur helder inzicht in de financiële situatie van het waterschap.
-

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De jaarrekening 2020 die op 7 juli 2021 in het algemeen bestuur is vastgesteld sloot met een positief saldo. Verder is in de jaarrekening op een helder wijze inzicht gegeven in de
-

financiële situatie van het waterschap en is aangegeven of de beleidsdoelen die we ons in 2020 hadden voorgenomen zijn gerealiseerd.

De voorjaarsrapportage 2021 is conform planning gerealiseerd en is door het algemeen bestuur op 7 juli 2021 vastgesteld. Ook de voorjaarsrapportage 2020 sloot financieel gezien met een positief saldo.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We toetsen op doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● In opdracht van het AB is de audit delegatie en mandaat uitgevoerd. Het DB voert de gedane aanbevelingen uit. Ook is het voorbereidend onderzoek audit beekherstel afgerond. Op basis van de aanbevelingen wordt een implementatieplan opgesteld. De voorbereidingen voor de audit beekherstel zijn gestart.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We sturen op de implementatie en juiste toepassing van assetmanagement. Assetmanagement helpt ons onze budgetten optimaal in te zetten en de juiste maatregelen te treffen die het hardst nodig zijn én het meeste bijdragen aan onze ambitie en doelstellingen. We geven uitvoering aan het assetmanagementbeleid, het strategisch assetmanagementplan en de onderliggende assetmanagementplannen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● De uitvoering van de acties uit het strategisch assetmanagementplan hebben op onderdelen een vertraging als gevolg van de watercrisis in juli. Naar verwachting is de vertraging minder dan 6 maanden. Onderdelen die reeds zijn afgerond en waar nodig vastgesteld zijn: rollen, taken en verantwoordelijkheden assetmanagement, risicomatrix en geïnvesteerd vermogen. Ook de onderliggende assetmanagementplannen krijgen steeds meer vorm.

Het oplossen van assetkelpunten voorloopt nog steeds conform planning, hoewel we ook hier zien dat de werkdruk op de eigen organisatie en aannemers erg groot is.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Enkele concrete acties voor 2021 zijn:
 1. Het verder opstellen van assetmanagementplannen waarmee we o.a. toewerken naar uniformiteit qua ontwerprichtlijnen.
 2. Het verzorgen van training en opleiding.
 3. Het uitvoeren van een analyse waaruit blijkt waar we staan op het gebied van assetmanagement en welke acties in de verdere jaren nog nodig zijn.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● De implementatie van assetmanagement wordt uitgevoerd via de acties uit het strategisch assetmanagementplan. Er wordt een beperkte vertraging voorzien in de uitvoering van de acties als gevolg van de watercrisis in juli 2021. Aan de andere kant is met de watercrisis en het herstel van de schade juist veel aandacht voor

assetmanagement ontstaan wat daarmee een positieve bijdrage is geweest voor de implementatie van assetmanagement.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We bewaken de samenhang tussen strategische doelen en daadwerkelijke uitvoering van inspectie-, onderhoud- en vervangingswerkzaamheden, ook in relatie tot de zorgplicht. Met oog voor de omgeving zoeken we hierbij naar de balans tussen kosten, prestaties en risico's.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De samenhang wordt in beeld gebracht via het prioriteren en programmeren. Dit hebben we begin dit jaar organisatiebreed opgestart. Inspectie-, onderhoud- en vervangingswerkzaamheden vinden risicogestuurd plaats. Zo zijn ook de herstelwerkzaamheden als gevolg van de watercrisis risicogestuurd opgepakt.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We kennen onze assets en weten van de risicovolle assets wat de staat daarvan is.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De pilot is in voorbereiding. Daarbij kan worden geconstateerd dat de watercrisis van juli 2021 een impuls heeft gegeven aan het assetmanagementsysteem INFOR waarin alle schades van de watercrisis zijn geregistreerd en de toepassing van de Centrale Regiekamer (CRK) om deze meldingen en bijbehorende acties te kunnen volgen.

Indicator	Begroting 2021	VJR 2021 1 mei 2021	NJR 2021 1 sep 2021	Einddoel	Jaar
Bestuur en organisatie					
1) % van de facturen dat binnen 30 dagen betaald is	100 %	97 %	93%	100 %	- ¹
2) gemiddelde betaaltermijn facturen (in dagen)	< 30	14	17	< 30	- ¹

¹ geen einddatum, dient te allen tijde te voldoen.

Bestuurlijke vernieuwing

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We bieden ruimte voor samenspraak en (burger- en overheids)participatie.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Corona is nog altijd van grote invloed op onze werkzaamheden. De norm om thuis te werken is van kracht, met uitzonderingen. Dit betekent dat samenspraak en (burger- en overheids)participatie voornamelijk digitaal plaats vinden via webinars, talkshows, online informatiebijeenkomsten, nieuwsbrieven, publicaties in lokale kranten etc.

Strategie en communicatie

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We stellen een corporate communicatiebeleid op.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Er is een corporate communicatiekader opgesteld en voorgelegd aan het bestuur (DB en AB).

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We vergroten de zichtbaarheid van het waterschap.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Het corporate communicatiekader is er. In de communicatie deelplannen worden communicatiethema's verder uitgewerkt en aan het DB voor akkoord voorgelegd en ter kennisname gestuurd aan het AB. De uitwerking van de plannen is vanwege de watercrisis 2021 vertraagd. Er volgt een planning voor de deelplannen.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We geven invulling aan innovatie o.a. met proefregio's. We leren al doende.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- We hebben in 2019 twee proefregio's aangewezen. Een in het noorden/midden van ons beheergebied en een in het zuiden.
Het gebied in Noord- en Midden-Limburg heeft voornamelijk betrekking op het stroomgebied van de Grote Molenbeek en het gebied in Zuid Limburg heeft betrekking op het stroomgebied van de Geul (representatief voor het beheergebied). Bij het uitvoeren van een pilot (WL, bedrijven en kennisinstellingen) zijn deze gebieden het vertrekpunt. Op dit moment lopen er twee pilots in het stroomgebied van de Geul. Een pilot met een datagedreven model (AI) en een pilot als facilitator in samenwerking met diverse partners (WMO) "Open-source non-contact river flow observations".

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We stellen een beleid 'Duurzaamheid' op.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De Nota 'Samen Duurzaam' met het duurzaamheidsbeleid van WL en WBL is 10 maart 2021 door uw bestuur vastgesteld.

Indicator	Begroting 2021	VJR 2021 1 mei 2021	NJR 2021 1 sep 2021	Einddoel	Jaar
Bestuur en organisatie					
3) naamsbekendheid van WL bij inwoners	72%	98%	98%	80%	2025
4) percentage voldaan aan servicenorm (email, telefoon en social media)	81%	... % ²	... % ²	85%	2025
5) % klachten binnen wettelijke termijn afgehandeld	100%	100%	100%	100%	- ¹
6) % behandelde bewaarschriften binnen wettelijke termijn afgehandeld	100%	100%	67%	100%	- ¹

¹ geen einddatum, dient te allen tijde te voldoen.

² dit wordt niet (meer) gemeten.

Modern werkgeverschap en organisatie

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- WL heeft de komende tien jaar te maken met een grote uitstroom in verband met pensionering en staat voor een aantal ontwikkelingen, zoals de digitalisering en de Omgevingswet. Die uitdagingen vragen nieuwe kennis, competenties en extra capaciteit om zo een passend medewerkersbestand te krijgen en houden. Aan de hand van Strategische PersoneelsPlanning (SPP) is de personele capaciteit vertaald in de formatie en bezetting 2020-2025. Dit is een continu proces om ontwikkelingen te verwerken en daarmee te anticiperen op de in-, door- en uitstroom van medewerkers. Er wordt in 2021 een start gemaakt met het onderzoek naar de mogelijkheden en kansen van digitalisering binnen SPP. Daarnaast vindt er een onderzoek plaats naar de arbeidsmarktbenadering van Waterschap Limburg, om eventuele (innovatieve) maatregelen te treffen richting toekomst. In 2020 zijn met name in relatie tot de Kadernota-vacatures veel nieuwe medewerkers geworven. Nieuwe kennis en competenties worden daardoor ingezet. De uitstroom in 2021 i.r.t. pensionering is beperkt (6 medewerkers).

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Als onderdeel van strategische personeelsplanning is het 1e kwartaal de formatie en bezetting in DT/MT-verband behandeld en in het 2e kwartaal zijn de mobiliteitsvraagstukken besproken en bekeken waar een koppeling met bestaande vacatures kon worden gemaakt. In het kader van 'vast voor inhuur' is en worden een aantal mensen in eigen dienst aangenomen i.p.v. structurele inhuur (denk m.n. aan het HWBP). In de kadernota 2022 – 2027 zijn nieuwe kadernota-vacatures in beeld gebracht. Tussentijdse ontwikkelingen zijn aan de hand van afzonderlijke capaciteitsvoorstellen in het DT behandeld. Bij dit alles wordt rekening gehouden met de ontwikkelingen die zich voordoen en de benodigde competenties die wij vragen van medewerkers.

Een van de ontwikkelingen is digitale technologie. Uit een intern onderzoek door

studenten blijkt dat medewerkers hier optimistisch tegenover staan. Jongeren en/of hoger opgeleiden kunnen hierop in het algemeen gemakkelijker anticiperen dan ouderen en lager opgeleiden. In een aantal gevallen wordt bij medewerkers ongemak en/of onveiligheid ervaren i.r.t. de meer digitale manier van werken. Belangrijk is om gewenst gedrag te blijven stimuleren.

In 2021 zijn veel nieuwe medewerkers gestart. Deze ontwikkeling zet zich ook het komende jaar door. De personele mobiliteit komt duidelijk tot uitdrukking in de in- door en uitstroom. De schaarste op de arbeidsmarkt neemt verder toe, met name bij de specialistische en technische functies. Er is gebruik gemaakt van verschillende manieren van werving om ook latent werkzoekenden te bereiken. We benaderen de potentiële arbeidsmarkt steeds actiever. Dit via social media, gespecialiseerde recruiters, ons eigen netwerk en door in verbinding te blijven met opleidingen en studenten. In enkele gevallen zijn vacatures ingevuld door talentvolle oud-stagiairs. Naast deze stappen blijft een passende arbeidsmarktbenadering ook voor de komende jaren aandacht vragen.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Om één van de beste werkgevers van Nederland te blijven, investeren we in duurzame inzetbaarheid, gesprekcyclus, opleidingen en mobiliteit. In 2021 krijgt het vitaliteitsbeleid voor alle groepen medewerkers verder vorm. Binnen de organisatie wordt het geven en ontvangen van feedback, als onderdeel van de gesprekcyclus, gestimuleerd. Het volgen van opleidingen is een onderwerp binnen de gesprekcyclus en er wordt gewerkt aan de hand van een (jaarlijks) organisatiebreed opleidingsplan, waarbij de interne opleidingen 'Stroming' vorm krijgt. De personele mobiliteit is een structureel punt van aandacht (basis; strategische personeelsplanning en persoonlijke ontwikkeling). In 2021 vindt een onderzoek plaats naar welke mogelijkheden ontwikkeld kunnen worden op het gebied van Talentmanagement/Performance Management binnen de organisatie.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Het (concept) uitvoeringsbeleid duurzame inzetbaarheid is geformuleerd. Voor 2021 is in het 1e kwartaal is het organisatiebrede opleidingsplan vastgesteld. Het DT/MT heeft in het 2e kwartaal een verkenning gedaan van personele mobiliteitsvraagstukken.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We implementeren het actieplan Eenvoud & Focus (organisatieontwikkeling) zodat we als moderne en flexibele organisatie toekomstbestendig blijven. De cyclus van Strategische PersoneelsPlanning (SPP) wordt hiervoor gebruikt, om daarmee medewerkers optimaal te kunnen inzetten en (persoonlijke) ontwikkeling vorm te geven. Daarbij worden de instrumenten zoals de gesprekcyclus, opleidingen, werving & selectie en mobiliteit benut. Om de koers te concretiseren worden de clusterkompassen als instrument ingezet.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Strategische personeelsplanning is hiervoor een belangrijke kapstok. De formatie en bezetting is daarbij een belangrijk kader. Kijkend naar het organisatiebelang is een slimme inzet van medewerkers op basis van (potentiële) kennis/kunde, vaardigheden en motivatie m.b.t. vandaag en morgen belangrijk. De gesprekscyclus, opleidingen, personele mobiliteit W&S zijn hiervoor bestaande 'instrumenten/middelen' die continu worden ingezet. Nieuwe inzichten en ontwikkelingen blijven we gebruiken om modern, flexibel en toekomstbestendig te blijven.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- De resultaten van het MedewerkersBelevingsonderzoek (MBO) 2019 en 2020 worden met elkaar vergeleken en geanalyseerd. Daaruit worden verbeterpunten en tops gedestilleerd en actiepunten geformuleerd.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De resultaten van het COVID-19 onderzoek 2020 zijn gedeeld met de managers. Daarnaast zijn de resultaten van het onderzoek meegenomen in het project 'post corona werken', om te komen tot passende oplossingen voor gebouw, mens en ICT na corona.

ICT en Data

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Onze ICT-omgeving is beschikbaar en veilig en we ontwikkelen continu door.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De ICT-omgeving van WL voldoet aan de gestelde beschikbaarheid. In de Roadmap Informatievoorziening zijn we bezig met de doorontwikkeling van onze ICT-omgeving en starten we nieuwe initiatieven in het kader van datagedreven werken en verdere digitalisering.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We stellen informatiebeleid op en ontwikkelen door naar een data gedreven organisatie. De Centrale Regiekamer (CRK) ontwikkelt zich dit jaar door tot het informatieknooppunt van het Watersysteem. Modellen en data worden geïntegreerd in de CRK zodat we in staat zijn om de actuele stand van zaken te volgen en te bewaken en in te spelen op ontwikkelingen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De visie 'Data gedreven Werken' is afgerond en zal in het najaar uitgebreid worden besproken met de andere clusters van het waterschap. Er zal tevens een thema-middag m.b.t. dit thema worden georganiseerd dit najaar. Het informatieknooppunt CRK gaat het fundament bieden om relevante data van het waterschap met elkaar te verbinden om zo een beter overzicht en nieuwe inzichten te verkrijgen.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We verzorgen het inwinnen, verwerken, onderhouden en beschikbaar stellen van statische GEO-gerelateerde data volgens vastgestelde afspraken (beheerorganisatie). Op die manier staan we garant voor de kwaliteit van deze gegevens. De dynamische, water gerelateerde data (fysisch/chemische, hydrologisch, ecologisch) worden in 2021 (projectmatig) op orde gebracht.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Het beheer van de GEO-informatie is geborgd in de Gegevensfabriek. In de eerste helft van dit jaar is een start gemaakt met de structurele inwinning van GEO-gegevens. Het plan van aanpak voor het verbeteren van het proces van de kwaliteit en kwantiteit van de (dynamische) meetdata is projectmatig in uitvoering. Dit project zal in 2022 worden opgeleverd.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We werken samen met andere waterschappen, gemeenten en het Rijk om de kosten van de digitale transformatie zo laag mogelijk te houden en de toegevoegde waarde voor onze burgers zo groot mogelijk te maken.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- In Het Waterschapshuis-verband (HWH) worden projecten en initiatieven gedeeld. Waterschap Limburg neemt hier actief aan deel. Daarnaast lopen er initiatieven met de Brabantse Waterschappen en de Universiteit Wageningen (Digital Twin)

[Roadmap Informatievoorziening 2017-2021](#)

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- De Roadmap Informatievoorziening (ICT) is een projecten portofolio van ICT-gerelateerde projecten. Binnen de Roadmap worden projecten uitgevoerd die een wettelijk grondslag hebben (bijvoorbeeld in het kader van de digitale dienstverlening, Omgevingswet, etc.). Daarnaast worden er projecten uitgevoerd om de digitalisering te verbeteren. We voeren de Roadmap informatievoorziening (ICT) uit.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Diverse projecten op het gebied van Informatievoorziening, ICT en Informatieveiligheid zijn gestart (bijv. vervanging hardware, verbeteren digitale dienstverlening, doorontwikkeling zaaksysteem en GEO en informatieveiligheidsprojecten) en worden bewaakt vanuit de Roadmap IV. Er is een start gemaakt met het opstellen van een nieuwe IV-Roadmap voor de komende jaren, waarbij de doelstellingen van het waterschap centraal staan.
-

Indicator	Begroting 2021	VJR 2021 1 mei 2021	NJR 2021 1 sep 2021	Einddoel	Jaar
Bestuur en organisatie					
7) % beschikbaarheid applicaties en ICT-infrastructuur	95%	99,9%	99,9% ²	95%	- ¹

¹ geen einddatum, dient te allen tijde te voldoen.

² de beschikbaarheid van de ICT-infrastructuur heeft geen grote verstoringen gehad tot september 2021. Op een korte uitval na van het intranet informatiesysteem EEF en de WL internetverbinding (tijd van overschakeling naar back-up internetlijn) zijn er geen verstoringen geweest voor 2021.

Internationale samenwerking

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Waterschap Limburg heeft zich gecommitteerd aan de internationale samenwerking Blue Deal. Hierbij helpen Nederlandse waterschappen wereldwijd in het streven naar veilig en drinkbaar water. We bieden hulp, creëren kansen voor het bedrijfsleven en leren van andere landen. Zo blijven de Nederlandse waterbeheerders hun werk verbeteren.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- We zijn nieuwe samenwerkingen aangegaan met Wereld Waternet en waterschap Vechtstromen om gezamenlijk een bijdrage te leveren bij al bestaande programma's ver weg, in eSwatini (Blue Deal) en Laos (WaterWorx). In september vinden de eerste fysieke missies plaats waarvoor WL medewerkers levert. We bereiden de missies voor en sorteren voor op Blue Deal fase twee.

Innovatie en duurzaamheid

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We innoveren om vanuit vernieuwing en verbetering bij te dragen aan optimaal, efficiënt en veilig waterbeheer. Innovatie en optimalisatie gaat over nieuwe producten ontwikkelen én over het verbeteren van bestaande producten of processen. Met en zonder inzet van extra middelen.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Tot dusverre hebben zeven initiatieven in 2021 gebruik gemaakt van het innovatie- en duurzaamheidsfonds. Ook zijn er enkele initiatieven in voorbereiding. Denk bijvoorbeeld aan de Water Innovation Challenge, die we samen met WML en WBL voorbereiden.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Het werkproces innovatie en duurzaamheid (innovatie funnel) is ingericht en hierin zullen de meest waardevolle ideeën tot uitvoer gebracht worden. Dit met het oog op optimaal, efficiënt en veilig waterbeheer.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Alle ideeën en initiatieven worden beoordeeld en conform mandaat ter besluitvorming voorgelegd. Op 1 september 2021 is 7 maal een gebruik gemaakt van het innovatie- en duurzaamheidsfonds.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We zoeken aansluiting bij innovatieve en duurzame bedrijven, kijken voortdurend wat we van anderen kunnen leren en overnemen. Ook hier de blik vol naar buiten.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Binnen de mogelijkheden die er zijn wordt actief de samenwerking met bedrijven en kennisinstellingen opgezocht. Met nagenoeg alle kennisinstellingen zijn relaties gelegd. Ook bedrijven/startups die raakvlakken hebben met de werkzaamheden van het waterschap worden actief benaderd/gemonitord. Dit is een continue proces.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Om succesvol te innoveren en optimaliseren is samenwerking essentieel. Deze wordt actief opgezocht door relaties verder uit te bouwen gericht op meervoudige waardecreatie.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● De resultaten van het "Sustainability Assessment" (= duurzaamheidsbeoordeling) zijn bekend. Deze hebben betrekking op hoe WL kan samenwerken met organisaties/actoren om de duurzaamheidsdoelstellingen voor 2050 te bereiken. Er zijn aanbevelingen gedaan over hoe strategische samenwerkingen kunnen worden aangegaan en verbeterd. Deze aanbevelingen worden meegenomen in het verder uitbouwen van samenwerkingsverbanden gericht op innovatie en duurzaamheid.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- In 2021 voeren we het duurzaamheidsprogramma uit om de doelen en doelstellingen die in 2020 zijn vastgesteld te bereiken.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Een meerjarig actieplan is in voorbereiding. Voor 2021 is een aantal "no-regret" acties in voorbereiding en in uitvoering.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- We hebben aandacht voor technische innovatie én voor sociale innovatie: bestuurlijke vernieuwing, gebiedsmanagement en participatie van inwoners en medewerkers.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

● Innovatie en duurzaamheid zijn speerpunten van het organisatieontwikkelingstraject "Eenvoud en Focus", met als doel collega's te stimuleren tot transitie. In de programma's en projecten worden innovatieve werkwijzen ingezet.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Innovatie doen we samen met de omgeving. Daarom werken WL en WBL samen met de gouden driehoek van opleidingsinstituten, bedrijfsleven en kenniscentra. In 2021 de gouden driehoek uitbreiden. Dit betekent van een triple helix aanpak naar een multi helix. Niet langer alleen een driehoek tussen overheid-bedrijfsleven-onderwijs vormen. Burgers, klanten, consumenten, investeerders, designers, kunstenaars en corporaties erbij betrekken. Zoeken naar verbindingen tussen technologie, design en

sociale innovatie en hiertoe een plan opstellen hoe dit structureel in te richten.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- De resultaten van het "Sustainability Assessment" (= duurzaamheidsbeoordeling) uitgevoerd door 6 studenten van de Universiteit Maastricht zijn bekend en worden meegenomen in het verder uitbouwen van duurzame samenwerkingsverbanden. Plan is in voorbereiding.

Begroting 2021 - wat gaan we ervoor doen in 2021?

- Vanuit het programma WiB omarmen wij initiatieven om op diverse terreinen regenwater af te koppelen van het riool. We zijn op dit moment betrokken bij een aantal initiatieven.

Najaarsrapportage 2021 - wat hebben we ervoor gedaan in 2021?

- Binnen de projecten Water in Balans stimuleren we gemeenten om zowel privaat als publiek het regenwater af te koppelen om zo de wateroverlast te beperken. Een van de projecten waar dit nu actief gebeurt is in de gebiedspilot Meerssen voor het bedrijven terrein Bamford (Ulestraten). Omdat uit de haalbaarheidsstudie afkoppelen in de gebiedspilots Meerssen en Oirsbeek is gebleken dat dit afkoppelen op lössgrond niet gemakkelijk en daarmee duur en tijdrovend is, start het waterschap in 2021 -samen met Zuid-Limburgse gemeenten- een onderzoek naar optimalisatie van infiltratiemogelijkheden.

Indicator	Begroting 2021	VJR 2021 1 mei 2021	NJR 2021 1 sep 2021	Einddoel	Jaar
Bestuur en organisatie					
8) innovatieve en duurzame initiatieven uitgewerkt in pilots/deelnames	7	3	7	15	2025

7.3 Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Bestuur en Organisatie	Begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	66.431.700	68.073.100	46.101.788	68.418.645	345.545
Opbrengsten	3.519.400	4.875.400	1.910.899	4.921.520	46.120
Netto kosten exclusief doorberekende kosten en bijdrage WBL en BsGW	62.912.300	63.197.700	44.190.888	63.497.125	299.425

De toelichting op de hogere kosten is opgenomen in paragraaf 9.1. In deze paragraaf worden alle bijstellingen per kostensoort toegelicht inclusief de aanduiding of het een structurele of incidentele bijstelling betreft en wordt aangegeven op welk programma deze bijstelling betrekking heeft. In paragraaf 9.2 is de toelichting over de hogere opbrengsten te vinden.

Structurele kosten

- Contractaanpassingen leaseauto's + € 180.000 (pagina 95);

Incidentele bijstelling van de kosten

- Afschrijvingen + € 51.800 (pagina 92)
- Rente langlopende rekeningen + € 5.600 (pagina 92)
- Personeelslasten
 - Salarissen huidig personeel en bestuur inclusief sociale lasten - € 145.098 (pagina 93)
 - Personeel van derden + € 66.375 (pagina 93)
 - Aandeel exploitatie kantine - € 5.000 (pagina 93)
- Goederen en diensten van derden
 - WOZ diensten rijksfactuur - € 26.000 (pagina 94);
 - Cursus footprint methodology + € 10.285 (pagina 94);
 - Coda upgrade en strippenkaart Infor, Zaaksysteem, Sjablonengenerator + € 55.000 (pagina 94);
 - Diensten HWH - € 188.000 (pagina 94);
 - Onderhoud verouderde installaties + € 22.000 (pagina 95);
 - Beperkte afvoer vuil en reststoffen + € 2.500 (pagina 94)
 - Juridisch advies extern bureau + € 100.000 (pagina 94)
 - Teamontwikkeling en representatie (extra personeel) + € 5.760 (pagina 95)
 - Minder afname kantoorartikelen wegens Covid - € 6.000 (pagina 95)
 - Opschoning abonnementen - € 11.000 (pagina 94)
 - Minder gebruik multi-functionals wegens Covid - € 30.000 (pagina 94)
 - Verlaging i.v.m. opzegging diensten vaste telefonie en digitalisering - € 30.000 (pagina 95)

Incidentele opbrengsten

- Opbrengst rente rekening courant - € 31.700 (pagina 97);

- Personele baten overboeking vanuit salarissen i.v.m. dekking kosten trainee + € 27.000 (pagina 97);
- Bijdragen van derden. Goodwillvergoeding BsGW + € 14.050 (pagina 97);
- Waterschapsbelastingen -/- € 94.500 (pagina 98);
- Interne verrekeningen, geactiveerde lasten i.v.m. dekking kosten trainee+ € 50.820 (pagina 98)

Investerings

(bedragen in €'s x 1.000)

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	Uitgaven 2021			Inkomsten 2021		
			Begroting	Realisatie t/m 3-8-21	Prognose	Begroting	Realisatie t/m 3-8-21	Prognose
P501003	10	Projecten facilitair 2018-2019	36	19	36	-	-	-
P501005	20	Verbouwing locatie Horst	803	323	803	-	-	-
P502014	5	Roadmap Informatievoorziening 2017-2021	650	433	650	-	-	-
	10	Projecten facilitair 2020/2021 ev.	50	-	50	-	-	-
PROGRAMMA BESTUUR EN ORGANISATIE			1.539	775	1.539	-	-	-

Projecten waarbij geen projectnummer is vermeld zijn nog op te starten projecten uit de kadernota 2020-2025 (omschrijving begint met KD) óf door het prioriteer en programmeerteam geprogrammeerde nieuwe projecten voor 2022.

Najaarsrapportage 2021 - financieel

waterschap
limburg

8 Kredietvoting en -verlening

In de voorgaande hoofdstukken zijn per programma (§ 2.2, 3.2 en 4.2) de jaargebonden netto investeringsuitgaven (uitgaven en inkomsten) voor 2021 getotaliseerd weergegeven.

Op concernniveau sturen we op deze netto investeringsuitgaven in enig jaar.

Naast de jaarlijkse netto investeringsuitgaven zijn in de Begroting 2021 per investeringsproject ook de beschikbaar gestelde kredieten opgenomen (bijlage J, investeringsoverzicht). Deze kredieten zijn noodzakelijk om gelegitimeerd (i.e. rechtmatig) uitgaven van investeringsprojecten te mogen doen. Binnen de kredieten mogen uitgaven over meerdere jaren worden verantwoord. We noemen kredieten daarom jaaroverschrijdend.

Procedure investeringskredieten:

1. Bij de vaststelling van de Begroting is door het algemeen bestuur (AB) per programma een krediet gevoteerd. Dit kan in de voorjaars- en/of najaarsrapportage worden bijgesteld.
2. Het dagelijks bestuur (DB) mag voor een individueel investeringsproject binnen een programma een krediet verlenen.
3. In de jaarrekening wordt door het AB het saldo van het gevoteerde krediet per programma ingetrokken. Dit saldo betreft de niet door het DB verleende kredieten in het verslagjaar.

Conform de 'verordening ex artikel 108 beleids- en verantwoordingfunctie Waterschap Limburg' (art. 6 en 7) wordt over de door het DB verleende kredieten in de voor- en najaarsrapportage evenals de jaarrekening gerapporteerd aan het AB. Aan deze verplichting wordt onderstaand voldaan. Op grond van de huidige inzichten is bijstelling van het door het AB gevoteerde krediet noodzakelijk:

Netto kredietvoting/-verlening per programma	AB 2021			DB 2021	Bijstelling AB
	Begroting	Gewijzigde begroting	Prognose		
Hoogwaterbescherming Maas: waterveiligheid	16.900.000	16.900.000	16.900.000	11.454.000	-
Zuiveren en waterketen	-	-	-	-	-
Waterkwaliteit	300.000	300.000	400.000	400.000	100.000
Klimaatadaptatie regionaal systeem	15.800.000	15.800.000	28.800.000	19.678.700	13.000.000
Crisisbeheersing	1.300.000	1.300.000	1.300.000	754.000	-
Bestuur en organisatie	100.000	228.000	228.000	128.000	-
Totaal netto kredietvoting / -verlening	34.400.000	34.528.000	47.628.000	32.414.700	13.100.000

Onderstaand worden de door het DB beschikbaar gestelde krediet per programma toegelicht. Ook wordt per programma een bijstelling in de kredietvoting door het AB opgenomen, indien relevant en/of noodzakelijk.

8.1 Programma Hoogwaterbescherming Maas: waterveiligheid

Kredietverlening (DB)

- Wettelijke beoordeling primaire waterkeringen (uitgaven € 1.600.000).
Het waterschap is wettelijk verplicht (Waterwet) om vóór 1 januari 2023 haar primaire waterkeringen te beoordelen in het kader van de Landelijke Beoordeling Overstromingskansen (LBO-1). Voor de beoordeling dient ca. 185 km primaire waterkeringen (inclusief ca. 700 kunstwerken) te worden beoordeeld op basis van het wettelijke beoordelingsinstrumentarium (WBI). De beoordeling geeft duidelijkheid over de actuele (peildatum 1-1-2023) veiligheidsstatus van de dijktrajecten in relatie tot de wettelijke norm. Waterkeringen die niet voldoen aan de norm worden verbeterd via het hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Uiterlijk in 2050 dienen de primaire waterkering aan de wettelijke normen te voldoen. De beoordeling van de primaire waterkeringen is een belangrijke eerste stap.
- Solidariteitsbijdrage kosten HWBP (uitgaven € 9.854.000).
Betreft de kredietverlening voor de verantwoording van de jaarlijkse solidariteitsbijdrage aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma / Deltafonds.

Kredietvoting (AB)

Bijstelling kredietvoting: n.v.t.

8.2 Programma Waterkwaliteit

Kredietverlening (DB)

- Innovatieve aanpak waterkwaliteit landelijk gebied (uitgaven € 400.000).
Voor de verbetering van de waterkwaliteit in het landelijk gebied wat betreft nutriënten is er nog een behoorlijke opgave om de KRW doelen te realiseren. We toetsen samen met Wageningen Universiteit & Research (WUR) op 2 locaties bij verzameldrainen in landbouwgebied de mogelijkheden om de waterkwaliteit wat betreft nutriënten te verbeteren door middel van een innovatieve en duurzame aanpak, te weten de aanleg van een moerasfilter ("constructed wetland") en een variant daarvan ("woodchip bioreactor"). Deze aanpak treedt niet in de plaats van een zuivere bron-benadering (terugdringen bemestingsdruk), maar draagt wel bij aan het verminderen van de oppervlaktewaterbelasting met nutriënten.

Kredietvoting (AB)

Bijstelling kredietvoting +€ 100.000

In de kredietvoting van de begroting 2021 was rekening gehouden met een kredietverlening projecten binnen het programma waterkwaliteit van € 300.000, waardoor bijstelling door het AB noodzakelijk is.

8.3 Programma Klimaatadaptatie regionaal systeem

Kredietverlening (DB)

- Peelkanalen 'Waterakkoord Peelkanalen' en 'Samenwerkingsovereenkomst Peelkanalen tussen WL en Waterschap Aa en Maas' (uitgaven € 8.700.000 en inkomsten € 2.570.000); Vervanging assets (uitgaven +/- € 1.600.000).

De Peelkanalen vormen samen de hoofdverbinding tussen de Noordervaart en de verschillende voedingsgebieden in Midden- en Noord-Limburg en Zuidoost Brabant. Zij vormen de ruggengraat voor wateraanvoer en -afvoer voor de Peelregio. Het projectgebied omvat het Kanaal van Deurne (Limburg + N-Br.), de Helenavaart (Limburg + N-Br.) en het Peel- of Defensiekanaal van Griendtsveen (Limburg) tot Oploo (N-Br.).

De Peelkanalen in de huidige vorm zijn niet afgestemd op de verhoogde wateraanvoer en om nu en in de toekomst de voedingsgebieden efficiënt te voorzien van voldoende water, respectievelijk om in perioden met hevige regenval het overtollige regenwater af te voeren zonder overlast voor de omgeving. De opgave en de in dat licht noodzakelijke investeringen van zowel Waterschap Aa en Maas als Waterschap Limburg betreft hoofdzakelijk groot onderhoud: uitbaggeren van de kanalen, aanpassen van langsliggende kades en ook systeemoptimalisaties: aanpassen en automatiseren van waterverdeel- en regelkunstwerken.

Uitvoering van de maatregelen draagt direct bij aan de doelstellingen:

- Regionale droogtebestrijding (voor landbouw en natuur);
 - Klimaatrobuuste watersystemen (voorkomen van wateroverlast); en
 - Gewenste natuurontwikkeling in de Pelen.
- Regenwaterbuffer Vijlenerbergweg (uitgaven € 84.000 en inkomsten € 28.000)

De uitbreiding van deze buffer is een eerste snelle stap in de aanpak om het stroomgebied van de Mechelderbeek aan de T=25 norm te laten voldoen, binnen het programma Water in Balans. Hiervoor zal in het stroomgebied een substantieel aantal extra m³ in knop 3, ons eigen watersysteem, worden opgevangen. De uitbreiding van deze buffer is hiervoor een eerste grote stap. In de verkenning Mechelderbeek die nu wordt opgestart zal de daadwerkelijke opgave (T=25, T=100) bepaald worden. Voor de oplossing komen alle vier de knoppen in beeld. Door de vergroting van de buffer Vijlenerbergerweg met 3.600 m³ naar 8.200 m³ wordt de wateroverlast voor de benedenstrooms gelegen woningen op korte termijn al verminderd.
 - Geleenbeek Oude Maas (uitgaven € 1.175.000 en inkomsten € 767.500)

Aan de oostkant van de Molenplas en de Biltplas in de gemeente Maasgouw wordt de Verlengde Oude Maas aangelegd, zodat vissen vanuit de Maas naar de Geleenbeek kunnen zwemmen. Nu migreren vissen niet tot de Geleenbeek. Waterschap Limburg, Rijkswaterstaat en Natuurmonumenten zijn voornemens om dit knelpunt samen op te lossen. Waterschap Limburg en Rijkswaterstaat leggen deze Verlengde Oude Maas aan in het kader van het beekmondingconvenant (KRW-doelstelling). Natuurmonumenten is eigenaar en beheerder van de Molen- en Biltplas en een groot deel van de aangrenzende natuur.

- Ontwikkeling klimaat-adaptatiemodel spoor 2 (uitgaven € 1.252.000)
Als waterschap gebruiken we al jarenlang hydrologische modellen die ingezet worden bij zowel crisisbeheersing, beleidsvraagstukken als operationele advisering. De modellen en meetdata moeten daarbij een zekere nauwkeurigheid hebben om betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Niet al deze functionaliteiten zijn nu beschikbaar en de bestaande modellen zijn verouderd. Tevens ontbreekt het deels aan benodigde data en aan instrumentaria om de data efficiënt in te zetten voor de modellen. Om in de toekomst op effectieve wijze alle verschillende vragen rondom klimaat-adaptatie te kunnen beantwoorden is een doorontwikkeling nodig van het hydrologisch instrumentarium naar een zogenaamd integraal klimaat-adaptatiemodel. Een breed inzetbaar, flexibel modelinstrumentarium waarmee we o.a. realtime voorspellingen kunnen doen bij extreem natte of droge weersomstandigheden, snel en effectief klimaatscenario's kunnen doorrekenen en simulaties en analyses kunnen uitvoeren op alle vereiste schaalniveaus. We krijgen hiermee een belangrijk ondersteunend instrument voor de Centrale Regiekamer.
- Herinrichting Geleenbeek Corio Glana Highlight 16 en 17 (uitgaven € 1.145.000)
In het verleden is de Geleenbeek voor de afvoer van mijnwater genormaliseerd, vastgelegd in betontegels en verbreed. Deze genormaliseerde en vastgelegde beekloop van de Geleenbeek voldoet niet aan de doelstellingen van de KRW en de functie Natuurbeek op zowel het vlak van de morfodynamiek, als op het vlak van vismigratie en waterkwaliteit. In een groot samenwerkingsverband, waar Waterschap Limburg in participeert, is gewerkt aan een inrichtingsvisie en realisatie van een integrale ontwikkeling van het Geleenbeekdal, onder de titel Corio-Glana. In 2014 is gestart met de realisatie van de beekdalontwikkeling. Een groot aantal deelgebieden (genoemd highlights) zijn al volledig gerealiseerd of zijn in uitvoering. De voorbereiding van de herinrichting van de highlights 16 en 17 (Biesenhof-Daniken en Daniken-Beekstraat) staat nu op de rol.
- Ontkluizing Keutelbeek Geleen (uitgaven € 455.000).
De Keutelbeek is vanaf de kern Beek tot aan de monding in de Geleenbeek in Geleen overkluisd. De ecologische (KRW) toestand van de overkluizing is zeer slecht. Daarnaast treedt bij piekbuien op diverse plekken in de kernen Beek, Neerbeek en Geleen wateroverlast op. Daarnaast bestaat de wens om de beek weer zichtbaar te maken.
- Schelkensbeek (aanvullend uitgaven € 580.000 en inkomsten € 353.000).
Het gebied rondom de Schelkensbeek heeft in juni/juli 2016 veel wateroverlast gehad; aanleiding om de Schelkensbeek als gebiedspilot op te nemen in het programma Water in Balans. In juli 2018 is de eindversie van een door de streek gedragen klimaatproof ontwerpplan 'Aanpak hydrologische knelpunten watersysteem' voor de herinrichting van Schelkensbeek opgeleverd. Eind 2018 is gestart met de voorbereiding van de maatregelen. In de uitwerking is onderscheid gemaakt naar: fase 1, de relatief snel uit te voeren no-regret maatregelen en fase 2, de overige maatregelen. Het verleende krediet heeft betrekking op de uitvoering van fase 1 (herprofilering van een aantal watergangen en vergroten, herleggen en verwijderen van een aantal duikers).

Op grond van de huidige inzichten neemt de prognose van de uitgaven toe. Op deze uitgaven worden bijdragen ontvangen vanuit het partnercontract, waardoor ook de prognose van de inkomsten toenemen.

- Gebiedspilot Oirsbeek (aanvullend uitgaven € 2.068.000 en inkomsten € 510.000).
De geplande maatregelen hebben als doel om ernstige wateroverlast, die ontstaat bij hevige neerslag, in de kernen van Oirsbeek (gemeente Beekdaelen) te verminderen. Buffers zorgen ervoor dat het afstromend regenwater opgevangen wordt in gebieden die daar speciaal voor zijn ingericht. Na de hevige bui wordt het opgevangen water gedoseerd en gecontroleerd afgevoerd, waardoor de wateroverlast vermindert.
Op grond van de huidige inzichten neemt de prognose van de uitgaven toe. Op deze uitgaven worden bijdragen ontvangen vanuit het partnercontract, waardoor ook de prognose van de inkomsten toenemen.
- Wijziging scope Geleenbeekprojecten en beschikbaar stellen krediet (uitgaven € 2.657.000).
23 Oktober 2018 is een bestuursovereenkomst gesloten met Rijkswaterstaat, waarin het waterschap bijdraagt in de kosten voor het uitvoeren van de resterende werken van het project Corridor Geleenbeek (€ 2.362.000) en voor het verleggen van de Geleenbeek binnen de nieuwe Parkzone van de verlegde A2 (€ 295.000).
Verder is het wenselijk de scope van enkele geleenbeekprojecten te wijzigen voordat de projectvoorbereiding van deze projecten start..
- Eckeltsebeek (aanvullend uitgaven € 952.600 en inkomsten € 448.700).
Op grond van de huidige inzichten neemt de prognose van de uitgaven toe (uitvoering, begeleiding en geactiveerde personeelskosten). Op deze uitgaven worden bijdragen ontvangen vanuit het partnercontract, waardoor ook de prognose van de inkomsten toenemen.
- Assetmanagement (aanvullend uitgaven € 4.700.000).
Om in 2021 maximaal uitvoering te kunnen geven aan het vervangen van assets in 2021 en het voorbereiden daarvan voor 2022 is aanvullend krediet noodzakelijk.
- Herinrichting Huilbeek (aanvullend uitgaven € 1.674.000 en inkomsten € 1.500.000).
De Huilbeek vindt zijn oorsprong in de natte natuurparel het "Beesels Broek" en stroomt in noordelijke richting door Beesel om vervolgens uit te monden in de Maas. De totale lengte van de Huilbeek is ruim 4 km.
De Huilbeek is aangemerkt in het Provinciaal Omgevingsplan als 'Natuurbeek', mede omdat deze voor een deel binnen het provinciaal natuurnetwerk (goud- en zilvergroene natuurzone) ligt. Hoewel de beek op zichzelf geen KRW-status heeft, betekent de status natuurbeek, dat het beheer en onderhoud erop gericht is om de KRW-doelen te bereiken. Hiertoe dient de Huilbeek te worden heringericht.
De monding van de Huilbeek is onderdeel van de KRW-opgave van Rijkswaterstaat. Het op orde brengen van de Huilbeek, voor zover gelegen binnen het zogenaamde WBR-gebied, is daarmee een gezamenlijke opgave voor zowel waterschap als Rijkswaterstaat. Voor het

realiseren van deze opgave werd een beekmondingenconvenant afgesloten, waarin de Huilbeek is opgenomen.

De provincie Limburg, Rijkswaterstaat en de gemeente Beesel dragen bij in de kosten van de herinrichting.

- Herinrichting Meilossing (aanvullen uitgaven € 450.000 en inkomsten € 110.000).

Het plangebied is gelegen in de gemeente Weert, tussen Altweerderheide en Weert. Waterloop de Meilossing bestaat uit twee gedeeltes. Het eerste traject loopt vanaf de Kruispeelweg tot aan de aansluiting van de Meilossing, met de Weertbeek en de Weteringbeek. Het tweede traject loopt vanaf het reeds heringerichte deel van de Meilossing, nabij de Smallepeelweg, tot aan de Heltenbosdijk. Met de herinrichting vervult het waterschap zijn ecologische en hydrologische doelstellingen in waarmee ecologische meerwaarde en een robuuster watersysteem wordt gecreëerd. Daar waar mogelijk wordt de beek op deze trajecten meanderend aangelegd, wordt het talud verflauwd en komt er ruimte voor vegetatie die zorgt voor schaduwwerking op de beek.

De provincie Limburg draagt bij in de kosten van de herinrichting.

- Herinrichting Bosbeek (uitgaven € 752.500).

De Bosbeek is een langzaam stromende, smalle terrasbeek die in de bovenloop door het landschap kronkelt en een grensscheidend waterlichaam met Duitsland is. Hier heeft het beekje een natuurlijke meanderende morfologie met gevarieerde oevers, zandbanken en dood hout. Vervolgens stroomt de beek door het vakantiepark Boschbeek en intensief gebruikt landbouwgebied (middenloop / gebied Venbeek-Flinke Venlossing). Vanaf deze trajecten tot aan de monding in een dode arm van de Roer is de beek genormaliseerd en gestuwd. In de genormaliseerde trajecten heeft de beek de uitstraling van een sloot en is sprake van diverse vismigratiebarrières en stilstaand water. Hierdoor is de ecologische waarde laag. Dit is aanleiding om de beek her in te richten.

- Herinrichting Worm (NATO-depot / Rimburg; uitgaven € 920.800).

De Worm is een grotendeels op Duits grondgebied gelegen snelstromende, meanderende heuvellandbeek. Het gedeelte waar de Worm in het beheergebied van WL ligt, ligt op de rijksgrens. De afvoer van de Worm is redelijk constant, maar tijdens hevige regenbuien treden sterke piekafvoeren op.

Het bovenstrooms gedeelte van de grensbeek, ter hoogte van Haanrade, is nog een relatief vrij meanderend, natuurlijk traject. Het benedenstroomse deel, ongeveer vanaf de monding van de Anselderbeek, is in de jaren '60 en '70 genormaliseerd, waardoor ook intensieve akkerbouw in de dalbodem mogelijk werd. De beekloop is rechtgetrokken en de bodem en oevers zijn met stortstenen vastgelegd.

De huidige inrichting van de genormaliseerde beek voldoet niet aan de doelstellingen van de KRW en de functie Natuurbeek. Belangrijke knelpunten zijn de onnatuurlijke morfologie in het plangebied en het ontbreken van houtige oeverbegroeiing (in de vorm van inheemse loofbomen).

De Worm is ook in Duitsland aangemeld als KRW-waterlichaam. Het Wasserverband Eifel-Rur is de Duitse waterbeheerder. Zij hebben in 2012 op hoofdlijnen een maatregelenkaart voor de KRW-waterlichamen in hun beheergebied opgesteld.

Kredietaanpassing bevoegdheid Secretaris Directeur

In de 'Regeling budgetbeheer en financieel mandaat Waterschap Limburg 2017' is de Secretaris Directeur bevoegd tot het verhogen van de uitgaven binnen het verleende investeringskrediet indien deze worden gecompenseerd door hogere inkomsten, waardoor een en ander budgettair neutraal verloopt (artikel 6 Verhogingen investeringsuitgaven en -inkomsten binnen een verleend krediet). In het eerste en tweede triaal 2021 heeft de Secretaris Directeur twee maal gebruik gemaakt van deze bevoegdheid:

- Lollebeek Castenrayse Vennen (uitgaven en inkomsten + € 600.000)
Bij het aanvragen van het krediet voor project Lollebeek Castenrayse Vennen was het uitgangspunt dat alle grondgerelateerde kosten door de Provincie zouden worden betaald. In een later stadium is besloten, omwille van capaciteitsgebrek (pensionering) van de grondaankoper bij Provincie, om enkele transacties via het waterschap te laten lopen. Dit betreft met name afkoop van compensatiemaatregelen, zoals afkoop van natschade, een vergoeding voor gederfde inkomsten uit kerstbomen en het aanbrengen van peilgestuurde drainage. Het project Lollebeek Castenrayse Vennen is onderdeel van de Maasgaard. De extra uitgaven worden verrekend binnen het programmabudget van de Maasgaard, waarbij de bijdrage van het waterschap vast staat. Dit betekent dat de inkomsten met eenzelfde bedrag stijgen.
- Vispassage Wittemermolen (uitgaven en inkomsten + € 45.000)
Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden aan project Vispassage Wittemermolen zijn nieuwe inzichten ontstaan over de gewenste eindsituatie. Dit betreft de volgende onderdelen: Aanpassen stapelstenen muur, Verbeteren van de bereikbaarheid door toepassen van semi-verharding, Stuw voorzien van looprooster met leuning, Afstap brug aanpassen, Plaatsen palenrooster in watergang, Verplaatsen meetpunt en Opstellen omschrijving meetnet
Om de werkzaamheden te kunnen afronden is een extra krediet van € 45.000 nodig. Omdat bij de kredietvoting de inkomsten uit het partnercontract voorzichtig zijn ingeschat en daar nu meer zekerheid over is kunnen deze worden bijgesteld met eveneens € 45.000. De netto uitgaven voor het waterschap blijven daarmee gelijk.

Kredietvoting (AB)

Bijstelling kredietvoting: + € 13.000.000.

De bijstelling is noodzakelijk omdat in de begroting geen rekening is gehouden met diverse kredietvoorstellen: Peelkanalen, regenwaterbuffer Vijlenerbergweg, Herinrichting Gleenbeek Corio Glana Highlight 16 en 17, Ontkluizing Keutelbeek Geleen, Bijdragen aan Rijkswaterstaat Geleenbeekprojecten, Herinrichting Bosbeek, Herinrichting Worm en Herinrichting Huilbeek. Bovendien blijken de totale projectkosten van de Geleenbeek Oude Maas, Ontwikkeling klimaatadaptatiemodel, Herinrichting Oirsbeek en Herinrichting Meilossing hoger dan waarmee rekening is gehouden in de begroting.

Om de overige conform de begroting geplande kredietvoorstellen aan het DB door te kunnen laten gaan is bijstelling van kredietvoting door het AB gewenst.

8.4 Programma Crisisbeheersing

Kredietverlening (DB)

- Vervanging en uitbreiding pompen (uitgaven € 754.000)
Binnen de PRIO-projecten en de gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum zijn diverse pomplocaties ofwel nieuw gerealiseerd of verbeterd. De aankoop van pompen en/of het vergroten van de capaciteit van bestaande pompen is geen onderdeel geweest van de projectscope. Voor de betreffende locaties worden in de huidige situatie doorgaans huurpompen ingezet. Door middel van voorliggend voorstel worden nieuwe pompen aangekocht voor locaties daar waar in de huidige situatie geen pomp aanwezig is, een pomp aanwezig is met een te lage capaciteit, of een type pomp aanwezig is dat niet optimaal aansluit bij de inrichting van de pomplocatie. Nadat het areaal pompen qua aantal weer op orde is, wordt overgegaan tot het vervangen van bestaande pompen (einde technische levensduur).

Kredietvoting (AB)

Bijstelling kredietvoting: n.v.t.

8.5 Programma Bestuur en organisatie

Kredietverlening (DB)

- Verbouwing locatie Horst (aanvullende uitgaven + € 128.000).
Voor de financiering van de verbouwing loods Horst en de totale bouwbegeleiding door een bouwadviesbureau is in 2020 door het dagelijks bestuur een uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld. In de periode maart 2020 / november 2020 hebben de voorbereidingen plaatsgevonden voor de meervoudig onderhandse aanbesteding. In december 2020 heeft op basis van de laagste prijs de voorlopige gunning plaatsgevonden. De inschrijving is hoger dan de raming van de bouwkosten en daarmee zijn de totale kosten hoger dan het beschikbaar gestelde uitvoeringskrediet. Het gunningsvoornemen is daarom geschied onder de voorwaarde dat het dagelijks bestuur hiermee instemt en een aanvullend krediet verleent, waarmee in de begroting 2021 geen rekening is gehouden.

Kredietvoting (AB)

Bijstelling kredietvoting n.v.t.

9 Begroting naar kosten-/opbrengstensoorten

Naast de programma's zijn de kosten- en opbrengstensoorten verplicht. Volgens de voorschriften zijn deze van informatieve waarde voor het AB waardoor een toelichting hierop niet verplicht is. Omdat het echter de besluitvorming ten goede komt zijn de kostensoorten in de begroting op hoofdlijnen toegelicht.

In de tussentijdse rapportage ligt de nadruk op de bijstelling, het verschil tussen de prognose en de begroting. Deze wordt onderstaand op hoofdlijnen beknopt toegelicht. Verder wordt aangegeven of deze bijstelling van incidentele of structurele aard is.

Rekening houdend met het bovenstaande kunnen de kosten en opbrengsten als volgt worden weergegeven.

Omschrijving	2021				
	Begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
41 Rente en afschrijvingen	19.281.200	18.818.200	17.323.443	18.875.600	57.400
42 Personeelslasten	34.453.300	36.251.720	22.174.940	36.455.320	203.600
43 Goederen en diensten van derden	27.980.000	28.811.280	15.257.529	29.767.325	956.045
4310 Goederen en diensten van derden WBL	76.531.100	76.531.100	57.398.157	76.531.100	0
4310 Goederen en diensten van derden BsGW	4.385.700	4.385.700	3.289.634	4.385.700	0
44 Bijdragen aan derden	1.359.600	1.056.700	188.758	1.093.000	36.300
4501 Toevoegingen aan voorzieningen	1.628.300	1.628.300	1.628.300	1.628.300	0
4502 Duurzaamheid en innovatie	795.000	758.900	0	732.615	-26.285
4502 Intensivering watersysteemtaak	0	0	0	0	0
Totaal kosten exclusief onvoorzien	166.414.200	168.241.900	117.260.761	169.468.960	1.227.060
81 Financiële baten	949.000	2.091.900	59.014	2.060.200	-31.700
82 Personele baten	287.500	287.500	251.865	314.500	27.000
83 Goederen en diensten aan derden	576.800	576.800	275.255	576.800	0
84 Bijdragen van derden	342.100	521.600	15.000	535.650	14.050
85 Waterschapsbelastingen	159.540.900	159.540.900	159.348.000	159.446.400	-94.500
86 Interne verrekeningen	2.893.900	4.249.900	1.628.033	4.300.720	50.820
Totaal opbrengsten	164.590.200	167.268.600	161.577.167	167.234.270	-34.330
4502 Onvoorzien	342.000	1.192.700	0	-68.690	-1.261.390
Exploitatieresultaat; opbrengsten -/- kosten	-2.166.000	-973.300		-2.234.690	

De bijstelling van lagere kosten en hogere opbrengsten is **groen** ingekleurd, omdat dit een positief effect heeft op het exploitatieresultaat 2021. Hogere kosten en lagere opbrengsten hebben een negatief effect op het exploitatieresultaat 2021 en zijn **rood** ingekleurd.

De bijstelling van de kosten en opbrengsten onderverdeeld naar incidenteel en structureel kan als volgt worden weergegeven:

Omschrijving	Bijstelling	Structureel	Incidenteel
Kosten	1.227.060	180.000	1.047.060
Opbrengsten	-34.330	0	-34.330
Opbrengsten -/- kosten	-1.261.390	-180.000	-1.081.390

De totale bijstelling heeft bij volledige realisatie een negatief effect op het jaarrekeningresultaat 2021. De structureel hogere kosten van € 180.000 hebben een geringe opbrengststijging van de belastingopbrengst watersysteemheffing vanaf 2022 tot gevolg. De structurele van de bijstelling van de kosten in 2022 wordt opgenomen in de voorjaarsrapportage 2022. Het exacte percentage wordt nog uitgerekend.

Onderstaand worden de bijstellingen per kosten- en opbrengstesoort toegelicht, waarbij wordt aangegeven of de bijstelling een incidenteel of structureel karakter heeft. Teven wordt aangegeven op welk programma de mutatie betrekking heeft.

Voor de programma's worden de volgende afkortingen gebruikt:

- Hoogwaterbescherming Maas: waterveiligheid HM
- Zuiveren en waterketen ZW
- Waterkwaliteit KW
- Klimaatadaptatie regionaal systeem KRS
- Crisisbeheersing CB
- Bestuur en organisatie B&O

9.1 Kosten

Toelichting rente en afschrijvingen	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
<ul style="list-style-type: none"> • Afschrijvingen <p>Op basis van de geprognosticeerde netto investeringsuitgaven in 2021 zijn de afschrijvingskosten herkend en bijgesteld.</p>	+ 51.800	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> • Rente <p>Per saldo is sprake van een toename van de 'rentekosten langlopende geldleningen' met afgerond € 5.600.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De rentepercentages die gemoeid zijn met de herziening van de kredietopslag van de 'basisrentelening' per 31 mei 2021 en de 'basisrentelening' per 1 oktober 2021 met 1 jaar (tot 31 mei 2022 respectievelijk 1 oktober 2022) zijn hoger uitgevallen dan geraamd waardoor de rentekosten toenemen en een bijraming van € 5.600 in 2021 noodzakelijk is op de post 'rente langlopende 	+ 5.600	Incidenteel	B&O

geldleningen'.			
Totaal rente en afschrijvingen	+ 57.400 0	Incidenteel Structureel	

Personeelslasten

Toelichting personeelslasten	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
<ul style="list-style-type: none"> Salarissen huidige personeel en bestuur (incl. sociale premies) Personeel van derden Personeel van derden trainees Personeel van derden i.v.m. ziekte Organisatieontwikkeling <p>De beschikbare loonruimte in 2021 in verband met het later invullen van vacatures wordt incidenteel:</p> <ol style="list-style-type: none"> voor € 66.375 overgeheveld naar de post personeel derden voor het opvangen van de kosten die gemoeid zijn met de inhuur van tijdelijk personeel voor € 75.000 gebruikt ter dekking van de kosten voor advies waterkwaliteit (vervanging adviseur waterkwaliteit niet meegenomen in VJR) voor € 13.000 voor de bekostiging projectlabels. Dekking kosten bestuursondersteuning € 26.348 Per saldo voor € 35.625 overgeheveld naar salarissen en sociale premies van personeel derden en organisatieontwikkeling. <p>Geen geheel budget neutrale overboekingen. Met name veroorzaakt door overschrijding 'personeel van derden i.v.m. ziekte' van € 126.000 en overschrijding 'personeel van derden trainees van € 71.000.</p>	<p>-/- 145.098</p> <p>+ 217.998</p> <p>+ 143.600</p> <p>+151.500</p> <p>-/- 159.400</p>	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Aandeel in kantinekosten <p>Als gevolg van Corona is er minder afname van catering</p>	-/- 5.000	Incidenteel	B&O
Totaal personeelslasten	+ 203.600 0	Incidenteel Structureel	

Goederen en diensten van derden.

Toelichting Goederen en diensten van derden	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
<ul style="list-style-type: none"> Bestrijding Waternavel 	+ 715.000	Incidenteel	KRS

Toelichting Goederen en diensten van derden	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
<p>Adviezen en onderzoeken derden</p> <ul style="list-style-type: none"> Overboeking vanuit salariskosten ivm adv waterkwaliteit (75K) en bekostiging projectlabels (13K). Restantbedrag uitvoeren Quickscans (50K). 	+ 138.000	Incidenteel	KRS
<ul style="list-style-type: none"> Project eDNA, voedselwebanalyse (gezamenlijk project van meerdere waterschappen waarbij DNA-technieken worden ingezet om zicht te krijgen op de samenstelling van het leven in stromende wateren) <p>Vanwege het innovatieve karakter wordt dit onderzoek gedekt uit het budget voor duurzaamheid en innovatie, waardoor de budgetoverheveling budgettair neutraal verloopt.</p>	+ 16.000	Incidenteel	WK
<ul style="list-style-type: none"> Coda upgrade en inzet strippenkaarten leveranciers 	+ 55.000	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Abonnementen Opschoningsactie abonnementen 	-/- 11.000	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Beperkte afvoer vuil en reststoffen 	-/- 2.500	Incidenteel	KRS
<ul style="list-style-type: none"> Beveiliging Loods Sittard 	+ 2.500	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Diensten duurzaamheid Cursus tbv water foodprint methodology <p>Vanwege het innovatieve karakter wordt dit onderzoek gedekt uit het budget voor duurzaamheid en innovatie, waardoor de budgetoverheveling budgettair neutraal verloopt.</p>	+ 10.285	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Diensten HWH <p>Vanuit HWH is de de bijdrage geactualiseerde begroting 2021 1.241.437 incl. BTW en een teruggave afrekening 2020 van - € 288.138 aangeleverd. Dit resulteert m.b.t. het beschikbare budget voor een incidentele verlaging van € 188.000.</p>	-/- 188.000	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Diensten rijksfactuur <p>De kosten die in rekening worden gebracht middels de Rijksfactuur voor het onderdeel WOZ en Landelijk Voorziening WOZ bedragen in 2021 €1.537.940 en zijn lager uitgevallen dan de raming. Omdat in de begroting 2021 is uitgegaan van een bedrag van € 1.563.900 is op de post 'aanslagen watersysteemheffing' (431027-31400) een aframing mogelijk van € 25.960 ofwel afgerond € 26.000.</p>	-/- 26.000	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Huur roerende goederen <p>Enmalige budgetverlaging ivm Covid maatregelen waardoor minder gebruik gemaakt is van multifunctionals op kantoor (gebruikerskosten afdrukken)</p>	-/- 30.000	Incidenteel	B&O

Toelichting Goederen en diensten van derden	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
<ul style="list-style-type: none"> Kantoorartikelen als gevolg van corona is er sprake van minder afname kantoorartikelen doordat voornamelijk wordt thuisgewerkt en er veel minder mensen aanwezig zijn op de locaties 	-/- 6.000	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Onderhoud gebouwen Verouderde technische installaties en aanvraag energielabel 	+ 22.000	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Juridisch advies extern bureau (beschikbare capaciteit, specifieke thema's) 	+100.000	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Teamontwikkeling en representatie (uitbreiding personeel) 	+5.760	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Lease-auto's Het wagenpark bestaat inmiddels uit 79 auto's. Hiervan zijn de maandelijkse lease- en brandstoftarieven gestegen als gevolg van meer kilometers. De brandstofvoorschotten zijn verrekend en hebben geleid tot contractaanpassing bij Hitaschi. Contractaanpassingen Dutchlease. De benzineprijzen en kosten verzekeringen zijn gestegen. Herstellkosten ingenomen auto's. Laadpalen en tijdelijke voorloopauto's bestuurders. Aankomende leaseauto's bestuurders. Huur 2 auto's voor medewerkers NLW. 	+ 180.000	Structureel	B&O
Overige diensten derden			
<ul style="list-style-type: none"> Inzet projectleider informatieknooppunt 	+ 15.000	Incidenteel	KRS
<ul style="list-style-type: none"> Overschrijden op het uitvoeringsbudget communicatie. Dit gezien enkele ontwikkelingen zoals: Organisatie Deltacongres, Inzet communicatiemiddelen tbv de taskforces, Creatief concept corporate communicatie (wpp externe communicatie) 	+ 29.400	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Overheveling vanuit wpp centraal management naar externe communicatie 	-/- 29.400	Incidenteel	B&O
Telefoonkosten ca			
<ul style="list-style-type: none"> Eenmalige budgetverlaging van € 10.000 ivm lagere gebruikerskosten mobiel data meetpunten. 	-/- 10.000	Incidenteel	KRS
<ul style="list-style-type: none"> Kostenverlaging van € 30.000 i.v.m. opzegging diensten t.b.v. vaste telefonie en verdere digitalisering telefonie afgelopen j 	-/- 30.000	Incidenteel	B&O
Totaal Goederen en diensten van derden	+ 776.285 + 180.000	Incidenteel Structureel	

Bijdragen aan derden

Toelichting Bijdragen aan derden	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
<ul style="list-style-type: none"> Bijdrage aan Provincie Limburg (actie bezem door de kast) agrariërs kunnen gewasbeschermingsmiddelen inleveren bij Provincie Limburg. 	+ 36.300	Incidenteel	WK
Totaal Bijdragen aan derden	+ 36.300 0	Incidenteel Structureel	

Duurzaamheid en innovatie

Toelichting Duurzaamheid en innovatie	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
Overheveling budget tbv cursus water footprint methodology (-10.285) en project eDNA-voedselwebanalyse (-16.000)	-/- 26.285	Incidenteel	n.v.t.
Totaal Duurzaamheid en innovatie	-/- 26.285 0	Incidenteel Structureel	

Onvoorzien

Het saldo van onvoorzien neemt af met € 1.261.390:

De hoogte van de post onvoorzien 2021 bedraagt per 1 september 2021:

• Primitieve begroting	€	342.000
• Voorjaarsrapportage	€	850.700
• Najaarsrapportage	-/- €	<u>1.261.390</u> +
Totaal	-/- €	68.690

9.2 Opbrengsten

Financiële baten

Toelichting Financiële baten	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
<ul style="list-style-type: none"> Rente rekening courant <p>In verband met een positieve liquiditeitspositie (overliquiditeit) van het waterschap is de financiering middels kasgeldeningen, die een negatieve rente ofwel een renteopbrengst genereren, in 2021 beperkt gebleven. Hierdoor is het noodzakelijk om de post 'renteopbrengst rekening-courant', waarvan de raming € 35.000 bedraagt af te ramen met € 31.700.</p>	- 31.700	Incidenteel	B&O
Totaal Financiële baten	- 31.700 0	Incidenteel Structureel	

Personele baten

Toelichting Personele baten	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
<ul style="list-style-type: none"> Uitkeringen salaris / sociale lasten <p>Overboeken bedrag vanuit uitkering salaris / soc i.v.m. dekking kosten vervanging.</p>	+ 27.000	Incidenteel	B&O
Totaal Personele baten	+ 27.000 0	Incidenteel Structureel	

Bijdragen van derden

Toelichting Bijdragen van derden	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
<p>Per 1 januari 2021 is de gemeente Mook en Middelaar toegetreden tot de BsGW. Mook en Middelaar zal aan de founding fathers van de BsGW, te weten het waterschap Limburg en de gemeente Venlo een éénmalige goodwillvergoeding betalen van € 12,50 per inwoner voor gedane investeringen in het verleden. De totale goodwillvergoeding bedraagt € 98.113, waarvan € 84.304 voor ons waterschap. De goodwillvergoeding wordt in zes jaarlijkse termijnen betaald. Voor WL resulteert dit in een jaarlijks bedrag van € 14.050. Omdat hiermee in de begroting nog geen rekening was gehouden is kan de post 840401-80500 in de begroting 2021 met € 14.050 worden bijgeraamd. Dit betreft een incidentele bijdrage omdat hiermee in de conceptbegroting 2022 rekening is gehouden.</p>	+ 14.050	Incidenteel	N.v.t.

Totaal Bijdragen van derden	+ 14.050 0	Incidenteel Structureel	
-----------------------------	---------------	----------------------------	--

Waterschapsbelastingen

Toelichting Waterschapsbelastingen	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
Op basis van de in de verslagperiode opgelegde aanslagen is door de BsGW een prognosewijziging over de belastingjaren 2020 en 2021 uitgebracht wat resulteert in de volgende aanpassingen:			
<ul style="list-style-type: none"> Watersysteemheffing ingezetenen, als gevolg van een toename van het aantal ingezetenen. 	+ 233.700	Incidenteel	n.v.t.
<ul style="list-style-type: none"> Verontreinigingsheffing: als gevolg van een afname van het aantal ve's voor de verontreinigingsheffing (Sitech) in 2020 en 2021 	- 123.400	Incidenteel	n.v.t.
<ul style="list-style-type: none"> Zuiveringsheffing bedrijven: als gevolg van een afname van 16.000 vervuilingseenheden voor bedrijven in 2020 	- 836.200	Incidenteel	n.v.t.
<ul style="list-style-type: none"> Zuiveringsheffing huishoudens: als gevolg van een toename van het aantal huishoudens in 2020 en 2021 - in totaliteit 12.000 ve's 	+ 630.400	Incidenteel	n.v.t.
<ul style="list-style-type: none"> Oninbaarverklaring (correctie opbrengsten) als gevolg van hogere opbrengst watersysteemheffing 	- 1.000	Incidenteel	n.v.t.
<ul style="list-style-type: none"> Oninbaarverklaring (correctie opbrengsten) als gevolg van hogere opbrengst zuiveringsheffing 	+ 2.000	Incidenteel	n.v.t.
Totaal Waterschapsbelastingen	- 94.500 0	Incidenteel Structureel	

Interne verrekeningen

Toelichting Interne verrekeningen	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
<ul style="list-style-type: none"> Geactiveerde lasten 	+ 50.820	Incidenteel	B&O
Verhoging geactiveerde lasten trainee TM			
Totaal Interne verrekeningen	+ 50.820 0	Incidenteel Structureel	

10 Reserves en voorzieningen

In de voorschriften is opgenomen dat onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen expliciet dienen te worden toegelicht in de begroting en gerapporteerd in de tussentijdse rapportages.

10.1 Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve calamiteiten watersysteembeheer

Doel bestrijding van de kosten van calamiteiten (o.a. hoogwater, wateroverlast, droogte etc.).
Omvang gemaximeerd op € 2.000.000.
Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 990.816
Onttrekking Uitgaven in 2021: € 2.320.681.

Bestemmingsreserve riool overstorten

Doel het bevorderen van gemeentelijke projecten die als doel hebben de belasting van afvalwater op het huidige oppervlaktewater- en zuiveringssysteem terug te brengen.
Omvang een jaarlijks bedrag van € 300.000 voor de jaren 2012-2016, totaal €1.500.000, aangevuld met het surplus van de 'reserve afkoppelen verhard oppervlak' van € 697.368.
Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 3.491.749.
Onttrekking Uitgaven in 2021 nihil

Bestemmingsreserve risicovolle beplanting waterkering/achterstallig onderhoud

Doel het verwijderen van risicovolle beplantingen op waterkeringen die de primaire taak van de keringen zouden kunnen belemmeren/uitvoeren achterstallig onderhoud.
Omvang Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 303.016.
Onttrekking Uitgaven in 2021 nihil

Bestemmingsreserve waterkwaliteit/Nieuw Limburgs Peil Next Generation

Doel integrale, gebiedsgerichte analyse en aanpak van knelpunten op het vlak van waterkwaliteit, waterkwantiteit, ruimtegebruik en grondgebruik. Het accent ligt hierbij op het oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit.
Omvang Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 310.713.
Onttrekking Uitgaven in 2021: nihil.

Bestemmingsreserve IBRAHYM waterkwaliteitsmodellering

Doel het huidig modelinstrumentarium moet geschikt gemaakt worden voor toepassing toestand beschrijven, effectvoorspelling maatregelen) in IBRAHYM ten behoeve van de waterkwaliteitsmodellering.
Omvang Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 69.000.
Onttrekking Uitgaven in 2021: nihil.

Bestemmingsreserve netcentrisch werken

Doel	opzetten en implementeren van netcentrisch werken. Dit is een vorm van informatiemanagement binnen organisaties waarbij bestuurders en diensten gelijktijdig over een eenduidig beeld van een (calamiteiten-)situatie beschikken. Daardoor kunnen beslissingen (intern en extern) sneller en beter worden genomen en kunnen werkzaamheden effectiever worden uitgevoerd.
Omvang	Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 105.405.
Onttrekking	Uitgaven in 2021: € 59.417.

Bestemmingsreserve subsidies afkoppelen regenwater

Doel	stimuleren woningeigenaren om de regenwaterafvoer af te koppelen van het riool. Water dat schoon is, hoeft o.a. met het oog van kostenbesparing niet behandeld te worden op een zuiveringsinstallatie.
Omvang	Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 1.163.904.
Onttrekking	Uitgaven in 2021: € 408.111.

Bestemmingsreserve stimulering verbetering watersystemen; overstortregeling

Doel	stimulering gemeenten tot aanpak van de gemeentelijke overstorten die lozen op ons watersysteem.
Omvang	Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 257.922.
Onttrekking	Uitgaven in 2021: nihil.

Bestemmingsreserve assetmanagement watersysteem

Doel	De reserve heeft ten doel om een buffer te vormen voor de (eerste) kosten voor de uitvoering van het assetmanagement in het watersysteem. Assetmanagement betreft het verantwoord beheer van waterschapseigendommen rondom de openbare lichamen waar het waterschap een verantwoordelijkheid heeft als eigenaar. Het betreft onder ander onderhoudspaden, buffers, retentiebekkens, vistrappen, boerenstuwen en passieve kunstwerken.
Omvang	Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 841.071.
Onttrekking	Uitgaven in 2021: € 226.385.

Bestemmingsreserve klimaat adaptieve peil gestuurde drainage

Doel	stimulering ombouw van traditionele drainage naar peil gestuurde drainage. Drainage heeft tot doel om pieken in de grondwaterstand te verlagen. Bij peil gestuurde drainage ontstaat de mogelijkheid om de afvoer en daarmee het peil te sturen.
Omvang	Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 88.767.
Onttrekking	Uitgaven in 2021: nihil.

Bestemmingsreserve Lectoraat bodem

Doel	Realisatie van de doelen van het 'lectoraat bodem' (samenwerking tussen HAS-Venlo en het waterschap), zoals verwoord in het Lectoraatplan 'een gezonde plant op een vitale, duurzame bodem' en het uitvoeren van praktijkproeven en implementeren van teelt technische maatregelen.
Omvang	Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 80.976.
Mutatie	Uitgaven in 2021: nihil.

Bestemmingsreserve project meten met nitraatstrips

Doel	Terugdringen van nutriënten in landelijk gebied
Omvang	Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 43.104.
Mutatie	Uitgaven in 2021: nihil.

Bestemmingsreserve LIVES

Doel	De oevers van de Maas en de zijrivieren / beken op een grensoverschrijdende manier effectief schoon maken en schoon houden.
Omvang	Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 113.027
Mutatie	Uitgaven in 2021: € 26.107.

Bestemmingsreserve Stimuleringsregeling landbouw

Doel	Het vasthouden van water op de plateaus en hellingen in het heuvelland, door het infiltreren van water in de bodem en het remmen van oppervlakkige afstroming
Omvang	Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 400.000
Mutatie	Uitgaven in 2021: nihil.

Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling

Doel	ontwikkelen en versterken van de innovatie en uitvoeringskracht van WL, einddatum 2022.
Omvang	Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 387.100.
Mutatie	Uitgaven in 2021: nihil

Bestemmingsreserve Persoonlijk opleidingsbudget

Doel	Het optimaal faciliteren van ontwikkeling van medewerkers, einddatum 2022.
Omvang	Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 55.000
Mutatie	Uitgaven in 2021: nihil.

Bestemmingsreserve Onderhoudscontracten

Doel	Op een verantwoorde wijze uitvoering geven aan het onderhoudsbeleid van Waterschap Limburg.
Omvang	Saldo na resultaatsbestemming 2020 € 1.393.580
Mutatie	Uitgaven in 2021: nihil.

10.2 Onttrekkingen aan voorzieningen

Voorziening pensioen- en uitkerings- en wachtgeldverplichtingen

Doel	Aan de verplichting kunnen voldoen van de pensioenen van nog actieve en niet-actieve bestuursleden die nog geen bestuurderspensioen ontvangen.
Omvang	Afhankelijk van jaarlijks ontvangen actuariële opgave. Per 31 december 2020 € 4.899.157.
Onttrekking	Begroot in 2021: € 300.000 voor salariskosten van voormalige bestuursleden. Realisatie in 2021: € 73.050.

Voorziening persoonsgebonden basisbudget (PBB)

Doel	Per 1 januari 2021 is de eerste 5 jaarstermijn van het PBB (Persoonsgebonden Basisbudget), waarin was opgenomen dat iedere medewerker vanaf 2016 tot 2021 een individueel opleidingsbudget had van € 5.000 over een periode van 5 jaar, verstreken. In de onderhandelingen over de nieuwe CAO werken voor waterschappen is tussen de partijen reeds overeenstemming bereikt om deze regeling te continueren. In de begroting 2021 wordt hiervoor jaarlijks een bedrag van € 1.000 in de begroting opgenomen. Omdat raming en realisatie niet parallel lopen dienen de niet aangewende gelden te worden gestort in een voorziening. De jaarlijks toevoeging bedraagt € 335.600.
Omvang	In 2020 is € 335.600 toegevoegd, conform de begroting.
Onttrekking	Begroot in 2021: € 265.600. Realisatie in 2021: € 114.461.

Voorziening onderhoud waterkrachtcentrale ECI

Doel	Het effectief en doelmatig onderhouden van het gebouw in installaties van bedrijfspand ECI 4A te Roermond voor 2017-2026 op basis van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). De totale kosten van dit plan bedragen € 193.000.
Omvang	Per 31 december 2020 € 84.437.
Onttrekking	Begroot in 2021: € 2.519. Realisatie in 2021: € 14.815.

Voorziening onderhoud bedrijfspand Rijksweg Noord Sittard

Doel	Het effectief en doelmatig onderhouden van het gebouw en installaties van bedrijfspand Rijksweg Noord 305 te Sittard voor 2015-2024 op basis van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Totale kosten van dit plan € 494.000: € 464.000, aangevuld met € 30.000 voor energiebesparende maatregelen aan technische installaties.
Omvang	Per 31 december 2020 € 125.559.
Onttrekking	Begroot in 2021: € 26.717. Realisatie in 2021: € 18.674.

Voorziening onderhoud (Hoogwater)loods Horst

Doel	het effectief en doelmatig onderhouden van het gebouw en installaties van de (hoogwater)loods in Horst op basis van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP).
Omvang	Per 31 december 2020 € 23.227.
Onttrekking	Begroot in 2021: € 0. Realisatie in 2021: € 2.148.

Voorziening onderhoud waterkeringen (Noord- en Midden Limburg)

Doel	onderhouden van de waterkeringen op basis van het meerjarenonderhoudsplan.
Omvang	Per 31 december 2020 € 2.625.757.
Onttrekking	Begroot in 2021: € 1.930.000. Realisatie in 2021: € 197.714.

Voorziening natschade peilopzet Maas

Doel	<p>in 2010 heeft het waterschap een bedrag ontvangen van Rijkswaterstaat van € 1,5 miljoen. Dat bedrag is bedoeld voor de afhandeling door het waterschap van schadeclaims die het gevolg zijn van verhoging van het waterpeil van de Maas traject Sambeek-Grave.</p> <p>Mogelijkheid tot het indienen van claims bestaat voor een periode van 20 jaar ná de peilopzet met een uitloop termijn van 5 jaar. De laatste peilopzet heeft in 2015 plaatsgevonden wat betekent dat de indieningstermijn kan lopen tot 2040. Indien op termijn blijkt dat de voorziening ontoereikend is, dan zal Rijkswaterstaat het verschil eveneens voor haar rekening nemen.</p>
Omvang	Per 31 december 2020 €1.303.233.
Onttrekking	Begroot in 2021: € 100.000. Realisatie in 2021: € 0.

11 EMU-saldo

In de begroting is het EMU saldo opgenomen, waarover we eveneens rapporteren in tussentijdse rapportages.

De moeilijkheid bij de bepaling van het EMU-saldo is dat waterschappen, net als andere decentrale overheden, een ander boekhoudstelsel gebruiken dan waarop het EMU-saldo is gebaseerd. De waterschappen hanteren het baten- en lastenstelsel, terwijl het EMU-saldo is gebaseerd op transactiestelsel (lees kasbasis). De informatie ten behoeve van het EMU-saldo moet dan ook een vertaalslag ondergaan. Verder geldt dat bij de waterschappen de investeringen grote invloed op het EMU-saldo hebben, zeker omdat zij gemiddeld over alle waterschappen gezien een factor 3 groter zijn dan de jaarlijkse afschrijvingen. Omdat het investeringsvolume van de waterschappen aanzienlijk is, en de verwachting is dat dit als gevolg van het Nationaal Bestuursakkoord Water nog wel enige tijd zo blijft, hebben de waterschappen op begrotingsbasis per definitie een EMU-tekort.

In onderstaand overzicht is het EMU-saldo van de begroting afgezet tegen het geprognostiseerde EMU saldo per 31 december van dit jaar. Met de tussentijdse wijzigingen in de EMU-saldi van WBL en BsGW is geen rekening gehouden.

Onderdeel	2021 (x € 1.000)		
	Begroting	Gewijzigde begroting	Prognose
1. EMU-exploitatiesaldo	-2.166	-973	-1.910
2. Invloed investeringen			
Bruto-investeringsuitgaven	-/- 103.263	85.931	83.403
Investeringssubsidies	+ 66.608	50.318	41.526
Verkoop materiële en immateriële vaste activa	+ -	-	-
Afschrijvingen	+ 16.192	15.730	15.782
3. Invloed voorzieningen			
Toevoegingen aan voorzieningen ten laste van de exploitatie	+ 1.628	1.628	1.628
Onttrekkingen aan voorziening ten bate van de exploitatie	-/- -	-	-
Betalingen rechtstreeks uit voorzieningen	-/- 2.625	2.625	2.627
4. Deelnemingen aan aandelen			
Boekwinst	-/- -	-	-
Boekverlies	+ -	-	-
EMU saldo	-23.626	-21.853	-29.004

Het negatieve EMU-saldo is gestegen € 7.151.000. Hierbij dient te worden opgemerkt dat eventueel toekomstige sancties zijn gebaseerd op de realisatie.

12 Schadeclaims

In deze tussentijdse rapportage is ook een rapportage over openstaande schadeclaims opgenomen.

Het financieel risico bestaat uit:

1. het eigen-risicodeel op de WA-polis van het waterschap (schade door onrechtmatig handelen); dit is wisselend omdat vanuit de voormalige waterschappen niet voor iedere regio het zelfde bedrag als eigen risico geldt;
2. het uit te keren bedrag aan schadevergoeding uit hoofde van nadeelcompensatie (schade bij rechtmatig handelen);
3. P.M.-posten die belanghebbenden (nog) niet concreet hebben gemaakt.

Het totaal financieel risico per 1.10.2021 bedraagt totaal afgerond € 2.613.500 + p.m.

- vanuit claims onrechtmatig handelen: € 326.500 + p.m.
- vanuit claims rechtmatig handelen: verzoeken om nadeelcompensatie € 2.287.000 + p.m.

In bijlage 1. vindt u een nadere specificatie van de openstaande schadeclaims.

13 Bijlagen

Bijlage 1. Schadedossiers per 01-10-2021

<u>Woonplaats</u>	<u>Schadelocatie</u>	<u>Schade-object</u>	<u>Toelichting</u>	<u>Vervolg</u>	<u>Afhandel- termijn</u>	<u>Financieel risico</u>
			<u>Claims onrechtmatig handelen</u>			
America	Dorperpeel	Agrarisch areaal	Wateroverlast extreme neerslag 2014	Gerechtshof	Arrest juli 2021	€ 15.000
Nederweert (236)	Bientjeslossing	Agrarisch areaal	Toets norminvulling capaciteit watergang	Waterschap/ verzekeraar	2021	€ 15.000
Ospel (208)	Bientjesrand	Agrarisch areaal	Wateroverlast extreme neerslag 2016	Gerechtshof	Juli 2021	€ 15.000
Ospel (59)	Peeldijk	Agrarisch areaal	Wateroverlast extreme neerslag 2016	Gerechtshof	Rolzitting 15 Juni 2021	€ 15.000
Swolgen (166)	Boabel	Agrarisch areaal	Wateroverlast extreme neerslag 2016	Rechtbank	2021	€ 15.000
Venray (18)	Rouwkuilen	Agrarisch areaal	Wateroverlast extreme neerslag 2016	Rechtbank	Arrest 16 juni 2021	€ 15.000
Liessel	Venray/ Timmermans- weg	Agrarisch areaal	Structurele schade door watertoevoer o.b.v. waterakkoord 2018 en volgende jaren	Waterschap / verzekeraar	Vaststellings- overeenkomst 2021	p.m. < € 20.000
Ospel	Diepven	Agrarisch areaal	Wateroverlast extreme neerslag 2016; Aansprakelijkheid twee maal afgewezen. Zaak andermaal heropenend o.b.v. nieuw extern expertiserapport.	Waterschap / verzekeraar	2021	€ 15.000
Swolgen	Boabel/ retentiebekken	Agrarisch areaal	Wateroverlast extreme neerslag 2016 en vraatschade a.g.v. wateroverlast door bever.	Waterschap/ verzekeraar	Vaststellings- overeenkomst 2021	p.m.
Maastricht	Koning Willem Alexan dertunnel	Woningen	Schade ontstaan aan dertien woningen door grondwateronttrekking i.v.m. aanleg tunnel; scheurvorming; schadebedrag onbekend	Waterschap/ verzekeraar	2021/2022	P.m.; bij polisdekking max. € 2.500

	Maastricht					
Beesel (181/228)	Stroomgebied Z.O.-Maasterras	Recreatieterrein	Wateroverlast extreme neerslag 2016; Aansprakelijkheid afgewezen okt. 2016. Zaak heropenend o.b.v. nieuw extern expertiserapport.	Waterschap/verzekeraar	2021	€ 15.000
Susteren	Middelsgraaf	Agrarisch areaal	Inundatie door herinrichting Middelsgraaf	Waterschap	2021	
Sint Joost	Brachterbeek	Agrarisch areaal	Inundatie Brachterbeek	Waterschap/Verzekeraar	2022	€2.500
Bergen	Horsterbeek	Agrarisch areaal	Inundatie Horsterbeek	Waterschap/verzekeraar	2022	€2.500
Nederweert	Leukerbeek	Agrarisch areaal	Inundatie Leukerbeek	Waterschap/verzekeraar	2021	€2.500
Velden		Agrarisch areaal		Waterschap/verzekeraar	2022	€ 15.000
Arcen	Dijkversterking Arcen	woning	Grondwaterstijging na dijkversterking	Waterschap/verzekeraar	2022	€15.000
Melick	Papenbroeklossing	Roerende zaken	Graafschade bever	Waterschap	2021	
Venray	Defensiekanaal	Agrarisch areaal	Inundatie Defensiekanaal	Waterschap	2022	€2.500
Ulestraten	Watervalweg	Roerende zaken	Schade aan kabel door uitvoering werkzaamheden	Waterschap	2021	€2.500
Weert	De Vliet	Agrarisch areaal	Wateroverlast door beverdam	Waterschap	2021	€2.000
Swalmen	Spickerbroeklossing	Agrarisch areaal	Wateroverlast door beverdam	Waterschap	2021	€2.000
Ell	Tungelroysebeek	Agrarisch areaal	Wateroverlast door hoge grondwaterstand	Waterschap/verzekeraar	2022	€2.500
Montfort	Stroomgebied Vlootbeek/Pepinusbeek	Agrarisch areaal	Wateroverlast 2016	Waterschap/verzekeraar	2021	€2.500
Venray		Agrarisch areaal	Wateroverlast 2016	Waterschap/verzekeraar	2021/2022	€15.000
America	Oostrumsebeek/Grote Molenbeek	Agrarisch areaal	Wateroverlast 2016	Waterschap/verzekeraar	2021/2022	€15.000
Geheel beheersgebi	42 schadeclaims voor een	Agrarisch areaal/(on)roere	Wateroverlast juli 2021	Waterschap/verzekeraar	2022 e.v	€105.000

ed	totaal-bedrag van €5.000.000	nd goed				
			<u>Rechtmatig handelen: verzoeken om nadeelcompensatie</u>			
Bergen	Eckeltsebeek	Agrarisch areaal	Beroepszaak vanuit project 2005; belastingschade	Raad van State	Onbepaald; 2021 verweer indienen	p.m. < € 20.000
Bergen	Eckeltsebeek	Agrarisch areaal	Beroepszaak vanuit project 2005; exploitatie- en vermogensschade	Rechtbank	Zitting juni 2021	p.m. < € 30.000
America	Dorperpeel	Agrarisch areaal	Wateroverlast 2014, extreme neerslag; collectief van vijf agrariërs.	Raad van State	2021	€ 1 mln.
Griendtsveen	Deurnesepeel	Woonhuizen	Grondwaterstand; scheurvormig. Betrokkenen: Staatsbosbeheer, Waterschap Aa en Maas, Waterschap Limburg. Procedure loopt bij Waterschap Aa en Maas; daaruit zal blijken of er ook een financieel risico voor Waterschap Limburg is.	Waterschap Aa en Maas	Onbepaald; 2022	€ p.m.
Grubbenvorst	Dijkversterking Grubbenvorst-Lottum	Onroerend goed	Vermogensschade door dijkversterkingsproject	Waterschap	2022	2 x 275.000 + p.m.
Neer	Dijkversterking Neer (4 zaken)	Onroerend goed	Vermogensschade door dijkversterkingsproject	Waterschap	2021	€100.000
Bergen	Dijkversterking Bergen	Onroerend goed	Vermogensschade door dijkversterkingsproject	Waterschap	2021	€80.000
Sevenum	Horsterweg	Agrarisch areaal	Waterschade 2016	Waterschap	2021/2022	€595.000 + p.m.
America	Dorperpeel	Onroerend goed	Schade a.g.v. project Mariapeel/Grauwveen	Waterschap	2021/2022	p.m.
Nederweert	Kivietsdijk	Agrarisch areaal	Schade door niet maaien vanwege aanwezigheid beschermde diersoort	Waterschap	2021/2022	€2.000
			<u>Heffing waterschapsbelastingen</u>			
Velden	Velden	bedrijfsobject	Zuiveringsheffing; Belastingjaar 2016 Belastingjaar 2017 Belastingjaar 2018 Belastingjaar 2019	BsGW/ Rechtbank	2021	€ 1.089.000 € 1.285.000 € 1.262.000 € 1.195.000

Bijlage 2. Investeringslijst per 01-09-2021

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	AK	INVESTERINGSOBSJECT PER PROGRAMMA													GEVOTEERD KREDIET t/m 20-9-21								
				UITGAVEN								INKOMSTEN						UITG	INK						
				Realisatie		Begroting	Prognose				Totaal	Realisatie		Begroting	Prognose					Totaal					
				t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	2021	2022	2023	2024 e.v.	project- kosten	t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	2021	2022	2023	2024 e.v.	project- inkomsten						
P003101	30	Aansluiten oude Geulmeanders, Gulpen		846	3	10	10	-	-	-	-	-	-	856	9	-	-	-	-	-	-	9	1.256	-	
P003102	30	Herinrichting Geul benedenstrooms kern Valkenburg fase 2 (Leeuw brouwerij)		733	1.037	1.800	1.800	200	367	-	-	-	-	3.100	245	-	560	560	160	80	-	-	1.045	3.100	1.045
P003103	30	Vispassage Epermolen		44	26	49	49	507	-	-	-	-	600	14	-	16	16	-	-	-	-	30	100	-	
P003104	30	Vispassage Volmolen		2.229	1	10	10	-	-	-	-	-	2.239	833	-	3	3	-	-	-	-	836	2.714	883	
P026201	30	#Sanering en herinrichting Oude Kanjel en Kanjel benedenstrooms Kanaal	*	286	-	-	-	-	-	-	-	-	286	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
P026401	30	Herinrichting Kanjel en Gelei, gemeenten Meerssen en Maastricht		2.434	1.498	3.900	3.900	300	1.115	-	-	-	7.749	1.166	-	1.746	1.746	1.115	425	-	-	4.452	7.750	3.437	
P034201	30	Vispassage Wittemermolen Wittem		787	3	25	25	-	-	-	-	-	812	25	-	-	-	-	-	-	-	25	815	205	
P057301	30	Vispassage Baalsbruggermolen Kerkrade		521	1	-	-	-	-	-	-	-	521	20	-	-	-	-	-	-	-	20	515	129	
P057302	30	Herinrichting Worm (Nato-depot - Rimborg)		-	-	-	150	300	471	3.100	-	4.021	-	-	-	-	-	100	150	990	-	1.240	921	-	
P066401	30	Herinrichting Bosbeek (Meinweg - monding)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	753	-	
P071002	30	Herinrichting Vlootbeek Benedenloop (Reigersbroek - Linnerweg)		-	-	-	10	170	300	2.878	-	3.358	-	-	-	-	50	100	920	-	1.070	-	-	-	
P078302	30	Aanpak lekverlies Middelsgraaf te Susteren		142	260	293	293	-	-	-	-	435	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	450	-	
P080102	30	Rode Beek Susteren - Oud Roosteren		3.017	0	10	10	-	-	-	-	3.027	1.020	-	3	3	-	-	-	-	-	1.023	4.180	869	
P080103	30	Ontkluizing Rode Beek Brunssum		3.725	-	-	-	-	-	-	-	3.725	84	-	-	-	-	-	-	-	-	84	3.663	-	
P080105	30	Herinrichting Rode Beek Millen-Susteren		256	39	150	100	356	1.345	4.500	-	6.557	84	-	50	33	-	-	-	-	-	117	1.075	-	
P086201	30	Herinrichting Geleenbeek Corio Glana algemeen		12.381	18	20	20	-	-	-	-	12.401	6.725	40	-	-	-	-	-	-	-	6.725	8.830	2.695	
P086202	30	Herinrichting Geleenbeek Echt - Sifon		263	4	5	5	-	109	-	-	377	87	-	2	2	-	-	-	-	-	89	2.716	-	
P086204	30	Herinrichting Geleenbeek Millen - Nieuwstadt		130	7	75	30	150	750	775	-	1.835	43	-	25	10	-	-	-	-	-	53	253	-	
P086205	30	Herinrichting Geleenbeek Oud-Roosteren A2		745	6	5	5	50	1.983	-	-	2.783	246	-	2	2	-	-	-	-	-	248	1.010	-	
P086206	30	Herinrichting Geleenbeek Katsbek Nieuwstadt - Oud Roosteren		795	-230	-230	-230	100	2.124	-	-	2.789	262	-	-	-	-	-	-	-	-	262	759	-	
P086208	30	Herinrichting Oude Maas (Geleenbeekmonding)		87	76	300	300	673	340	-	-	1.400	-	-	-	-	600	168	-	-	-	768	1.400	768	
P086209	30	Herinrichting Geleenbeek Corio-Giana, highlight 16 en 17		-	-	-	15	70	50	-	-	135	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.145	-	
P086210	30	Herinrichting Geleenbeek VDL Nedcar		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	AK	INVESTERINGSOBSJECT PER PROGRAMMA										GEVOTEERD KREDIET t/m 20-9-21							
				UITGAVEN							INKOMSTEN					UITG	INK				
				Realisatie		Begroting	Prognose				Totaal project- kosten	Realisatie		Begroting	Prognose			Totaal project- inkomsten			
				t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	2021	2022	2023	2024 e.v.		t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	2021	2022	2023	2024 e.v.			
P086211	30	Herinrichting Geleenbeek Kamerhof Holtum		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	295	-		
P111702	30	Ontkluizing keutelbeek in de kernen Beek en Neerbeek, fase 1B/2		523	10	-	-	1.181	1.510	-	-	3.214	173	-	-	-	-	-	173	3.309	400
P111704	30	Ontkluizing Keutelbeek Geleen		-	-	-	15	70	50	-	135	-	-	-	-	-	-	-	455	-	
P115201	30	Corio Glana Highlight 20 fase 1		1.823	1.356	2.400	2.400	278	-	-	4.501	783	-	800	800	92	-	-	1.675	4.500	1.125
P115203	30	Corio Glana highlight 20, fase 2		188	156	250	250	100	3.590	-	4.128	-	-	-	-	-	-	-	500	-	
P116901	30	#Regenwaterbuffer Spaans Vonderen	*	184	-	-	-	-	-	-	184	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
P144601	30	Herinrichting Molenbeek van Lottum - Siebersbeek		21	47	50	50	529	300	-	900	-	-	-	280	150	-	-	430	250	-
P146802	30	WB21 knelpunt Raam en Vistrap Tongelroysebeek		3	17	50	50	150	1.125	-	1.328	-	-	16	16	-	-	-	16	423	-
P150001	30	Herinrichting Gansbeek / Paterslossing		-	-	-	-	50	150	1.752	1.952	-	-	-	20	50	560	630	-	-	
P151402	30	Herinrichting benedenloop Wellse Molenbeek		65	0	30	30	30	30	817	972	22	-	17	17	10	10	260	319	485	-
P180901	30	Herinrichting benedenloop Kwistbeek		44	1	35	35	30	30	961	1.100	15	-	17	17	10	10	300	352	550	-
P180902	30	Gebiedspilot Kwistbeek		1.990	309	2.200	2.200	210	400	-	4.800	0	-	1.100	1.100	200	200	-	1.500	4.800	2.098
P181701	30	Tielebeek bovenloop		944	831	800	800	55	-	-	1.799	312	-	600	600	400	-	-	1.312	1.799	1.357
P192701	30	Meilossing, afronding herinrichting		47	106	330	150	280	123	-	600	-	-	100	50	60	-	-	110	600	110
P228201	30	Herinrichting Huilbeek		333	22	300	300	1.100	870	-	2.603	110	6	100	100	500	250	-	960	2.800	1.500
P228301	30	Maasmonding Wolterskamp		6	6	30	30	-	-	-	36	2	-	10	10	-	-	-	12	69	-
P254601	30	Herinrichting Venrays Broek en de Spurkt		6.730	618	1.735	1.735	200	-	-	8.665	769	146	4.531	4.531	570	-	-	5.870	8.665	5.851
P262701	30	Herinr. Haelensebeek Hhu-Nunhem		3.068	2	15	15	15	-	-	3.098	718	-	-	-	-	-	-	718	3.532	800
P278401	30	Herinrichting Wylrebeek monding		15	23	50	50	300	-	-	365	-	-	-	180	-	-	-	180	250	-
P282101	30	Herinr. Castenrayse vennen		967	127	1.250	1.250	782	500	-	3.499	-	3	1.100	1.100	700	800	-	2.600	3.500	2.670
P316101	30	Herinrichting Thornerbeek		295	3	65	65	100	100	3.746	4.306	97	-	35	35	30	30	1.200	1.392	1.656	-
P316800	30	Maasgaard Algemeen		184	0	5	5	-	-	-	189	-	-	-	-	-	-	-	187	-	
P316801	30	Groote Molenbeek A73		3.103	8	10	10	-	-	-	3.113	1.051	-	3	3	-	-	-	1.054	4.345	3.554
P316802	30	Groote Molenbeek - Kasteelse bossen		109	30	200	200	40	80	-	429	36	-	60	60	20	20	-	136	2.370	670
P316806	30	Vismigratieknelpunt zand- en vuilvang Groote Molenbeek		4	11	100	100	200	-	-	304	-	-	35	35	-	-	-	35	20	-
P323401	30	Herinrichting Aa		73	5	200	200	500	1.300	200	2.273	24	-	60	60	400	1.100	-	1.584	1.232	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	AK	INVESTERINGSOBSJECT PER PROGRAMMA								INKOMSTEN					GEVOTEERD KREDIET t/m 20-9-21							
				UITGAVEN								Totaal project- kosten	Realisatie		2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	Prognose				Totaal project- inkomsten	UITG	INK	
				Realisatie		Begroting	Prognose				2021		2022	2023			2024 e.v.	2021	2022	2023				2024 e.v.
				t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	2021	2022	2023	2024 e.v.														
P324401	15	Vervangen pompen in gemeal Ijzerenman		61	-	-	-	-	-	61	20	-	-	-	-	-	-	20	68	17				
P325202	30	Herinrichting benedenloop Lingsforterbeek		39	1	25	25	30	30	581	705	13	-	15	15	10	10	180	228	138	-			
P360007	30	Grondverwerving meandering waterlopen		1.155	7	-	-	-	-	1.155	-	-	-	-	-	-	-	-	3.005	-				
P360013/ P360014	0	Strategische grondverwerving (SGV) Watersysteemprojecten		4.648	-	500	500	500	500	2.500	8.648	-	-	-	-	-	-	-	15.000	-				
P360027	30	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Groote Molenbeek Rieterdijk		255	-	600	600	600	800	-	2.255	-	-	-	-	-	-	-	255	-				
	30	Geul Valkenburg-Julianakanaal (totale trajectlengte ca 12 km)		-	-	-	-	-	10	20	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
	30	Herinrichting Groote Molenbeek Wittebrugweg		-	-	-	25	100	500	1.358	1.983	-	-	-	30	160	430	620	-	-				
	30	Pilot beekdalontwikkeling Aa-dal		-	-	-	-	50	100	250	400	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
	30	Herinrichting Maasnielderbeek bovenloop (resterend deel)		-	-	-	-	150	300	3.238	3.688	-	-	-	50	100	1.030	1.180	-	-				
	30	Pilot Beekdalontwikkeling Groote Molenbeek/Mariapeel		-	-	-	-	1.600	5.300	5.500	12.400	-	-	-	510	1.700	1.760	3.970	-	-				
	30	Herinrichting Geleenbeek Sittard - Millen (sportlaan-millenerweg)		-	-	-	-	10	10	1.630	1.650	-	-	-	-	-	510	510	-	-				
	30	Herinrichting Geleenbeek Corioglana- Weustenrade Oliemolen (rest highlight 4)		-	-	-	-	20	10	1.472	1.502	-	-	-	10	-	480	490	-	-				
	30	Herinrichting Middelsgraaf (trambaan Ophoven - monding)		-	-	-	-	20	10	372	402	-	-	-	10	-	120	130	-	-				
	30	Herinrichting Haelensebeek Bovenloop		-	-	-	-	-	10	440	450	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
	30	Herinrichting Aalsbeek bovenloop		-	-	-	-	50	100	2.056	2.206	-	-	-	20	30	660	710	-	-				
	30	Herinrichting Roggelsebeek, incl Neerpeelbeek		-	-	-	75	200	300	7.880	8.455	-	-	-	60	100	2.520	2.680	-	-				
	30	Herinrichting Vliet		-	-	-	-	-	10	1.692	1.702	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
	30	Herinrichting Uffelsebeek		-	-	-	-	30	20	2.692	2.742	-	-	-	10	10	880	900	-	-				
	30	Herinrichting Everlosebeek		-	-	-	-	-	10	8.992	9.002	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
	30	Herinrichting Kroonbeek		-	-	-	-	-	10	3.192	3.202	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
	30	Herinrichting Hemelbeek monding		-	-	-	-	30	100	670	800	-	-	-	10	30	210	250	-	-				
	30	Herstel vismigratie - Armenmolen Neeritter		-	-	-	-	20	10	472	502	-	-	-	10	-	160	170	-	-				
	30	Herstel vismigratie - Commandeursmolen		-	-	-	-	20	10	472	502	-	-	-	10	-	160	170	-	-				
	30	Herstel vismigratie - Geul molen Wylre		-	-	-	-	20	10	472	502	-	-	-	10	-	160	170	-	-				
	30	Herstel vismigratie - Geul mlen kasteel Schaloen		-	-	-	-	20	10	472	502	-	-	-	10	-	160	170	-	-				
	30	Herstel vismigratie - Rode beek stuw- en verdeelwerk Millen		-	-	-	-	-	10	492	502	-	-	-	-	-	-	-	-	-				

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	AK	INVESTERINGSOBSJECT PER PROGRAMMA										GEVOTEERD KREDIET t/m 20-9-21							
				UITGAVEN							INKOMSTEN					UITG	INK				
				Realisatie		Begroting	Prognose				Totaal project- kosten	Realisatie		Begroting	Prognose			Totaal project- inkomsten			
				t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	2021	2022	2023	2024 e.v.		t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	2021	2022	2023	2024 e.v.			
30		Herstel vismigratie - Geleenbeek Poolmolen Holtum		-	-	-	-	20	10	472	502	-	-	-	10	-	160	170	-	-	
30		Herstel vismigratie - Geul stuw en verdeelwerk Grote Molen Meerssen		-	-	-	-	20	10	472	502	-	-	-	10	-	160	170	-	-	
30		Herstel vismigratie - Gulp Neubourgermolen / Molen van Roex		-	-	-	-	20	10	472	502	-	-	-	10	-	160	170	-	-	
30		Herstel vismigratie - Thornerbeek Krakermolen Thorn		-	-	-	-	20	10	472	502	-	-	-	10	-	160	170	-	-	
30		Oude Graaf		-	-	-	-	75	150	3.820	4.045	-	-	-	20	50	1.220	1.290	-	-	
30		Herinrichting Bevelandsebeek		-	-	-	-	-	10	1.840	1.850	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30		Herinrichting Swalm monding		-	-	-	-	10	10	480	500	-	-	-	-	-	150	150	-	-	
30		Anselderbeek overkluizing benedenloop		-	-	-	-	-	-	512	512	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30		Herinrichting Grensbeek		-	-	-	10	10	10	679	709	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30		Geleenbeek Poolmolen Holtum		-	-	-	-	-	10	492	502	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30		Rode beek stuw- en verdeelwerk Millen		-	-	-	-	-	10	492	502	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30		Vispassage Eijserbeek - Bulkemsmolen		-	-	-	-	-	10	492	502	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30		Herinrichting Broekhuizermolenbeek		-	-	-	-	-	-	1.149	1.149	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30		Herinrichting Vulensbeek		-	-	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30		Maatregelen wateroverlast Roer (laatste knelpunten, o.a. Steenen Huys te Vlodrop)		-	-	-	-	-	10	1.492	1.502	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30		Pilot Beekdalontwikkeling Geul		-	-	-	-	200	1.000	4.000	5.200	-	-	-	60	320	1.280	1.660	-	-	
Projecten Beekherstel				56.300	6.495	17.652	17.677	12.921	28.552	83.010	198.460	15.007	195	11.006	10.924	6.377	6.053	16.940	55.301	108.560	30.182
P146801	30	Sarsven/Banen		1.365	1	25	25	-	-	-	1.390	29	-	-	-	-	-	29	1.400	300	-
P177901	30	Broekhuizerbroek		243	65	150	150	808	500	-	1.701	80	-	50	50	250	150	-	530	465	-
P261301	30	Heidsche Peel NLP		153	-	-	-	-	-	-	153	65	-	-	-	-	-	-	65	310	-
P265201	30	Waterbloem		114	44	250	250	1.250	885	-	2.499	38	-	80	80	400	275	-	793	1.250	-
P360022	30	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Herstelmaatregelen		259	-	-	-	-	-	-	259	-	-	-	-	-	-	-	-	747	-
P360026	30	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Wateroverlast Niers		48	-	250	-	250	250	250	798	-	-	125	-	125	113	100	338	50	-
P360029	5	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Streefbeeld Stroomgebiedsbrede Ecologische Systeem Analyse (SESA)		76	-	100	100	100	100	200	576	-	-	-	-	-	-	-	-	75	-
P360040	30	Optimalisatie hoofdstelsel wateraanvoer (Noordvaart en Peelkanalen)		444	200	950	950	7.458	4.270	-	13.122	120	-23	350	350	3.608	1.700	-	5.778	11.000	2.570

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	AK	INVESTERINGSOBSJECT PER PROGRAMMA										INKOMSTEN					GEVOTEERD KREDIET t/m 20-9-21			
				UITGAVEN							Totaal projectkosten	Realisatie		Begroting 2021 (voorjaar)	Prognose				Totaal projectinkomsten	UITG	INK	
				Realisatie	2021	Begroting	Prognose					t/m 2020	2021		2021	2021	2022	2023				2024 e.v.
				t/m 2020	t/m 3-8-21	(voorjaar)	2021	2022	2023	2024 e.v.		t/m 2020	t/m 3-8-21		(voorjaar)	2021	2022	2023				2024 e.v.
P360057	30	Extra boerenstuwen als droogtmaatregel		237	171	624	624	-	-	-	-	861	-	-	-	-	-	-	860	-		
	30	KD010 - Investerings Reg watersysteem klimaatadaptatie/droogte (DHZ DPRA); 2020 € 0,2mln bruto oplopend naar uiteindelijk € 4mln bruto in 2025,		-	-	400	400	-	-	11.850	12.250	-	-	200	200	-	-	5.875	6.075	-	-	
Projecten Verdrogingsbestrijding				2.938	483	2.749	2.499	9.866	6.005	12.300	33.608	332	-23	805	680	4.383	2.238	5.975	13.608	16.157	2.870	
P003106	30	Geuldal visie aanpak - WIB		1.440	-37	546	35	85	85	425	2.070	475	-	180	12	-	-	-	487	2.966	-	
P012101	30	Mechelderbeekdal		-	201	793	360	612	3.132	4.087	8.191	-	-	-	119	101	-	-	220	350	-	
P012102	30	Capaciteitsuitbreiding RWB Vijenbergerweg		-	74	-	83	-	-	-	83	-	-	-	27	-	-	-	27	84	28	
P016901	30	Waterberging Lange Gracht - Water in Balans		277	-65	237	631	1.186	236	-	2.330	83	-	390	208	391	-	-	682	2.337	507	
P021101	30	Regenwaterbuffer de Heek - WiB		191	87	161	126	-	-	-	317	-	-	-	41	-	-	-	41	284	94	
P021102	30	Hekerbeekdal		-	215	651	366	345	306	1.881	2.898	-	-	-	121	57	-	-	178	350	-	
P038401	30	Lemiers en Oud Lemiers		-	9	-	35	304	319	1.401	2.059	-	-	-	11	-	-	-	11	350	-	
P042401	30	Aanleg hoogwaterbescherming Slenaken		1.220	150	500	500	394	-	-	2.114	621	-	250	250	230	-	-	1.101	2.114	972	
P065103	30	Maatregelen wateroverlast Roer		948	0	-	-	-	-	-	948	-	-	-	-	-	-	-	-	1.860	188	
P080104	30	Bijdrage in kosten oplossen grondwateroverlast agv ontluizing Rode Beek Schinveld		496	-	-	-	-	-	-	496	-	-	-	-	-	-	-	-	536	-	
P084301	30	Vergroten bergingscapaciteit regenwaterbuffer Etzenraderhuiske		246	-	42	42	-	-	-	288	-	-	14	14	-	-	-	14	290	-	
P093001	30	Wijnandsrade		-	0	-	41	280	319	566	1.206	-	-	-	14	-	-	-	14	350	-	
P096306	30	Bufferdam de Dem/Caumerbeek middenloop		171	26	250	250	2.500	214	-	3.135	57	-	83	83	833	-	-	973	3.135	706	
P115301	30	Einighausen		-	9	3	123	356	175	1.105	1.759	-	-	-	41	-	-	-	41	350	-	
P147701	30	Aanpak Wateroverlast Niers		90	-	-	-	-	-	-	90	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	
P148302	30	Pilot retentiegebied Breevennen		22	1	7	2	-	-	-	24	7	-	-	-	-	-	-	7	86	-	
P177803	30	Gebiedspilot Schelkensbeek - Water in Balans		1.003	206	1.068	1.013	64	-	-	2.080	336	-	300	334	21	-	-	691	2.100	700	
P251502	30	Kabroeksebeek - werkp pad America		586	1	-	-	-	-	-	586	20	-	-	-	-	-	-	20	580	-	
P255901	30	Gebiedspilot Eckeltsebeek - Water in Balans		737	167	1.570	1.607	293	-	-	2.637	246	-	520	530	97	-	-	873	2.745	906	
P360005	30	Vergroten buffers fase 3		3.910	0	-	-	-	-	-	3.910	1.520	-	-	-	-	-	-	1.520	3.230	-	
P360019	30	WB21 toets 2015		1.180	184	500	500	500	-	-	2.180	391	-	160	160	-	-	-	551	2.030	-	
P360034	5	Water in balans		3.280	145	705	200	250	250	500	4.480	1.218	-	330	66	-	-	-	1.284	4.285	609	

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	AK	INVESTERINGSOBSJECT PER PROGRAMMA								INKOMSTEN						GEVOTEERD KREDIET t/m 20-9-21			
				UITGAVEN														UITG	INK		
				Realisatie		Begroting	Prognose				Totaal project- kosten	Realisatie		Begroting	Prognose					Totaal project- inkomsten	
				t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	2021	2022	2023	2024 e.v.		t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	2021	2022	2023	2024 e.v.			
P360044	30	Gebiedspilot Meerssen - Water in Balans		1.597	241	1.012	877	1.352	1.263	236	5.325	1.497	-	750	289	-	-	-	1.786	3.710	1.564
P360046	30	Gebiedspilot Oirsbeek - Water in Balans		650	501	1.083	886	1.466	965	100	4.067	215	-	600	292	145	-	-	652	3.068	810
P360056	30	Aanpak wateroverlast Hegge		68	70	316	146	363	734	593	1.904	23	-	100	48	36	-	-	107	150	-
P360058	30	Propositie Heuvelland		250	-	200	200	-	-	-	450	-	-	-	-	-	-	-	-	500	-
	30	KD008 - Programmaplan Water in Balans		-	-	2.100	945	2.489	2.321	40.782	46.537	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Nederweert, Wateroverlast door beperkte capaciteit lange duiker onder Eindhovensebaan. Zie max 17891		-	-	-	-	-	10	20	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Voer: bebouwing in laag liggend gebied langs de Voer, noodwaterberging Voer		-	-	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Middelsgraaf		-	-	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Gulpen-Wittem: water vanuit landelijk gebied in huizen in Slenaken		-	-	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Geleenbeek Julianakanaal, inundatie van landbouwgrond, waarschijnlijk nog steeds een knelpunt		-	-	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Geleenbeek: inundatie Geleenbeek bij Poolmolen		-	-	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Breinderwaterloop (Schinnen)		-	-	-	-	150	-	-	150	-	-	-	50	-	-	-	50	-	-
	30	Regenwaterbuffer spaans vorderen		-	-	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Projecten Wateroverlast				18.363	2.347	11.744	8.968	12.989	10.329	51.876	102.525	6.708	-	3.677	2.660	1.961	-	-	11.329	37.940	7.084
P003105	30	Herstel kademuren en vispassage Commandeursmolen		1.464	2	-	-	-	-	-	1.464	-	-	-	-	-	-	-	-	1.700	-
P065104	30	Oeverherstel Roer te Roermond, voorstad Sint Jacob		708	3	5	5	-	-	-	713	42	-	-	-	-	-	-	42	794	52
P360006	30	Kleine investeringswerken fase 3		2.642	6	10	10	-	-	-	2.652	5	-	-	-	-	-	-	5	4.300	-
P360042	30	Vervangingsinvesteringen assets		3.193	1.513	3.700	3.700	4.700	5.150	25.750	42.493	-	-	-	-	-	-	-	-	10.557	-
P360052	5	Ontwikkeling voorspellingsmodellen voor wateroverlast en Ontwikkeling klimaat-adaptatiemodel		232	8	295	120	575	565	1.115	2.607	-	-	-	-	-	-	-	-	1.527	-
P502015	5	Implementatie Infor-EAM		302	-	-	-	-	-	-	302	-	-	-	-	-	-	-	-	270	-
P502016	5	Ibrahym 3.0		14	58	325	325	325	35	-	699	-	-	150	150	150	50	-	350	700	350
P503003	5	Tractiemiddelen 2019-2022		32	-	300	300	325	300	1.500	2.457	-	-	-	-	-	-	-	-	1.195	-
P503004	15	Uitbreiding meetnet		-	-	50	50	225	-	-	275	-	-	-	-	-	-	-	-	300	-
P503005	10	Vervangen meetapparatuur		32	39	400	200	825	-	-	1.057	-	-	-	-	-	-	-	-	1.075	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	AK	INVESTERINGSOBSJECT PER PROGRAMMA										GEVOTEERD KREDIET t/m 20-9-21							
				UITGAVEN						INKOMSTEN						UITG	INK				
				Realisatie		Begroting	Prognose				Totaal projectkosten	Realisatie		Begroting	Prognose				Totaal projectinkomsten		
t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	2021	2022	2023	2024 e.v.		t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	2021	2022	2023	2024 e.v.							
5		LIWA 2.0		-	-	-	-	350	350	1.400	2.100	-	-	-	-	110	110	440	660	-	-
Projecten Vervanging en aanpassing assets				8.619	1.628	5.085	4.710	7.325	6.400	29.765	56.819	46	-	150	150	260	160	440	1.056	22.418	402
P360010	0	Onderzoekskrediet Watersysteemprojecten		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-
P504001	0	Bebording zwemwater		36	-	25	25	25	25	45	156	185	-	-	-	-	-	-	185	185	185
	5	KD011 - Uitwerking SESA beekdalbrede toepassing		-	-	50	50	50	100	200	400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P360050	5	Waterbeheerprogramma (WBP) 2022-2027		56	33	72	72	24	-	-	152	-	-	-	-	-	-	-	-	165	-
P360051	6	Watersysteemtoets 2019		49	-	75	-	88	88	352	577	16	-	-	-	-	-	-	16	60	-
	30	KD006 - Specifieke projecten: € 0,1mln p/j		-	-	100	100	100	100	500	800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Projecten overig				140	33	322	247	287	313	1.097	2.084	201	-	-	-	-	-	-	201	1.410	185
* Betreft onderzoekskosten watersysteemproject (krediet € 1.000.000, P360010)																					
PROGRAMMA KLIMAATADAPTATIE REGIONAAL SYSTEEM				86.360	10.987	37.552	34.101	43.388	51.599	178.048	393.496	22.294	172	15.638	14.414	12.981	8.451	23.355	81.495	186.485	40.723
P400001	30	Bijdrage kosten HWBP		90.092	10.357	10.430	10.430	10.100	9.100	49.500	169.222	-	-	-	-	-	-	-	-	100.452	-
P400003	5	Uitvoeren veiligheidstoetsing waterkeringen		2.904	440	2.000	2.000	723	-	-	5.627	-	-	-	-	-	-	-	-	5.500	-
P400009	0	Deltaprogramma Maas 2		2.207	7	-	-	-	-	-	2.207	2.214	-	-	-	-	-	-	2.214	2.322	2.322
P41****	30/0	HoogWaterBescheringsProgramma		68.344	5.917	29.518	23.840	38.335	47.036	406.839	584.394	61.577	3	26.649	17.822	34.553	42.324	366.155	522.431	182.164	165.192
P410015	30	HWBP Niet-subsidiabele kosten (100% WL)		538	111	-	2.900	375	350	1.400	5.563	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P410012	30	HWBP POV Dijkversterking Gebiedseigen Grond		1.537	242	1.277	971	590	-	-	3.098	1.537	-	1.277	971	590	-	-	3.098	-	-
P4154**	30	HWBP Lob van Gennep		4.583	1.292	6.895	7.290	9.855	9.225	145.142	176.095	4.125	1.800	6.205	6.561	8.870	8.303	130.627	158.486	-	-
P42****	0	Bestuursovereenkomst sluitstukkaden Maas		93.479	1.197	2.987	2.721	1.500	-	-	97.700	93.479	-	2.987	2.721	1.500	-	-	97.700	98.100	98.100
	30	KD001 - PGA voortrollend programma dijkversterking		-	-	400	-	-	-	2.500	2.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	5	KD002 - Inventarisatie kunstwerken geprogrammeerd onderhoud 2020		-	-	75	-	75	75	-	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PROGRAMMA HOOGWATERBESCHERMING MAAS: WATERVEILIGHEID				263.684	19.563	53.582	50.152	61.553	65.786	605.381	1.046.556	162.932	1.803	37.118	28.075	45.513	50.627	496.782	783.929	388.539	265.614
P501003	10	Projecten facilitair 2018-2019		85	19	36	36	-	-	-	121	-	-	-	-	-	-	-	-	140	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	AK	INVESTERINGSOBSJECT PER PROGRAMMA										GEVOTEERD KREDIET t/m 20-9-21							
				UITGAVEN						INKOMSTEN						UITG	INK				
				Realisatie		Begroting	Prognose				Realisatie		Begroting	Prognose				Totaal project- inkomsten			
				t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	2021	2022	2023	2024 e.v.	Totaal project- kosten	t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	2021				2022	2023	2024 e.v.
P501005	20	Verbouwing locatie Horst		74	323	803	803	-	-	-	-	877	-	-	-	-	-	-	803	-	
P502014	5	Roadmap Informatievoorziening 2017-2021		1.538	433	650	650	650	650	3.250	6.738	-	-	-	-	-	-	-	2.600	-	
	10	Projecten facilitair 2020/2021 ev.		-	-	50	50	50	50	200	350	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	5	Implementatie e-HRM 2022/2023		-	-	-	-	363	-	-	363	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
PROGRAMMA BESTUUR EN ORGANISATIE				1.697	775	1.539	1.539	1.063	700	3.450	8.449	-	-	-	-	-	-	-	3.543	-	
P360047	30	Aanleg pompstelpplaatsen		354	1	10	10	-	-	-	364	5	-	-	-	-	-	5	349	116	
P502017	5	Hoogwaterinformatieomgeving (HIO)		47	7	50	50	-	-	-	97	-	-	-	-	-	-	-	100	-	
P502018	5	WBI + sterkteberekeningen dijken calamiteiten		-	-	125	125	125	125	-	375	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
P505001	10	Vervanging pompen hoogwaterbestrijding/vergroten capaciteit		76	1	124	124	104	106	560	970	-	-	-	-	-	-	-	854	-	
PROGRAMMA CRISISBEHEERSING				477	9	309	309	229	231	560	1.806	5	-	-	-	-	-	-	5	1.303	116
P360045	5	Regionale analyse waterkwaliteit		230	3	20	20	-	-	-	250	-	-	-	-	-	-	-	250	-	
P360055	5	Implementatie soortenbeleid		18	11	100	100	100	82	-	300	-	-	35	35	38	17	-	90	300	
P360059	30	Innovatieve uitvoeringspilot waterkwaliteitsverbetering landelijk gebied (Begroting P599971 - KD007)		-	-	-	182	68	70	80	400	-	-	-	-	-	-	-	400	-	
	30	KD007 - Meer actieve rol aanleg (effect-gerichte) innovatieve maatregelen door uit te voeren.		-	-	-	-	232	330	1.920	2.482	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
PROGRAMMA WATERKWALITEIT				248	14	120	302	400	482	2.000	3.432	-	-	35	35	38	17	-	90	950	-
TOTAAL PROGRAMMA'S				352.466	31.348	93.102	86.403	106.633	118.798	789.439	1.453.739	185.231	1.975	52.791	42.524	58.532	59.095	520.137	865.518	580.819	306.453
P399999	30	Risicoprofiel realisatie		-	-	-7.171	-3.000	-11.141	-22.764	-28.538	-65.443	-	-	-2.473	-998	-3.935	-2.479	5.108	-2.304	-	-
TOTAAL PROGRAMMA'S (Voor berekening kapitaallasten)				352.466	31.348	85.931	83.403	95.492	96.034	760.901	1.388.296	185.231	1.975	50.318	41.526	54.597	56.616	525.245	863.215	580.819	306.453

Projecten waarbij geen projectnummer is vermeld zijn nog op te starten projecten uit de kadernota 2020-2025 (omschrijving begint met KD) óf door het prioriteer en programmeerteam geprogrammeerde nieuwe projecten voor 2022.

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	AK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA										GEVOTEERD KREDIET t/m 20-9-21						
				UITGAVEN							INKOMSTEN					UITG		INK		
				Realisatie		Begroting	Prognose				Totaal project-kosten	Realisatie		Begroting	Prognose			Totaal project-inkomsten	UITG	INK
				t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	2021	2022	2023	2024 e.v.		t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	2021	2022	2023	2024 e.v.		
P360010	0	Onderzoekskrediet Watersysteemprojecten		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-	
P504001	0	Bebording zwemwater		36	-	25	25	25	25	45	156	185	-	-	-	-	-	185	185	185
	5	KD011 - Uitwerking SESA beekdalbrede toepassing		-	-	50	50	50	100	200	400	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P360050	5	Waterbeheerprogramma (WBP) 2022-2027		56	33	72	72	24	-	-	152	-	-	-	-	-	-	-	165	-
P360051	6	Watersysteemoets 2019		49	-	75	-	88	88	352	577	16	-	-	-	-	-	16	60	-
	30	KD006 - Specifieke projecten: € 0,1mln p/j		-	-	100	100	100	100	500	800	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Projecten overig				140	33	322	247	287	313	1.097	2.084	201	-	-	-	-	-	201	1.410	185

* Betreft onderzoekskosten watersysteemproject (krediet € 1.000.000, P360010)

PROGRAMMA KLIMAATADAPTATIE REGIONAAL SYSTEEM	86.360	10.987	37.552	34.101	43.388	51.599	178.048	393.496	22.294	172	15.638	14.414	12.981	8.451	23.355	81.495	186.485	40.723
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------	---------	--------	-----	--------	--------	--------	-------	--------	--------	---------	--------

P400001	30	Bijdrage kosten HWBP		90.092	10.357	10.430	10.430	10.100	9.100	49.500	169.222	-	-	-	-	-	-	-	100.452	-	
P400003	5	Uitvoeren veiligheidstoetsing waterkeringen		2.904	440	2.000	2.000	723	-	-	5.627	-	-	-	-	-	-	-	5.500	-	
P400009	0	Deltaprogramma Maas 2		2.207	7	-	-	-	-	-	2.207	2.214	-	-	-	-	-	2.214	2.322	2.322	
P41****	30/0	HoogWaterBeschermsProgramma		68.344	5.917	29.518	23.840	38.335	47.036	406.839	584.394	61.577	3	26.649	17.822	34.553	42.324	366.155	522.431	182.164	165.192
P410015	30	HWBP Niet-subsidiabele kosten (100% WL)		538	111	-	2.900	375	350	1.400	5.563	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
P410012	30	HWBP POV Dijkversterking Gebiedseigen Grond		1.537	242	1.277	971	590	-	-	3.098	1.537	-	1.277	971	590	-	-	3.098	-	-
P4154**	30	HWBP Lob van Gennepe		4.583	1.292	6.895	7.290	9.855	9.225	145.142	176.095	4.125	1.800	6.205	6.561	8.870	8.303	130.627	158.486	-	-
P42****	0	Bestuursvereenkomst sluitstukkaden Maas		93.479	1.197	2.987	2.721	1.500	-	-	97.700	93.479	-	2.987	2.721	1.500	-	-	97.700	98.100	98.100
	30	KD001 - PGA voortrollend programma dijkversterking		-	-	400	-	-	-	2.500	2.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	5	KD002 - Inventarisatie kunstwerken geprogrammeerd onderhoud 2020		-	-	75	-	75	75	-	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

PROGRAMMA HOOGWATERBESCHERMING MAAS: WATERVEILIGHEID	263.684	19.563	53.582	50.152	61.553	65.786	605.381	1.046.556	162.932	1.803	37.118	28.075	45.513	50.627	496.782	783.929	388.539	265.614
--	---------	--------	--------	--------	--------	--------	---------	-----------	---------	-------	--------	--------	--------	--------	---------	---------	---------	---------

P501003	10	Projecten facilitair 2018-2019		85	19	36	36	-	-	-	121	-	-	-	-	-	-	-	140	-
P501005	20	Verbouwing locatie Horst		74	323	803	803	-	-	-	877	-	-	-	-	-	-	-	803	-
P502014	5	Roadmap Informatievoorziening 2017-2021		1.538	433	650	650	650	650	3.250	6.738	-	-	-	-	-	-	-	2.600	-
	10	Projecten facilitair 2020/2021 ev.		-	-	50	50	50	50	200	350	-	-	-	-	-	-	-	-	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	AK	INVESTERINGSOBSJECT PER PROGRAMMA								INKOMSTEN						GEVOTEERD KREDIET t/m 20-9-21				
				UITGAVEN								Totaal projectkosten	Realisatie		Begroting 2021 (voorjaar)	Prognose				Totaal projectinkomsten	UITG	INK
				t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	2021 (voorjaar)	2021	2022	2023	2024 e.v.	t/m 2020		2021 t/m 3-8-21	2021		2022	2023	2024 e.v.				
P360010	0	Onderzoekskrediet Watersysteemprojecten		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-			
P504001	0	Bebording zwemwater		36	-	25	25	25	25	45	156	185	-	-	-	-	-	185	185	185		
	5	KD011 - Uitwerking SESA beekdalbrede toepassing		-	-	50	50	50	100	200	400	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
P360050	5	Waterbeheerprogramma (WBP) 2022-2027		56	33	72	72	24	-	-	152	-	-	-	-	-	-	-	165	-		
P360051	6	Watersysteemoets 2019		49	-	75	-	88	88	352	577	16	-	-	-	-	-	16	60	-		
	30	KD006 - Specifieke projecten: € 0,1mln p/j		-	-	100	100	100	100	500	800	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Projecten overig				140	33	322	247	287	313	1.097	2.084	201	-	-	-	-	-	201	1.410	185		

* Betreft onderzoekskosten watersysteemproject (krediet € 1.000.000, P360010)

PROGRAMMA KLIMAATADAPTATIE	86.360	10.987	37.552	34.101	43.388	51.599	178.048	393.496	22.294	172	15.638	14.414	12.981	8.451	23.355	81.495	186.485	40.723
-----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------	----------------	---------------	------------	---------------	---------------	---------------	--------------	---------------	---------------	----------------	---------------

P400001	30	Bijdrage kosten HWBP		90.092	10.357	10.430	10.430	10.100	9.100	49.500	169.222	-	-	-	-	-	-	100.452	-		
P400003	5	Uitvoeren veiligheidstoetsing waterkeringen		2.904	440	2.000	2.000	723	-	-	5.627	-	-	-	-	-	-	5.500	-		
P400009	0	Deltaprogramma Maas 2		2.207	7	-	-	-	-	-	2.207	2.214	-	-	-	-	-	2.214	2.322	2.322	
P41****	30/0	HoogWaterBescheringsProgramma		68.344	5.917	29.518	23.840	38.335	47.036	406.839	584.394	61.577	3	26.649	17.822	34.553	42.324	366.155	522.431	182.164	165.192
P410015	30	HWBP Niet-subsidiabele kosten (100% WL)		538	111	-	2.900	375	350	1.400	5.563	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
P410012	30	HWBP POV Dijkversterking Gebiedseigen Grond		1.537	242	1.277	971	590	-	-	3.098	1.537	-	1.277	971	590	-	-	3.098	-	-
P4154**	30	HWBP Lob van Gennepe		4.583	1.292	6.895	7.290	9.855	9.225	145.142	176.095	4.125	1.800	6.205	6.561	8.870	8.303	130.627	158.486	-	-
P42****	0	Bestuursovereenkomst sluitstukken Maas		93.479	1.197	2.987	2.721	1.500	-	-	97.700	93.479	-	2.987	2.721	1.500	-	-	97.700	98.100	98.100
	30	KD001 - PGA voortrollend programma dijkversterking		-	-	400	-	-	-	2.500	2.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	5	KD002 - Inventarisatie kunstwerken geprogrammeerd onderhoud 2020		-	-	75	-	75	75	-	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

PROGRAMMA HOOGWATERBESCHERMING MAASVALLEI	263.684	19.563	53.582	50.152	61.553	65.786	605.381	1.046.556	162.932	1.803	37.118	28.075	45.513	50.627	496.782	783.929	388.539	265.614
--	----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------	------------------	----------------	--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------	----------------	----------------	----------------

P501003	10	Projecten facilitair 2018-2019		85	19	36	36	-	-	-	121	-	-	-	-	-	-	140	-
P501005	20	Verbouwing locatie Horst		74	323	803	803	-	-	-	877	-	-	-	-	-	-	803	-
P502014	5	Roadmap Informatievoorziening 2017-2021		1.538	433	650	650	650	650	3.250	6.738	-	-	-	-	-	-	2.600	-
	10	Projecten facilitair 2020/2021 ev.		-	-	50	50	50	50	200	350	-	-	-	-	-	-	-	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	AK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA								INKOMSTEN						GEVOTEERD KREDIET t/m 20-9-21			
				UITGAVEN					Totaal projectkosten	Realisatie t/m 2020	2021 t/m 3-8-21	Begroting 2021 (voorjaar)	Prognose				Totaal projectinkomsten	UITG	INK		
				2021	2022	2023	2024 e.v.	2021					2022	2023	2024 e.v.						
	5	Implementatie e-HRM 2022/2023		-	-	-	-	363	-	-	363	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
PROGRAMMA BESTUUR EN ORGANISATIE				1.697	775	1.539	1.539	1.063	700	3.450	8.449	-	-	-	-	-	-	-	3.543	-	
P360047	30	Aanleg pompstelpplaatsen		354	1	10	10	-	-	-	364	5	-	-	-	-	-	5	349	116	
P502017	5	HoogwaterinformatieOmgeving (HIO)		47	7	50	50	-	-	-	97	-	-	-	-	-	-	-	100	-	
P502018	5	WBI + sterkteberekeningen dijken calamiteiten		-	-	125	125	125	125	-	375	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
P505001	10	Vervanging pompen hoogwaterbestrijding/vergroten capaciteit		76	1	124	124	104	106	560	970	-	-	-	-	-	-	-	854	-	
PROGRAMMA CRISISBEHEERSING				477	9	309	309	229	231	560	1.806	5	-	-	-	-	-	5	1.303	116	
P360045	5	Regionale analyse waterkwaliteit		230	3	20	20	-	-	-	250	-	-	-	-	-	-	-	250	-	
P360055	5	Implementatie soortenbeleid		18	11	100	100	100	82	-	300	-	-	35	35	38	17	-	90	300	
P360059	30	Innovatieve uitvoeringspilot waterkwaliteitsverbetering landelijk gebied (Begroting P599971 - KD007)		-	-	-	182	68	70	80	400	-	-	-	-	-	-	-	400	-	
	30	KD007 - Meer actieve rol aanleg (effect-gerichte) innovatieve maatregelen door uit te voeren.		-	-	-	-	232	330	1.920	2.482	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
PROGRAMMA WATERKwaliteit EN ECOLOGIE				248	14	120	302	400	482	2.000	3.432	-	-	35	35	38	17	-	90	950	
TOTAAL PROGRAMMA'S				352.466	31.348	93.102	86.403	106.633	118.798	789.439	1.453.739	185.231	1.975	52.791	42.524	58.532	59.095	520.137	865.518	580.819	306.453
P399999	30	Risicoprofiel realisatie		-	-	-7.171	-3.000	-11.141	-22.764	-28.538	-65.443	-	-	-2.473	-998	-3.935	-2.479	5.108	-2.304	-	
TOTAAL PROGRAMMA'S (Voor berekening kapitaallasten)				352.466	31.348	85.931	83.403	95.492	96.034	760.901	1.388.296	185.231	1.975	50.318	41.526	54.597	56.616	525.245	863.215	580.819	306.453

Projecten waarbij geen projectnummer is vermeld zijn nog op te starten projecten uit de kadernota 2020-2025 (omschrijving begint met KD) óf door het prioriteer en programmeerteam geprogrammeerde nieuwe projecten voor 2022.